it lİEtBJpf
O).
CM

İÜ
Günlük Hayatımızda
PEYGAMBERİMİZLE
YAŞAMAK
O AHMED ŞAHİN
' İ
Cihan Yayınlan
Günlük Hayatımızda Peygamberimizle Yaşamak
Yazan : Ahmed Şahin Editör : Mehmet Dikmen
Kapak : Halil Yılmaz Syf.Düzeni: Ayhan Oğan Üretim Sor. : Taner Çakıl
Baskı - Cilt Çalış Ofset
Davutpaşa Cad. Yılanlı Ayazma Sok. No. 8 Davutpaşa / İst. Tel: (0212) 482 11 04 - 482 83 95
ISBN 975-6476-25-7
İstanbul, Mart 2006
CİHAN YAYINLARI Alayköşkü Cad. No: 10 Cağaloğlu/İstanbul
Posta Kutusu: 882 Sirkeci / İstanbul
Tel: (0212) 511 61 62 (Pbx) Fax: (0212) 522 11 96
ınternet: www.turdav.com e.mail: turdav@turdav.com.tr
,p "Cihan" markası ile üretilen bu eserin basım ve yayın hakları '^ Türdav Basım ve Yavım Ticaret ve Sanayii A.Ş.'ye aittir.
Günlük Hayatımızda
PEYGAMBERİMİZLE YAŞAMAK
AHMED ŞAHİN
Cihan Yayınları
AHMED ŞAHİN KİMDİR?
1935 yılında Yozgat'ın Çayıralan ilçesinin Yahya Sarayı köyünde dünyaya geldi. Köy hayatının gereği olarak çocukluk devresinde kırlarda hayvan otlatıp, koyun keçi çobanlığı yaptığı sıralarda eline geçen elif cüzüyle başladığı Kur'an öğrenimini 1950'de Kayse-ri'de aldığı hafızlık diplomasıyla tamamladı. Tahsiline devam etmek için Kayseri'den İstanbul'a giderek okumak isteyen öğrencilere sahip çıkışıyla bilinen meşhur Gönenli Hoca efendinin talebesi oldu. İstanbul'da 1950-60 arası Osmanlı ulemasının son halkasını teşkil eden alimlerden tefsir, hadis, fıkıh ve kelam dersleri okuyarak çok ilgi duyduğu dini ilimlerde mesafe aldı.
Cami odalarında geçen bu on senelik ilahiyat öğrenciliği devresinde İstanbul'da ilk islami yayın olarak çıkan haftalık Hür Adam gazetesinin, cuma günleri İstanbul'u bir uçdan bir uca dolaşarak, Anadolu satışına denk düşecek miktarda satışını yaptı. İlk yazılarını da satışını yaptığı bu Hür Adam gazetesinde

yazmaya başladı. Okuyucuların dini sorularına cevap veren bu yazılar o günlerde kitapçık halinde yayınlandı. Gazete ise 27 Mayıs 1960 ihtilalinde kapatıldı. Bu tarihte girdiği imtihandan sonra Süleymaniye camiine din görevlisi olarak atandı. On sene süren bu cami görevi sırasında yayma giren haftalık ittihad gazetesinde İslam alemi sayfasını hazırladı. Tarihin şeref levhaları yazı dizisi de resimli tefrika halinde İtti-had'da yayınlandı. İlk kitabı da bu Tarihin Şeref Levhaları oldu.
1970'de yayın hayatına giren günlük Yeni Asya gazetesinde köşe yazılarına başladı. On iki sene süren bu yazılarını tek hafta izin kullanmadan, tek gün ara vermeden 1982 yılına kadar sürdürdü.
1982'den itibaren mesaisini tamamen kitap hazırlamaya teksif etti. Altı sene süren bu kitap hazırlama devresinde arkadaşlarıyla Cihan Yayınevi'ni kurup kitaplarının basımını burada topladı.
1988'de Zaman gazetesinde tekrar günlük yazılarına başladı. 2003'de köşe yazılarını sürdürürken yayınlanan kitaplarının sayısı otuz'a ulaştı.
Moral FM radyosunda 1994'de başlayarak sürdürdüğü Cuma ve Pazar konuşmaları da (Müslüman Nasıl Yaşamalı?) adıyla kitap-laştınlarak basıldı.
Bir oğlu ve bir kızı olan yazar, ikamet ettiği İstanbul'da çalışmalarını sürdürmektedir.

*-:||'| İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....7
PEYGAMBERİMİZLE YAŞAMAK NASIL OLUR?.....11
' YÜCE PEYGAMBERİMİZDEN SAYGI-SEVGİ ÖRNEKLERİ.....25
PEYGAMBERİMİZİN GÜZEL AHLÂKINDAN ÖRNEKLER.....18
KUTLU DOĞUM ASRINDA DÜNYA NE DURUMDAYDI?.....22
LANET VE BEDDUA MÜSLÜMANIN AĞZINA YAKIŞMAZ.....25
SENİ ANNEN UNUTUYOR, AMA PEYGAMBERİN UNUTMUYOR!.....28
CEHENNEME ADAM İTELEMEK, HÜNER DEĞİLDİR.....31
ALLAH RESULÜ HİÇBİR İSTEĞİ BOŞ ÇEVİRMEZDİ.....34
RESÛLÜLLAH, HANGİ ÜMMETİNİ TANIYOR?.....37
"VALLAHİ, MUHAMMED YALAN SÖYLEMEZ".....40

ALLAH RESULÜNE SAYGININ
BÖYLESİ.....47
İŞTE, PEYGAMBERİMİZİN HALKA KARŞI ÖRNEK
TAVRI.....50
KIYAMETTE KISAS VARDIR, ONA
GÖRE.....:.....53
İSLÂM'DA ALDATMAK
YOKTUR.....56
HAYIRLI MÜSLÜMAN İŞTE BÖYLE
OLUR.....59
"KALBİM TEMİZ" İDDİASI, KURTULUŞ İÇİN YETERLİ
Mİ?.....62
"ALLAHIM, MUHALLİMİ
AFFETME!".....65
KENDİ HİZMET YAPMAK İÇİN BAŞKASININ HİZMETİNE MANİ
OLMAK İSTEDİ.....69
ADAM YETİŞTİRMEDE SABIR
ÖRNEĞİ.....72
ŞERLİ İNSANLARA ALLAH RESULÜ NASIL
DAVRANIRDI?.....75
GERÇEK SUÇLU CEZASINI NASIL
BULDU?.....78
ATEŞTEN HIRKA
GİYENLER.....81
ÇOCUKLARA İSİM KOYMAKTA ÖLÇÜ
NEDİR?.....
"MAL SENİN, BORÇ
BENİM!".....'|•||
SÜNNETE UYAN CENNETE
GİRER.....
DÜNYADA İSLÂMIN GİRMEDİĞİ HİÇBİR BELDE
KALMAYACAK.....
SABAH EVİNDEN MÜŞRİK OLARAK ÇIKTI, AKŞAM EVİNE İMANLI
OLARAK DÖNDÜ93 PEYGAMBERİMİZ, MÜSLÜMANLARIN
DÜŞMANLARINA YENİK VE EZİK GÖRÜNMESİNDEN
HOŞLANMAZDI.....
96
* 6 / Günlük Hayatımızda Peygamberimizle Yaşamak
RESÛLÜLLAHIN ŞAİRLERİ MÜŞRİKLERİN ŞAİRLERİNİ NASIL
YENDİ?.....99
TOPKAPI'DAKİ H1RKA-İ SAADETİN
HİKAYESİ.....103

MÜSLÜMAN CEMİYETTEN KOPMAMALI.....106
HELAL RIZIK ARAYIŞI NAFİLE İBADETTENDİR.....108
ALIN TERİNİN, EL EMEĞİNİN YERİNİ HİÇBİR ŞEY TUTAMAZ.....110
ALLAH'IN SEVDİĞİ ELLER.....113
YÖNETİCİLER, ÖNCE İDARE ETTİKLERİ HALKI DÜŞÜNMELİLER.....115
PEYGAMBERİMİZİN DİYALOG ARAYIŞLARI.....118
BİR AĞACA KARŞILIK, CENNETTE BİR BAHÇE.....121
SAKIN DÜŞÜNMEDEN KARAR VERMEYİN!.....124
HARAM SERVETİ NASIL TERKETTİ?.....128
MEŞRU HAKKINI ALMAKTA, DÜŞMANA HİLE CAİZDİR.....132
EMANETİ EHLİNE VERMEK.....139
MÜSLÜMAN DÜNYA VE AHİRET DENGESİNİ İYİ KURMALI.....142
SAKAL-I ŞERİF ZİYARETİ NASİL OLMALI?.....145
BAZİ KIYAMET ALÂMETLERİ.....147
BİR ZEKÂT HATİRASİ.....
.150
RESÛLÜLLAH AYNA YERİNE SUYA BAKARDI.....152
MÜMİNİN HAYIRLISI, AİLESİNE HAYIRLI OLANDIR.....155
"BU ALIŞVERİŞTEN SUHEYB KAZANÇLI ÇIKTI".....158
MEDİNE MESCİDİNİ TEMİZLEYEN ZENCİ KADINA PEYGAMBERİMİZİN İLTİFATI.....161
TARİHLER PEYGAMBERİMİZİ TANITABİLİR Mİ?.....164

PEYGAMBERİMİZDE, İNSANLAR İÇİN EN GÜZEL ÖRNEKLER VARDİR.....167
ALLAH RESULÜNÜN KONUŞMASI, EVDEKİ VE TOPLUMDAKİ HALİ, ASHABINA KARŞI
TAVRI.....770
İHLAS OLMADAN AMEL MAKBUL
OLMAZ.....175
KÜÇÜK BEŞİR'İN BAŞİNA
GELENLER.....179
YERYÜZÜNDE ALLAH'IN
ŞAHİTLERİ.....182
BEYTÜL-UZAB (BEKÂRLAR
EVİ).....185
RESÛLÜLLAH NİÇİN FAZLA
YAŞAMADI?.....188
JS0:
¦W'1'
ÖNSÖZ
Peygamberimize saygısızlık gösterenlere karşı sokaklarda öfkeli tepkiler göstermek Peygamberimizi sevdirme mesajı vermiyor, insanlığın rehberinin eşsiz özellik ve güzelliğini duyurma imkanı sağlamıyor. Onun izinde yürüme aşkımızı artıracak bilgiler sunmuyor..
Halbuki öyle bir tepki göstermeliyiz ki, onun insanlara örnek olan özelliklerini bu tepkilerle herkese duyurmuş olalım, onu gözden düşürmek isteyenlerin tam aksine, sevgi ve saygımızı yeniden bir kat daha artıran bilgiler sunmuş bulunalım.
Ne yazık ki, sokak tepkilerinde böyle bir bilgilendirme ve tanıtma hizmeti görülmemektedir.
Bu sebeple Peygamberimize olan saygı ve sevgimizi artıracak bilgilendirmeyi sağlamak için özel bir çalışma yaptık. Efendimizin okudukça hayranlık duyup etkisinde kalacağımız mesaj yüklü örnek olaylarını tek tek toplayarak bir kitap içinde her kesimin anlayacağı üslupla istifadesine sunduk. Böylece hem Kutlu Doğum Haftasında çevremize ulaştıracağımız en güzel

hediyeyi hazırlamayı, hem de yabancıların saygısızlıklarına karşı susturucu bir cevap verme görevimizi yerine getirmiş olmayı arzuladık..
Artık üzgün ve çaresiz değiliz diye düşünmekteyiz. Çünkü okuyanların hayranlıklarını artıracak olayların sunulduğu "Günlük Hayatımızda Peygamberimizle Yaşamak" kitabıyla en faydalı tepkinizi gösterebilir, en güzel Kutlu Doğum hediyesini çevrenize sunabilirsiniz..
Zaten Efendimizi memnun edecek tek şey, saygısızlara karşı kaba kuvvetle mukabele etmek değil, kendisi hakkında bilgilendirmeyi sağlayacak bir tanıtımı gerçekleştirmektir.

Siyerde bu çok mühim konu, şu çarpıcı olayla dikkatimize sunulmaktadır. Lütfen dikkat buyurun, Efendimiz neden memnun oluyor, neden memnun olmuyor, bir daha hatırlayın bu düşündürücü örnekle..

* * *

"Henüz iman etmemiş olan Hz. Hamza, akşam üzeri avdan dönmüş, Kabe'yi tavaf ediyordu. Yanma yaklaşan hizmetçi kız, o gün Ebu Cehlin Efendimize sarf ettiği hakaretli sözleri bir bir anlattı. Büyük bir sessizlik içinde dinleyen Hamza, reva görülen bu saygısızlığa vicdanı razı olmadı, doğruca Ebu Cehlin bulunduğu yere yürüdü. Kararlı şekilde yaklaştı, elindeki ok ve yayla öyle bir vuruş vurdu ki, başı yarılan Ebu Cehlin alnından aşağıya kanlar akmaya başladı. Taraftarları hemen müdahele edip

Hamza'ya karşılık vermek istedilerse de Ebu Cehil büyük bir telaşla mani oldu:

- Sakın Hamza'ya karşılık vermeyin. Hamza haklıdır, diyerek yakınlarını teskin etti..

Ancak Hamza uzaklaşınca şu uyarıyı yaptı:

- Hamza sıradan biri değildir. Ona karşılık verirseniz kalbinin İslam'a kaymasına sebep olursunuz, gider Müslüman olur. Cephemizden bir cesur adamımızı kaybetmiş oluruz sizin bu karşılığınızla..

Hz. Hamza ise büyük bir mutlulukla gelip olayı Peygamberimize olduğu gibi anlattı:

- Hiç üzülme, aksine sevin. Çünkü intikamını tam aldım zalim Ebu Cehü'den.. dedi.

Ancak Efendimizde bir memnuniyet işareti görmeyince sordu:

- Ebu Cehü'den intikamını aldığımdan dolayı sevinmedin mi yoksa?.

Efendimiz:

- Ben, dedi, birilerinden intikam almaktan sevinmem. Ancak onların imana girmelerinden sevinirim. İntikam aldığın kimseler imansızlıkta devam ediyorlar; ama intikam alan kimse de hala imana gelmemiş, Cennetlik duruma geçmemiş halde bekliyor, ben bunun neresine sevineyim?. Beni sevindirecek olan senin intikamın değil imanındır!. Ben ancak senin imana gelmenden memnun olurum!.

- Yani sadece benim iman etmem üzerine mi sevinirsin sen?
- Elbette. Ona hiç şüphen olmasın.

Bu kesin açıklamadan sonra: "Öyle ise dinle!" diyen Hz. Hamza'nın dilinden o muhteşem hidayet cümlesi, şehadet kelimesi gürül gürül ortalığı tuttu:

- Eşhedü en lailahe illallah ve eşhedü enne Muhammeden Resulüllah!.

Bu defa tebessüm eden Efendimizden de beklenen cümle geldi:

- Şimdi beni memnun ettin Hamza!."

* * *

Demek ki O'nu memnun etmek; ona saygısızlardan intikam almakla değil, kendisini tanımak ve tanıtmakla mümkün olmaktadır.

Öyle ise buyurun, O'nu tanıtan kitapla O'nu bir daha memnun edecek olan tanıma ve tanıtma hizmetine!.
Ahmed Şahin
Mart 2006 Bahçelievler

BİZ PEYGAMBERİMİZİ KENDİ NEFSİMİZDEN BİLE FAZLA SEVERİZ! PEYGAMBERİMİZLE YAŞAMAK NASIL OLUR?

Her insan yaratılışı gereği önce kendi nefsini sever, sonra diğer sevdiklerini sıraya alır. Ancak bu sıralamadan, biri müstesnadır. O da, Allah'ın Resulü Efendimiz aleyhissalat-ü vesselam'dır. Bizler onu kendi nefsimizden de önce sever, nefsimizi O'ndan sonraya bırakırız. Bu bizim Müslümanlığımızın da bir gereğidir aynı zamanda. Ancak onu savunmak için de O'nun şanına gölge düşürecek vurucu, kırıcı tutum ve tavırlara asla girmez, aleyhte kullanılacak istismar malzemeleri vererek, kurulan tuzaklara düşmeyi de meşru bulmayız...
İrşat kitaplarımızda, Peygamber sevgisinden şahısların davranışlarına akseden bazı tezahürler nakledilir. Bu sevgi tezahürlerinden örnekler arz etmek istiyorum burada sizlere.
Önce maneviyat büyüklerimizden Ebul Hasan Harka-ni'yi dinleyelim Harkan camiindeki kürsüsünde.
Az fakat öz konuşmasıyla da bilinen Bistam'ın büyük velisi Harkani:
- Ey Müslümanlar! diyor, günlük hayatınızı Peygamberimizle birlikte yaşamayı arzular mısınız?

Bütün gün boyunca onunla beraber olmayı ister misiniz?
Hep birlikte feryat ediyorlar:
- İstemez olur muyuz? Onunla birlikte olmak, bizim hayatımızın hedefidir. Ama nasıl olacak onunla birlikte olma? Bu mümkün olmaz ki?
Büyük veli şöyle açıklıyor gün boyu Peygamberimizle birlikte olmayı:
- Günlük hayatınızı herhangi bir günaha bulaşmadan tamamlarsanız, şükürler olsun bugün ben Peygamberimizle birlikte idim gün boyu., diyebilirsiniz. Çünkü Peygamberimiz de günlük hayatını günahsız tamamlıyor, günahsız tamamlayan insanlarla birlikte olacağını da bizlere haber veriyor! Öyle ise ilk meseleniz, günlük hayatınızı günahlara bulaşmadan tamamlamak olmalı, böylece gün boyu Peygamberimizle birlikte olmayı günün başında niyetlenerek hedef almalısınız...
Ebul Hasan Harkani Hazretlerinden böyle ders alanların içinde, o günün Türk hükümdarı Sultan Mahmud Gaznevi de vardı (930). O da artık günlük hayatını Peygamberimizle birlikte yaşamayı esas alıyor, onun ismini dahi abdestsiz ağzına almaktan utanacak kadar Peygamberimizi yanında hissediyordu.. Bu sebeple Muhammed adındaki hizmetçisine her defasında çok sevdiği Muhammed adıyla hitap ettiği halde, bir defasında onu Muhammed adıyla değil de babasının adıyla çağırmıştı. Alışık olmadığı bu hitap şeklinden endişeye kapılan hizmetçi:

- Sultanım, dedi, bir kusur mu işledim acaba ki çok sevdiğiniz Muhammed ismimle değil de babamın adıyla çağırdınız beni?.. Sultan şöyle açıkladı durumu:
- Seni Muhammed isminle çağırdığım sıralarda hep abdestli oluyordum. Bu defa ise abdestim yoktu. O yüce ismi abdestsiz ağzıma almaya gönlüm razı olmadığından, babanın ismiyle çağırdım seni..
İşte bu da günlük hayatını Peygamberimizle birlikte yaşama niyetinin, davranışlara akseden bir başka sevgi ve saygı tezahürü...
Şimdi bir de gündüz hayalinde, gece rüyasında Peygamberimizle birlikte olan yoksul bir kimseyle Hekim Ali Paşanın Peygamber sevgisine bakalım isterseniz.
Peygamber aşığı yoksul adam, rüyasında Peygamberimizi görür ve sıkıntı içindeki halini arz eder. Efendimiz buyurur ki:
- Sabah erkenden kalkıp Hekim Ali Paşaya git, benden selam söyle, sana yüz altın versin. Rüyana inanmazsa, perşembe akşamları okuduğu Yasin-i Şerifini geçen perşembe okumadı, onu da hatırlat, Yasin hediyesini beklediğimi de söyle.
Sabahı namazdan sonra Hekim Ali Paşanın kapısını çalan yoksul adam rüyasını aynen anlatır:
- Paşam, der, bu gece rüyamda Efendimizi gördüm, Ali Paşaya benden selam söyle, sana yüz altın versin, dedi. İnanmazsa, her Perşembe okuduğu Yasini de geçen Perşembe okumadı, onu da beklediğimi hatırlat, dedi.
Ali Paşa heyecanlanır. "Bir daha anlatır mısın?" der.
Adam: "Efendimizin selamı var.." diyerek bir daha anlatır. Ama paşanın eli cebine bir türlü gitmez de, "bir daha anlatır mısın?" diye tekrar eder.
Efendimizin selamı var, diyerek bir daha anlatır yoksul adam.
Paşa bir daha, bir daha diye tekrarlayınca:
- Paşam der, vermeyeceksen verme, neden ir

anlatır mısın? diye tekrarlatıp duruyorsun?.
— Evladım, der Paşa. Tekrarladığın her selam benim için o kadar kıymetli ki her bir selama 100 altın paha biçiyorum. Onun selamının herbirine 100 altın feda olsun. Yedi defa selamı var dedin, yedi yüz altın kazandın, var gönül hoşluğuyla harca yedi yüz altını., diyerek altınları Peygamberi rüyasında görecek kadar peygamber aşığı yoksulun avucu içine bir bir sayar, bundan sonra da ekler:
- Bir daha görüşecek olursan, yeni selamlarını ve emirlerini beklediğimi de söyle. Ne emrederse başım gözüm üstüne yerine getirmeye hazır bekliyorum burada...
* * *
Evet biz Müslümanlar Peygamberimizi kendi nefsimizden de fazla severiz. O sevgi her birimizin davranışlarına işte böyle farklı güzelliklerle akseder. Ama onun şanına layık olmayan vurucu, kırıcı tepkilere girmez, sevgiyi değil

düşmanlığı artıran korkutucu görüntülere yönelmeyiz. Böylece kurulan tuzaklara düşmeyecek kadar da basiret sahibi olduğumuzu ispat ederiz..

MÜSLÜMAN,
İNSANLARA SAYGI VE SEVGİ GÖSTERİR, ONLARDAN DA SAYGI VE SEVGİ GÖRÜR
YÜCE PEYGAMBERİMİZDEN SAYGI-SEVGÎ, ÖRNEKLERİ
Başkalarının kutsalına saygı gösterme terbiyesinden mahrum kimseler, çizdikleri karikatürleriyle Peygamberimizi insana saygı, sevgi göstermeyen, hep vurup kırmayı öğütleyen biri olarak göstermeye yeltenmişler..
Halbuki alemlere rahmet olarak gönderilen Efendimiz, insana saygı ve sevgi gösterme konusunda, ümmetine tüm insanlığa örnek olacak talim ve telkinlerde bulunmuş; en çarpıcı örnekleri hem de bizzat yaşayarak vermiştir. Bu konudaki misaller sayılamayacak kadar çoktur. Bu vesile ile bir tanesini tefekkürlerinize takdim etmek istiyorum. Bakalım Efendimiz, insana saygı ve sevgi örneğini bizzat nasıl vermiş, Efendimizi örnek alan sahabeleri de aynı saygı, sevgiyi nasıl uygulamışlar bir daha görelim..
Önce saygı, sevgi timsali Efendimizden bir örnek: Ye-men'in Beciyle kabilesi ileri gelenlerinden olan Cerir, bir gün Medine'ye gelir, Efendimizin huzuruna girer. Kalabalığın içinde arkalarda oturmaya yer ararken mihraptan kendisini gören Efendimizin saygı dolu davetine şöyle muhatap olur:

- Ya Cerir! Kapının arkasında kalma, buraya gel, yanıma buyur!..
Efendimiz Cerir'e yanında yer gösterme saygısıyla da kalmaz, ayrıca sırtındaki cübbesini çıkarıp Cerir'in oturacağı yere serme sevgisini de gösterir.
Efendimizin gösterdiği bu saygı, sevgi örneğinden fevkalade etkilenen Cerir, mahcubiyetle mihraba doğru ilerler, kendisi için serilen cübbeyi büyük bir sevgi ile alır, üst üste katlar, sonra da:
- Bu cübbe, yere serilip de minder gibi üzerine oturulacak cübbe değil, başa konup taç gibi başta taşınacak cübbedir, diyerek cübbeyi başının üzerine koyar ve çıplak yeie büyük bir saygı ile oturur..
Bundan sonra Efendimizden oradakilere, onların şahıslarında tüm insanlığa şu saygı ve sevgi talim ve telkini gelir:
- Bir kavmin ileri geleni size gelince, ona saygı ile yer gösterin, sevgi ile muhatap olun..
Sözlerine şunu da ekler:
- Zaten mümin, başkalarına saygı gösterir, saygı gösterdiklerinden de saygı görür!.
Saygı göstermediğinden dolayı saygı görmeyen müminde hayır yoktur!.
İşte bizim yegane örneğimiz Efendimizin çevresine saygı ve sevgi eğitimi ve telkini. Hem de bizzat sırtındaki cübbesini yere sererek örnek olmuş; sahabeler de bu telkinlere uyarak aynı saygı, sevgiyi kendi aralarında bizzat yaşamışlardır. İsterseniz bir de onun eğitiminden geçen sahabe efendilerimizden misal verelim:

17
Zeyd bin Sabit, Efendimizin vahiy katiplerinden biridir. Abdullah bin Abbas da Efendimizin amcasının oğludur. Yani her ikisi de sevgi ve saygı anlayışlarını, görgü ve terbiye eğitimlerini Efendimizden almışlar, Onun talim ve telkiniyle sosyal davranışlara sahip olmuşlardır.
İşte bunlardan Zeyd bin Sabit bir gün, yolun kenarına atını çekmiş, binmek üzeredir. Uzaklardan durumu gören Abdullah bin Abbas koşarak gelir, bir hizmetçi gibi Zeyd'in atının özengisini saygı ile tutarak binmesine yardım eder. Bu saygıyı gören vahiy katibi mahcubiyetle seslenir:
- Ne yapıyorsun ey Resulüllahm amcasının oğlu..? Cevapta tereddüt yoktur:
- Biz Resulüllah'dan büyüklerimize saygı göstermekle emr olunduk.
Mahcubiyeti daha da artan Zeyd bin Sabit:
- Özengi tutan eline bakayım ey Abdullah! der. ' Abdullah'ın yukarı kaldırdığı eline hemen sarılan vahiy katibi, üç defa öpüp başına koyarak der ki:
- Biz de, Resûlüllah'm ehl-i beytine böyle sevgi ile emr olunduk..
Efendimizin bize talim ve telkini böyle iken, hayatını bu gibi fazilet örneklerinden mahrum yaşayanlar, elbette bizim saygı, sevgi rehberimizi anlamayacak; onu vurup kırma telkincisi olarak gösterme cehaletine düşeceklerdir. Bize düşen, onların hayal bile edemedikleri bu fazilet numunelerimizi düşünce dünyalarına duyurmak, karanlık alemlerine bilgi kandilleri asarak ufuklarını aydınlatmak..
Ancak bizler kandil mi yakıyoruz, yoksa karanlıktan feryat mı ediyoruz, bunu da iyi düşünmek gerek!
18
- Hemen mi? dedim
19
kendisi olduğuna işarette bulunmuştu. Bundan dolayı Peygamberimiz hizmet edilmeyi değil hizmet etmeyi çok severdi. Bir yolculuk dönüşünde herkes hurmalıkta istirahata çekilmiş, dinlenirken, bazıları onlara yemek hazırlamak üzere harekete geçmişlerdi. Biri, ben yemekleri yapayım; biri, ben de su getireyim, dedi. Başka biri de ben de ateş yakayım, deyince, Efendimiz de, "öyle ise ben de odun toplayayım" buyurdu. Ashap: "Bizler bu hizmetlerin hepsini de yaparız, sen istirahatına bak" deyince de verdiği karşılık şöyle oldu:
- Bilirim ki sizler bu hizmetlerin hepsini de yaparsınız, ama sizler hizmet ederken ben seyirci kalmaktan üzülürüm." Sözünü şöyle bağladı: "Ben hizmet edilen değil, hizmet eden olmayı severim."
Bundan sonra kalkıp odun toplayarak bizzat hizmete katıldı, hizmet edilen olma yerine, hizmet eden olmayı uyguladı..
2- Peygamberimiz komşularının yemediğini yemez, giymediğini de giymezdi. Başkalarına tavsiyesi de aynı olurdu.
Bir gün bir sepet dolusu hurma getirip kendisine uzattılar:
- Buyur ya Resulallah, turfanda hurma, dediler. Peygamberimiz:

- Hurmalar oldu mu ki? diye sordu.
- Hayır, olmadı, ama bizim bahçemiz çok sıcak bir dere içinde olduğundan ilk turfanda hurma önce bizde erişir. Bu sebeple, kimse yemeden size getirdik ki en önce siz yi-ye siniz turfanda hurmayı..
Peygamberimiz uzakta oynayan çocukları gösterdi:
- Götürün bu turfanda hurmaları şu oynayan

çocuklar yesinler. Ben komşularımın yemediğini yemem. Ne zaman komşularımız da turfanda hurma yemeye başlarsa, işte o zaman getirin, ben de komşularımızla birlikte gönül rahatlığı içinde yiyebilirim, buyurdu.
3- Peygamberimiz yoksullara yardım etmeyi çok severdi. Bir gün yine davet ettiği muhtaçlara önceden hazırladığı yardımı sırayla vermiş, alanlar da dağılıp gitmişlerdi ki, tam o sırada bir başka yoksul uzaklardan koşarak gelip duruma bakmış; herkesin alacağını alıp gittiğini, kendisine verilecek bir şey kalmadığını anlayınca üzülmüştü. Peygamberimiz üzülen bu yoksula:
- Üzülme, dedi. Sana da bir çare bulabiliriz.. Bulduğu çareyi de şöyle anlattı: "Buradan doğruca Medine çarşısına git, ihtiyaçlarını satan dükkanlara gir, ne lazımsa al, sonra da de ki: "Mal benim, borç Resulüllahmdır!." Yeter ki çocuklarının ihtiyaçlarını karşıla, onları sevindir, sen de üzülme!.
Adam olur mu böyle bir şey? demek istemişse de Efendimiz onu ihtiyaçlarını alacağı dükkanlara doğru yönlendirirken tembihini de tekrarladı: Unutma! "Mal benim, borç Resulüllahm" diyeceksin. Ödemesi bana ait olacaktır, buyurdu.
4- Peygamberimiz faydalı icat ve teknolojik buluşlar kim tarafından bulunursa bulunsun sahip çıkılıp Müslümanların hizmetinde kullanılmasını ısrarla tavsiye ederdi..
Bir gün, bir tüccar sahabesi, Şam'daki Hıristiyanlar-dan aldığı içi zeytin yağı dolu bir kandili getirip Mescide asmıştı. O günlerde Müslümanlar Medine'de böyle bir kandili hiç yakmamışlardı. Gelen cemaat, bunu Şam'daki Hıristiyanlardan aldığını öğrenince, Müslümanların mes-
cidine Hıristiyanların yaptığı kandili mi asıyorsun? demek istemişler; Resulüllah gelince seni azarlar, demeye getirmişlerdi.
Az sonra Efendimiz (sav) gelip dumansız, külsüz yanıp ışık veren kandili görünce, "kim getirdi bunu?" diye sordu. Oradakiler suçlu gösterir gibi, getireni göstererek "Şam'da Hıristiyanlardan alıp getirmiş", dediler. Bunun üzerine Peygamberimiz kandili getiren sahabesine tebessümle bakarak şöyle dua etti:
- Sen bizim mescidimizi aydınlattın, Allah da senin kabrini aydınlatsın!..
Sonra da sözlerine şunu ekledi:
- İnsanlığa faydalı olan şeyler, müminin kaybettiği malı gibidir. Nerde ve kimde bulursa bulsun, hemen sahip çıkıp almalıdır!.
PEYGAMBERİMİZİN VEFAKARLIĞI
Yaşlı bir kadın hurma dalından edindiği asasına tutunarak Resûlüllah'ın huzuaına girdi. Onu gören Efendimiz hemen ayağa kalkıp, mübarek cübbesini yere sererek buyur etti.

Ashâb, kadının gördüğü itibar ve iltifatı merak ettiler. Gidince sordular:
- Ya Resûlâllah, bu kadın kimdir ki, cübbenizin üzerine oturtacak derecede iltifata nail oldu?
Efendimizin cevabı şu oldu:
- Bu kadın bizim rahmetli Hatice'nin dostudur. Hayatta iken ona sık sık gelir, yardım eder, destek olurdu.
22
i ALLAH RESULÜ, İNSANLARIN BİRBİRLERİNDEKİ I HAKLARI KONUSUNDA SON DERECE TİTİZDİ

KUTLU DOĞUM ASRINDA DÜNYA NE DURUMDAYDI?
İslam'ın doğduğu devredeki dünyada iki büyük devletin halkla yönetim arasındaki münasebetlerine kısaca bir göz atalım. Sonra İslam'la onların kıyaslamasına geçebiliriz..
O günkü dünyanın iki büyük devletinden biri olan İran'ın ateşperest hükümdarı koyduğu vergileri anlatmak için halkı topladığı meydanda konuşurken, fakirin birinin şöyle bir feryadına muhatap olur:
- Efendimiz, susuz arazinden de vergi alacağım, diyorsunuz. Benim gibi hep kurak arazide yaşayan bir fakir, yağmur yağmazsa mahsul vermeyen araziden ne gelir elde edecek ki vergisini versin?.
Halkın içinde yönetimine hakaret edip isyan teşvikçiliği yaptığı gerekçesiyle İran hükümdarı, zavallı fakiri kalabalığın gözleri önünde ateşe attırarak yaktırmaktan çekinmez, kimse de buna karşı çıkma cesaretini kendinde göremez.
Bir de o günkü şarki Roma İmparatorluğun merkezi olan Bizans'a, yani İstanbul'a göz atalım. Bakalım orada halkla yönetim arasındaki münasebet ne durumda?
23
r Süleyman aleyhisselamı geçmek iddiasıyla
kalıyorlardı.
O günkü dünyanın iki büyük devletindeki y
münasebeti, aşağı yukarı bu vahşet ve şiddette
^ Simdi bir de aynı devrede Müslümanların Medine'de basla üklan yönetLle halkın münasebetine bir goz ata-hm fster^nız Bakalım onlar nasıl bir yönetim örneği yaşıyorlardı dünyaya karşı..
Efendimiz (sav) Medine'de halka hitap ettiği bir hutbesinde şöyle sesleniyordu insanlara:
Ey insanlar! Yönetimimizde bulunduğum gun-,pn bu Vana kimin şartına bir kamçı vurmuşsam ış-den bu yana, vurSun!.. Kimin kalbim kıracaîTbir S söylenaissem, iste kalbim, gelsin o da kıracak Dır Llesin!. Kimin hakkım almışsam,
bana aynı sozu^oy ^^ ^ gakm
*Ş " ^ demesin ki, hakkımı isteyecektim

umSahın darılacağından korktum da iste-^med^ı Şunu kimse unutmasın M benim inancımda hakkım isteyene darılmak yoktur.
Bundan sonra şöyle devam ediyordu Müslümanların yöneticisi: ^
._ Şunu iyi biliniz ki, benim en çok sevdiğim kimse,
z
t—t
z
<
ı/ı
w sı
H
e 03
03 >>
<D

'ed :O
03 U • rH
okum ardab
« s
G *
"e * ¦İ ^
•3 o3 G o
'S ^r>
di 03
13
r—I
G « <d G
* -e
G O<
ö
o ö
• ı—t CÖ ..rH
i t il
G
-S
Sh
'O)
IS -s
3
li
a i
-^ ^ ,s

t) sİ2
-3 İS
03 0
m
E
Ü
II
.§3 S-S
X) Ö
¦S a

^3.§ S a

2 JS "S
G

değilse sözünüz kendinize geri döner; bedduayı kendinize, laneti nefsinize yapmış olursunuz!
Anlaşılan odur ki, İslam kültürü almış Müslüman, lanete dilini alıştırmaz; her öfkelenmede hemen sorumsuzca bedduaya yönelmez. Hatta muhatap bedduaya layık bir kusur ve günahın sahibi gibi görünse de..
Evet, muhatap lanet ve bedduaya layık bir günah ve kusurun sahibi olarak görünse de lanet yapılmamalı, bedduaya ahşılmamalıdır..
İsterseniz bu mühim konuyu yine önemli bir misalle netleştirelim de, kalbimizde bir şüphe, gönlümüzde bir vesvese kalmasın. Çevremizdeki günah ve kusur sahiplerine dahi yumuşak davranıp lanet okumaktan uzak duralım.
İslam'dan önceki devrede kapıldığı içki alışkanlığını henüz tümüyle terk edememiş birini Resulüllahın huzuruna getirdiler. Efendimiz zaman zaman ona nasihatlerde bulunur, bu alışkanlığını terk etmesini tavsiye ederdi. O da verdiği esprili cevaplarla Efendimize tebessüm ettirirdi. Ancak bu defa efendimiz bu adama sitemli bir kelime kullandı. "Yine sopalık bir iş mi yaptın" dedi.
Bu kelimeyi fırsat bilenler, adamı tekme tokat sopalamaya başladılar. Kimi ayağındaki ayakkabısıyla, kimi de elindeki elbisesiyle dövüyorlardı adamı.. Derken adam ellerinden kurtulup kaçmayı başardı. Ancak geride kalanlardan biri öfkesini yenemeyerek laneti bastırdı.
- Allah lanet etsin bu sarhoş Himara! dedi.. Himar lakabıyla da anılırdı adam.
Bunu duyan Efendimiz, sarhoş bile olsa hiçbir müslü-mana lanet okunmasına razı olmadı da buyurdu ki:
- Kardeşinizin arkasından lanet okuyarak ona o

kötülüğü yaptıran şeytana yardımcı olacağınıza, dua edip te kurtulmasını isteseniz ya?

Bundan sonra bir hatırlatma daha yaparak buyurdu ki:
- Vallahi lanet okuduğunuz o içen adam, Allah'ı ve Resulünü seviyor!.
Evet, cahiliye devrindeki kötü alışkanlığından kendini kurtaramayıp içmeye devam eden bir bağımlıya dahi, Resulüllahın yapıcı ve yardımcı bakışı böyleydi. Beddua edilerek ona o kötülüğü yaptıran şeytana yardımcı olma yerine, dua edilerek kurtulmasına destek olunmasını istiyordu. Müslüman'ın görevinin de şeytana değil, insana yardım olduğunu işaretliyordu.
Hadis kitaplarında Hz. Ömer ve Ebu Hüreyre'nin de içinde bulunarak rivayet ettikleri bu olay, çevremize karşı takınacağımız sevecen tavır ve yapacağımız dua konusunda bizlere fevkalade yapıcı ölçüler veriyor. Demek ki Müslüman, kime karşı olursa olsun beddua ve lanet insanı değil, dua ve şefkat insanı olmalı; tepkiyi değil etkiyi tercih etmelidir. Yıkıcılık değil yapıcılık Müslüman'ın vaz geçilmez vasfı olmalıdır.
Hayata İslam kültürüyle bakmak istiyorsa tabi... Olayları, Peygamberimizin ölçüsüyle yorumlamak niye-' tindeyse şüphesiz ki.
28
ALLAH RESULÜNÜN TÜM ÇABASI,
DÜNYADA DA AHİRETTE DE ÜMMETİNİN
MUTLULUĞU İÇİNDİR
SENİ ANNEN UNUTUYOR, AMA PEYGAMBERİN UNUTMUYOR!
Anneler, yavrularını ne kadar severler? Onlara ne kadar yakın alâka duyar ve şefkat, merhamet duygusu içinde olurlar?
Size sorsak ki, anneden daha şefkatli ve merhametli biri var mıdır?
Belki diyeceksiniz ki, hayır, yoktur!
Ben arzedeyim. Anneden daha şefkatli ve merhametli biri vardır ve bu da Allah'ın Resulüdür. Kime şefkat ve merhamet duyar biliyor musun? Ümmetine!
Evet, Resûlüllah'ın ümmetine duyduğu şefkat ve merhamet, bir annenin yavrusuna duyduğu şefkat ve merhametten bin defa yüksek ve kuvvetlidir!
Nitekim mahşerde bütün anneler, bütün babalar, gör- , dükleri dehşet ve korkudan "nefsî, nefsî" diye bağıracaklar, kendi nefislerini düşünmekten başka bir şey akıllarına gelmeyecek!..
Ama Allah'ın Resulü, işte bu anda bile:
- Ümmeti, ümmeti! diye feryad edecek, bunca deh-
•, ¦,,.-..,¦*.*.- -,. ¦...;. 29
şet ve korkulu durumlarda bile ümmetini düşünecek;üm-metine şefaat etmenin yollarını arayacaktır.
* * *
Hicrî dördüncü asırda, İslâm inancı üzerine yazılmış güzel bir kitap olan "Sevâdül'azam"ı okurken bu gerçeğe bir daha şahit oldum. İzin verirseniz sizi okuduklarımla başbaşa bırakayım. Aynı hakikati siz de yakından müşahede edesiniz.
Âişe validemiz anlatıyor:

"... Bir gece Resûlüllah'ı yanımda bulamadım. Etrafta ararken O'nun namazda olduğunu anladım. Rukûa varınca "Ümmeti, ümmeti" diye inliyordu, secdeye varınca "Ümmeti, ümmeti!" diye tekrar edip ağlıyordu. Bu ısrar ve inleyişi beni meşgul etmişti. Bana dedi ki:
- Ya Âişe, bu halim senin hayretine mi gidiyor? Sonra şöyle devam etti:
- Ben yaşadığım müddetçe ümmetim, ümmetim! diyeceğim.
- Kabrimde yattığım müddetçe ümmetim, ümmetim! diyeceğim.
- Sura üflenince ümmetim, ümmetim! diyeceğim... Bütün Peygamberler mahşerde nefsî, nefsî! derken ben yine ümmetim, ümmetim! diyeceğim.
Benim bu ısrarım ve istirhamım üzerine Rabbim nida edecek:
- Ya Muhammedi (sav) kaldır başını, bu kadar arzuladığın ümmetine git, benim birliğime iman ve senin hak peygamber olduğuna tanıklık edenlere şefaatta bulun. Sana bu yetkiyi verdim, buyuracaktır...
Benim şefaatim, ümmetimin büyük günah işleyenleri-
30 I Günlük Hayatımızda Peygamberimizle Yaşamak
ne de şamil olacaktır!.."
Evet, evladın annesine duyduğu şefkat ve merhametin bin kat fazlasını ResûlüUah Aleyhisselam ümmetine duymakta ve her an onların âhiret huzuruyla alâkadar olmaktadır. Hatta günahkâr ümmetine dahi bu şefkat ve merhametini teşmil etmekte, azıcık bir hürmet ve bağlılığı dahi şefaatma sebep görmektedir. Öyle ise O'nun bu yüce şefkat ve merhametine layık olmak isteyen ümmeti, hâlâ onun sünnetine ilgisiz, ikazlarına alâkasız kalabilir mi?
Peygamberine karşı böylesine alakasızlık ve lâubalilik, müslümana şefaata layık olma hali kazandırır mı?
- Aziz mü'min, seni annenden bin kat fazla seven ve sana her an şefaat imkânı arayan ResûlüUah'ı sen de annenden bin kat daha fazla sevmen, günlük hayatında onun sünnetine tabi olman gerekmez mi? Sevgiler karşılıklı değil mi? O'ndan sana şefkat ve merhamet, senden o'na ilgisizlik ve lâubalilik, reva mı?
PEYGAMBERİMİZİN İNSAN KAZANMAK İÇİN GÖSTERMEDİĞİ SABIR, YAPMADIĞI FEDAKARLIK
YOKTU
CEHENNEME ADAM İTELEMEK, HÜNER DEĞİLDİR
Şu söz gerçeğin ta kendisidir:
- Hüner, cehenneme adam itelemek değil, cennete insan kazanmaktır!
Evet, hüner budur. Cennete insan kazanmak.
Eline küfür damgasını almış, kızıp öfkelendiği herkese bu damgayı basmak;
- Kafir, fasık, imansız, dinsiz, gibi mânâsı ağır sözler söyleyip insanları cehenneme göndermek kolay- . dır, ama veballidir, mes'uliyetlidir. Asla bir hüner
değildir.
Şimdi bu konuda size düşündürücü bir örnek arzede-
ceğim izin verirseniz.

Efendimiz (sav), Medine'de tebliğ ve irşadını sürdürüyor, yani adam kazanmaya büyük gayret gösteriyordu.
Müşriklerden inatçı bir adamı, Hakem bin Keysan'ı karşısına almış, İslâm'ın özellik ve güzelliğinden uzun zamandır söz edip, anlatıyordu.
Ne var ki Hakem'de ne bir iman ve ne de insaf işareti
i

görülmüyor, hâlâ inat ediyordu. Üstelik yer yer alaycı sözler de söylüyor, İslâm'ın aleyhine iddialarda bile bulunuyordu.
Şahit olduğu bu ters tutumdan rahatsız olan Hazret-i Ömer, bir ara kendine hakim olamayarak söylenmişti:
- Ya Resûlallah, bu adam ıslah olmaz. Bırak da işini bitireyim şu terbiyesizin.
Efendimiz (s.a.v.), Hz. Ömer'in bu çıkışından memnun olmamış, Hakem'den ümidini de kesmemişti. Anlatmaya devam etti. Bir ara öyle bir durum meydana geldi ki, Ha-kem'in gönlünde ısınma, vicdanında da değerlendirme başladı.. Derken daha fazla dayanamayıp kelime-i şeha-deti yüksek sesle söyleyerek açıkça İslâm'a girdiğini ilan etti. Sabrın sonu güzel olmuş, yerli yersiz itirazlar eden Hakem'e gösterilen sabır, neticesini vermişti.
Hakem'in İslâm'a girişine çok sevinen Efendimiz (s.a.v.) çevresine döndü ve Hazret-i Ömer'e de bakarak şöyle buyurdu:
- Size kalsaydı, bunun boynunu vuracak, cehenneme bir adam göndermiş olacaktınız. Ama gördünüz ki, sabrın ve hoşgörünün sonu hayırdır, zaferdir. Cehenneme bir adam değil, cennete bir mü'min kazandınız. Bu netice size ders olmalıdır.
Evet, bu netice hepimize ders olmalıdır.
- Hüner cehenneme adam itelemek değil, cennete mü'min getirmektir.
Öyle ise peşin hükümlü olmayınız. Sabrınızı, tahammülünüzü yitirmeyiniz, ümidinizi hemen kesmeyiniz. Bekleyiniz sabrederek, tahammül göstererek, kalpleri ve gönülleri kazanmayı düşünerek...
Bir gün Hakem, Medine pazarında geziyordu. Öteden
33
kendisini gören
Hazret-i Ömer, söylenmeye başladı:
haline getirdi.
* * *
Bir hayli sabır ve tahammül sonunda imana gelmiş olan bu Hakem, İslâm'a çok hizmetler verdi, gazalarda bulundu, savaşlardan asla geri kalmadı. En sonunda çöldeki kabilelere İslâm'ı anlatmak için giden yetmiş hafızlı kervanın içinde yerini almış, Maun kuyusu başında da ani baskında şehadet şerbetini içmişti.
Akla gelen bir sual:
- Bu kadar sabra, tahammüle gerek var mı? Efendimizin bir hadisi bize bu konuda da ölçü vermektedir. Şöyledir hadisin meali:

- Senin vasıtanla bir adamın imana gelmesi, sahralar dolusu koyun, kuzu, deve, sığır sadaka vermenden üstündür.
Evet, sahralar dolusundan da fazla sadaka sevabı elde etmek isteyen; İslama adam kazansın, imandan mahrum birinin iman sahibi olmasına sebep olsun. Az şey değildir bu.
34
EFENDİMİZİN CÜBBESİNİ KENDİNE KEFEN YAPMAK İÇİN İSTEDİ ALLAH RESULÜ HİÇBİR İSTEĞİ BOŞ ÇEVİRMEZDİ
Efendimiz Hazretleri halkıyla bütünleşiyor, onlardan biri olarak aralarında bulunuyordu.
Her ne kadar göklere yükselince Cebrail'in bile geçemeyeceği yerlere uzanıyor, onu dahi geçiyor idiyse de halkının arasında onlardan biri olmayı tercih ediyor, asla üstünlük görüntüsü vermiyor, vermeyi tavsiye de etmiyordu.
Nitekim halktan biri olan bir hanım, eliyle hazırladığı güzel bir cübbeyi (bürde) Efendimiz (sav)'e hediye etmiş, O da beğenerek giymeyi kabul etmişti. Kadın, Efendimiz (sav)'in üzerinde cübbeyi gördükçe mutlu oluyor, benim hediyemi kabul buyurdu, diye için için seviniyordu.
Ne var ki Efendimiz (sav)'in bir âdeti vardı. Biri gelir de O'ndan beğendiği bir şeyi isterse vermezlik etmez, isteyeni boş çevirmezdi. Ne kadar kendi ihtiyacı olsa da verirdi.
Köylünün biri de gelmiş, Efendimiz (sav)'in üzerindeki bu cübbeyi beğenmiş, hatta parmaklarıyla inceledikten sonra da şöyle demişti:
- Ya Rasûlallah, bu kumaştan daha güzel bir ku-
35
maş görmedim!
Tebessüm eden Efendimiz (sav) anlamıştı adamın cübbeyi istediğini.
Hemen cevap verdi:
- Eve geçeyim de başka şey giyip sana vereyim bu cübbeyi beğendiysen.
Efendimiz (sav) biraz sonra evine geçmiş; ama orada bulunanlar da adamı sorguya çekmeye başlamışlardı:
- Bilmiyor musun Rasûlullah (sav)'m âdetini, kim ne isterse kendi ihtiyacı olsa da verir, boş çevirmez. Sen Rasûlullah (sav)'ın sırtındakini istedin, halbuki ona ihtiyacı vardı, giyiyordu. Keşke bir cübbe merakından feragat etseydin de istemesey-
din!..
Adam söylenenleri büyük bir sükûnetle dinledikten sonra cevabını şöyle verdi:
- Siz çok haklısınız. Ben böyle bir istekte bulunmamalıydım, cübbe merakım beni bu duruma getirmemeliydi. Ama şunu da unutmayın ki benim isteğim güzel kumaştan yapılmış bir cübbe giyme hırsından kaynaklanmamaktadır.
- Ya neden?
diyerek sanki üşüştüler adamın başına. i
O da açıkladı niyetini: s

- Ben, dedi, bu cübbeyi sırtıma giymeyeceğim, aksine evime götürüp sandığımda saklamak istiyorum. Bir gün emr-i Hak vaki olunca geride kalanlarım bunu sandıktan çıkarıp beni bu cübbeye saracaklar, bu giysi benim kefenim olacak. Böylece Re-sulullah (sav)'ın cübbesini ateşe layık görmeyecek
I

olan Rabb'im, içindeki benim cesedimi de yakmaz!..
Bu defa da ashap birbirlerine bakıştılar. Pişmanlık duymaya başlamışlardı anlaşılan.
- Keşke senin düşündüğünü biz de düşünseydik de, biz isteseydik bu niyetle elindeki cübbeyi, demeye getirdiler...
Aradan kısa bir zaman geçti. Ashap bir cenazeye iştirak ettiler. Musalla üzerindekini Rasûlullah (sav)'ın cüb-besine sarılmış şekilde gördüler.
Sordular:
- Kimdir bu?
Dediler ki:
- Odur, o!
Hayıflanmalar tekrar başladı:
- Nasip meselesi demek ki. Bunca zamandır biz düşünemedik de ona kısmet oldu. Demek o bizden çok layıkmış buna.
İçlerinden kalbi uyanık biri ilave etti:
- Dış görünüşe pek aldanmamalı, iç oluş mühim, iç oluş!
* * *
Ne dersiniz, sizce de öyle mi? Cübbeyi aldığı için sevinende mi, yoksa alamadığı için üzülende mi iç oluş?
Hangisi daha layık bu mükâfata? Yoksa ikisi de mi?
37
SÜNNETİNİ YAŞIYARAK PEYGAMBERİMİZİ UNUTMAYAN KİŞİYİ, PEYGAMBERİMİZ DE UNUTMAZ
i
RESÛLÜLLAH, HANGİ ÜMMETİNİ TANIYOR?
Kürsünün dibine oturmuş, vaaz veren hocayı bütün varlığıyla dinliyordu. Söylenenleri bir bir zabtediyor, sonra da derin bir tefekkür süzgecinden geçirerek benimseyip amel etmeye çalışıyordu.
O gün Peygamberimizin sünnetlerinin öneminden bahseden Hoca Efendi, bir ara şunları da söyledi:
_ Peygamberimiz yirmi üç sene peygamberlik hayatı yaşamıştır. Bu hayatı boyunca takındığı tutum ve tavırları ki bunların adına sünnet demekteyiz. Bu sünnetleri işleyen ümmetiyle Efendimizin çok yakın alâkası vardır. Zîra ümmetinden sünnetini ihya edenlerin sayısınca Peygamberimizin sevap ve fazilet derecesi artmakta, her sünnetin ifâ edilişinde bir derece daha makam! yükselmektedir.

Hoca Efendi ayrıca şunu da açıkladı:
Peygamberimiz, sünnetini yaşayan, kendine derece kazandıran bu ümmetini, babanın çocuğunu tanıyışından daha iyi tanır.
Dinlediklerini can kulağıyla dinleyen muhterem zat, kalkıp evine gitti. Giderken karar veriyordu:

- Bundan böyle öğrendiğim bütün sünnetleri elimden geldiğince yerine getireceğim, ayrıca sünnetin sahibine de devamlı salâvatlar getirmeyi hiç ihmal etmeyeceğim.
Kararını aynen tatbik de etti. Soruyor, "Sünnettir" denince, onu kendine âdet olarak yerleştirmeye çalışıyordu. Nihayet kendini o hale getirdi ki, günlük hayattaki bütün hareketlerini sünnet üzere yapmaya başladı. Toplum içinde tam bir sünnet temsilcisi oldu.
İş yerini açarken besmele ile açıyor, satış yaparken gizlice besmele çekiyordu. Ancak, bu sıralar işleri pek iyi gitmiyordu. Hattâ son aylarda bir hayli de borçlanmıştı. Paraya çok ihtiyacı vardı. Kimseye açmadığı maddî sıkıntısı had safhaya eriştiği bir günde, rüyasında Resülüllah Aleyhisselâm'ı gördü. Kendisine tebessümle bakan Efendimiz şöyle diyordu:
- Paraya çok ihtiyacın var değil mi sevgili ümmetim? Sen beni her gün hatırlarken, ben hiç seni unutur muyum? Hemen git, Kisaî'ye müracaat et, ihtiyacın olan parayı ondan iste. Şayet işi yokuşa sürecek olursa, de ki: "Sen, sünnetlerini tam olarak yerine getirmeye çalıştığın Resûlüllah'a, âdetin olan yüz salâvat-ı şerîfeyi dün akşam getirmedin!"
Heyecanla uyandı, sabahın erken saatinde şehrin ileri gelenlerinden Kisaî'ye gitti, ödünç para istedi. Kisaî'nin tereddüdünü sezince de şöyle dedi:
- Sen her gece Resûlüllah'a yüz salâvat-ı şerife getirdikten sonra uyurdun. Dün gece bunu ihmal ettin!
Kisaî bu sözü duyunca dikkat kesildi.
- Gerçek söylüyorsun, dün gece bu sünneti ihmal ettim. Bana bunu hatırlattığın için sana minnettarım. Bu iyiliğinden dolayı sana borçlandım. Buyur, bu borcumun
karşılığı olarak şu iki yüz dirhemi al. Bunun yansım boı cuna ver, yarısını da ihtiyacına harca!..
Böylece borcundan kurtuldu, işini de yoluna koymv
oldu.
Bu olay, çevrede duyuldu. Birçok kimse Resûlüllal rüyasında gören zatın borcuna, bizzat Allah Resûlünl çare bulduğunu düşünerek rüya merakına kapıldılar. G ce uyurken, keşke biz de Resûlüllah'ı görsek diye niy ederek yatıyorlardı. Nitekim böylelerinden biri de aynı i yetle yattıktan sonra niyetine nail oldu. Rüyasında Res lüllah'ı gördü. Yanma yaklaşıp elini öpmek istedi ise c Resülüllah:
- Ben seni tanımıyorum, sen kimsin? diye sordu.
Oda:

- Yâ Resûlâllah, sen ümmetini, babanın çocuğunu nıdığmdan fazla tanırmışsm. Öyle dediler. Ben de seı ümmetinden biriyim.
Bu defa Resûlüllah'ın cevabı şöyle oldu:
- Benim tanıdığım ümmetim, benim sünnetli amel eden ümmetimdir. Ümmetim benim sünneti ne kadar tanırsa, günlük hayatında sünnetler: yaşayarak beni ne derece anarsa, ben de onlai kadar tanırım. Seni ise hiç tanıyamadım. Sünnet icra edip de benim makamımı yükseltenler ara! da, sen yoksun o halde...
Rüya sahibi, mahcubiyet içinde uyanınca ağlan: başladı. O günden sonra, günlük hayatında Peygaml mizin sünnetlerini yaşamaya gayret gösterdi.
Ne dersiniz?.. Bu vak'anm bizi ikaz eden tarafı
mı?
Resülüllah bizi ne kadar tanıyacak acaba?

ALLAH RESULÜNE İMAN VE SEVGİ, SA'D'LARIN İMAN VE SEVGİSİ GİBİ OLMALI.
"VALLAHİ, MUHAMMED YALAN SÖYLEMEZ"
"- Eğer Sa'd'lar bu işe el atarsa Muhammed artık hiçbirimizin muhalefetinden korkmaz!.."
Mekke müşrikleri, Cebel-i Ebû Kubeys dağındaki konuşmaları sırasında ortaya attıkları bu endişelerinde haksız değillerdi. Zîra, "Sa'd'lar" diye bahsettikleri, Medine'de hâkim Evs ve Hazrec kabilelerine reislik eden iki nüfuzlu liderdi. Bu iki Sa'd'ın İslâm'a girmeleri halinde Medine'nin havası birden değişebilirdi! Nitekim korktukları başlarına da gelmedi değil. Zengin olduğu kadar da itibarlı bir aile çocuğu olan Mus'ab, İslâm'a bir türlü yaklaşmayan anne-babasını Mekke'de terkederek Medine'ye İslâm'ı tebliğe koşmuştu. Kısa zamanda da Mekke müşriklerinin müslüman olmalarından korkup durdukları Sa'd'larla tanışarak bu iki reisin İslâm'a girmelerini te'min etmişti. Mus'ab'ın İslâm'a girmelerini sağladığı bu iki Sa'd'dan biri "Evs kabilesinin Seyyi-di" sayılan (Sa'd bin Muaz) idi.
Mus'ab'la karşılaşınca sahip olduğu bâtıl ve yanlış inançları tamamen terkedip, kafasında pırıl pırıl iman meş'alesini yakmaya başlamış olan bu Sa'd, o güne kadar küfür ve zulme âlet olan itibar ve nüfuzunu, derhal iman
ve İslâm yolunda kullanmaya karar vermiş; bu sebeble Abdü'l-Eşhel kabilesini Medine'nin bir meydanlığına topladıktan sonra şöyle konuşmuştu:
- Ey Abdü'l-Eşhel! Beni nasıl bilirsiniz?
İşin sonu nereye varacağını bilmedikleri için hep birlikte cevap verdiler:
- Seni kabilemizin reisi olarak tanır, içimizde en akıllı ve en doğru düşünenimiz olarak biliriz.
- O halde, sizin akıllı ve doğru görüşlü Reisiniz hakkınızda kötü bir karara varır mı?
Abdü'l-Eşhel halkı büyük bir itimatla:

- Asla! Reisimiz şimdiye kadar hakkımızda dâima en iyiyi düşünmüştür. Bundan sonra da bizim için en iyiyi düşünüp, en doğru karara varacağına inanıyoruz, dediler.
Sa'd bin Muaz, artık istediği teminatı almıştı. Son cümlesini söyleyebilirdi şimdi.
- O halde şunu iyi bilin ki, yanlış düşünmeyeceğine, dâima isabetli karar vereceğine inandığınız reisiniz Sa'd bin Muaz, bu andan itibaren İslâmiyeti kabul etmiş, Haz-ret-i Muhammed'in Ahir Zaman Peygamberi olduğuna tereddütsüz iman etmiştir. Sizin de aym şekilde İslâm'a girmenizi, bâtıl yoldan kurtulup, hakîkata kavuşmanızı ister!
Bu son cümle üzerinde, meydanı dolduran kalabalık arasında yer yer şaşırmalar, itirazlar, birbirleriyle ağız münakaşaları başladı. Sa'd bin Muaz bulunduğu yüksek yerden kabilesinin nabzını yokluyordu. Biraz evvel, işin bu noktaya varacağını akıl edemeyenler Sa'd'a bağlılıklarını, sadakatlarmı bildirirken, şimdi yer yer:
- Artık kendimize yeni bir reis seçmeliyiz... Lât ve Uz-za putlarımızı da bırakamayız ki... gibi bir sürü gürültü

ediyorlardı. Sa'd bin Muaz'm reislik mevkii tehlikedeydi. Şimdi Sa'd ya İslâmiyet'i, ya da reislik makamını tercihle karşı karşıyaydı. Sa'd kat'î kararını bulunduğu yüksek yerden tekrar duyurdu:
- Şunu iyi biliniz ki, ben ya İslâmiyet'i, yahut da sizin resiliğinizden birini tercihe mecbur kalırsam, riyaset makamınızı hemen boşaltıyor, İslâmiyet'te karar kıldığımı ilân ediyorum!.
Bu sözleriyle o günkü insanların elde etmek için su gibi kan döktükleri kabile resiliğine bir tekme vurmaktan çekinmemiş olan Sa'd bin Muaz, şunu da ilâve etti:
- Bundan sonra Abdü'l-Eşhel'in erkekleri ve kadınları ile Müslüman oluncaya kadar konuşmak bana haram olsun. İslâmiyet'i kabul edip Hak yolu buldukları takdirde ancak görüşmeyi devam ettiririm...
Bu ihtarından sonra Sa'd bin Muaz, Abdü'l-Eşhel halkını meydanda bırakarak evine girip kapısını kapattı. Ziyaretçi kabul etmediğini de kapıya diktiği nöbetçiye bildirdi. Gelenler ricalarının faydasızhğmı, reislerinin inancından dönmesine imkân olmadığını anlayınca başka çâre bulamadılar. O güne kadar kopmaz bir bağ ile bağlı bulundukları reislerinin isteğine uyarak Abdü'l-Eşhel halkı hep birlikte İslâm'a girdiler.
Haber Mekke'de bomba gibi patladı. Müşrikler heyecanla konuşuyorlardı:
- Evs kabilesi reisi Sa'd bin Muaz, buradan giden Mus'ab'ın vasıtası ile İslâm'a girmiş, Hazrec kabilesi reisi Sa'd bin Ubade de nerde ise Müslüman olmak üzere imiş!
Mekke müşriklerinde yer yer korku, öfke ve telâş baş gösterdi.
Sa'd bin Muaz eskiden, sık sık gittiği Mekke'de kadîm dostu Ümeyye bin Halefle konuşur, onda misafir olurdu.

43
Ümeyye de Şam'a giderken uğradığı Medine'de Sa'd bin Muaz'm evinde kalırdı. İslâm'a girdikten sonra bir ara Sa'd bin Muaz bu eski dostluğa dayanarak Mekke'ye Kabe'yi tavaf etmeye geldi. Evinde misafir kaldığı Ümeyye bin Halef den, kimsenin bulunmadığı bir sırada Kabe'yi tavaf etmesinin te'minini istedi. Ümeyye:
- İşte şimdi öğle sıcağında herkes gaflettedir, gel gö-türeyim de tavafım yap, dedi.
Birlikte Harem-i Şerife geldiler. Karşılarına birden Ebû Cehil çıkıverdi, Ümeyye'ye:
- Yanındaki hani şu iki Sa'd'dan biri değil mi? dedi. Ümeyye:
- Evet o'dur, diye cevap verince, Ebû Cehil ileri geri konuşmaya başladı:
- Siz buradan putlarımızı terkederek gidenlere kucak açıyor, yardım ediyorsunuz. Onlara bakarak diğerlerine de aynı fikir geliyor. Sizin gösterdiğiniz iyi muamele içimizde birçoklarına cesaret telkin ediyor. Dinimizi terket-tikleri yetmiyormuş gibi, bir de buradan kaçanları güzel karşılıyor, bizi günden güne za'fa düşürüyorsunuz. Bunun en büyük sorumlularından biri sensin. Lât ve Uzza'ya yemin ederim ki, senin himayende olmasaydı Sa'd'ı evine, çocuklarının yanına sağ salim döndürmezdim... diye bir sürü tehditler savurdu.
Sa'd bin Muaz, Ebû Cehil'in tehdit dolu sözlerine şu karşılığı verdi:
- Sizin Şam'a gidecek kervan yollarınız bizim Medine'nin yakınından geçer. Bana uygulamayı düşündüğünüz muamelenin daha şiddetlisiyle karşılaşacağınızı unutmayın!
I
44 / Günlük Hayatımızda Peygamberimizle Yaşamak
Sa'd, bu karşılığı yüksek perdeden gayet pervasızca vermişti. Bu yüzden eski dostu Ümeyye:
- Sa'd! Bu vadinin efendisi olan Ebû'l-Hakem'den daha yüksek sesle konuşma!., diyerek Sa'd'm kolundan tutup geri çekmek istedi. Sa'd buna da:
- Bırak yâ Ümeyye! Zaten ben, senin de öldürüleceğini Resûl-i Ekrem'den işitmiştim,.. diye söylendi.
Bu cümle Ümeyye'nin beyninde şimşekler gibi çaktı:
- Beni Mekke'de mi öldürecekler?
- Bilmiyorum! Sadece Resûlüllah'dan senin öldürüleceğini duydum.
Ümeyye şimdi Ebû Cehil'i unutmuş, hakkındaki haberin dehşetiyle tutuşmuştu. Eve gelince karısına:
- Sa'd'm söylediklerini duydun mu? dedi. Karısı:
- Hayrola, ne varmış? dedi. Ümeyye, Sa'd'dan duyduklarını anlattı.
Karısı:
- Vallahi Muhammed yalan söylemez. Öyle söy-lemişse doğrudur, sen de sakın Mekke'den çıkma,
diye tembihte bulundu.

İşte bunun için Bedir savaşı hazırlığı başladığı sırada, Sa'd'ın verdiği haberi hiç aklından çıkartmayan Ümeyye, müşrik ordusuna iltihak etmek istemedi. Ebû Cehil ile Ut-be ise:
- Madem ki sen kadınlar gibi ocak başında oturacak, savaşa katılmayacaksın, şu sürmedanlık ile şu baş örtüsünü al da kendini süsle... diyerek fena halde küfür arkadaşlarına hakaret ettiler. Daha evvel Bilâl-i Habeşî Haz-retleri'ne ettiği işkenceleri hatırlayan Ümeyye ise, Müslümanların eline bir geçtiği takdirde, kendine layık görüle-
45
cek muameleyi tasavvur etmekte güçlük çekmiyordu. Buna rağmen:
- Çarpışma başlayınca bir yolunu bulup kaçar, eve saklanırım, diye bir plân kurarak Ebû Cehil'in gözü önünde müşrik ordusuyla Bedir"e doğru yola çıktı. Yolda eski dostu Sa'd'm söylediklerini aklından geçiriyor, Mekke'deki ilk Müslümanlara ettiği işkenceleri hatırlıyordu. Bilâl-i Habeşî'nin göğsü üzerine bastırdığı kayaların altından kurtularak kaçıp Medine'ye gittiğini, belki de bu çarpışmada karşılaşacağını düşünüyordu. Vesvese ve korkunç hayaller içinde Ebû Cehil'in alaylarından kurtulmak için kızgın kumların üzerinde zoraki adımlarla yürümeye çalışıyordu.
Beri tarafta ise İslâm ordusundaki gizli münafıklar, müşrik ordusunun sayı bakımından çok fazla olduğunu ileri sürüp, karşı konulmasının imkânsızlığını yayıyor, Müslümanların maneviyatını bozmak istiyorlardı.
Fısıltıları duyan Resûl-i Ekrem Hazretleri, Bedir'e iştirak eden kabile reislerinin ayrı ayrı fikirlerini sordu: Sa'd bin Muaz şöyle cevap verdi:
— Yâ Resûlâllah! Düşmana karşı koymak için bize mi soruyorsunuz?
Resûl-i Ekrem Hazretleri:
— Evet, sizin görüşünüzü öğrenmek istiyorum!
Sa'd:
— Vallahi biz senin getirdiğin İslâm'a şüphesiz olarak inanıp, iman ettik. Artık siz bize (Süveyş'i işaret ederek) "şu Kızıl Deniz'e dalınız!" deseniz tereddütsüz dalarız... diye cevap verdi. Bu cevaptan çok duygulanan Resûlüllah, Sa'd'a dua ettiler.
46 / Günlük Hayatımızda Peygamberimizle Yaşamak
Nihayet iman ve küfür ordusu Bedir'de karşılaşmış, başta Ebû Cehil olmak üzere küfrün elebaşları lâyık oldu- ,' ğu cezalarını bulmuşlardı. Bir ara Bilâl-i Habeşî Hazret- i leri, abasına bürünen birinin kendisinden yüzünü sakla- ; maya çalıştığını gördü. Dikkatle bakınca tanıdı onu ve yüksek sesle bağırdı:
>
- Ey Müslümanlar! İslâm'ın azılı düşmanı Ümey-ye burada!...
Ve Ümeyye'ye ilk darbe, vaktiyle ayaklarından tutarak Mekke sokaklarında sürüm sürüm sürüdüğü, Habeşli bir köle diye en âdi hakaretleri reva gördüğü Bilâl-i Habeşî Hazretleri'nden indi. Onu diğerleri takip etti. Bu sırada yetişen Sa'd bin Muaz: ;

- Allahü Ekber! diyerek Resûlüllah'm evvelce verdiği haberin nihayet tahakkuk ettiğini ifade etti.
Böylece İslâmiyet'e kabilesiyle iltihak etmiş olan bu Sa'd bin Muaz, Bedir'den sonra Uhud'a da iştirak etti. Gözbebeği oğlu Amr'ı Uhud'da şehid verdiği sırada, kendisini teselli etmek isteyenlere karşı şunları söyledi:
- Teselli bir musibet karşılığı olur. Oğlum Amr'ın şehâdetini bir musibet değil, erişilmesi herkese nasip olmayan büyük bir mazhariyet biliyorum. İslâm için oğlum Amr kâfi değildir, babası Sa'd'ın da feda olması gerekirdi!... Bunun için teselliye muhtaç görmüyorum kendimi.
Nitekim Hendek muharebesinde sağ tarafından yara- ' lanan Sa'd'ın şöyle duâ ettiğini görmekteyiz:
- Yâ Rabbi! Eğer İslâm düşmanlarıyla çarpışma bitmişse beni İslâm'ın bir şehidi olarak huzuruna al. Eğer savaş devam edecekse beni bu hizmetten mahrum etme!..
Sa'd'ın duası kabul olmuş, şehâdeti de çarpışmanın bitiminden sonra vukubulmuştu...
47
SES TONUNUN YÜKSEKLİĞİ YÜZÜNDEN KENDİNİ
EVE HAPSEDEN SAHABEYE, PEYGAMBERİMİZ
NE MÜJDE VERDİ?
ALLAH RESULÜNE SAYGININ BÖYLESİ...
Otobüste, trende, vapurda, uçakta, her nerede olursan ol, yine de sakin ve yavaş konuşmayı tercih et. Muhatabının işiteceği seviyeden fazla sesini yükseltme. Zira ihtiyaçtan fazla bağırıp çağırarak konuşmak, İslâmm edeb ve terbiye anlayışına uygun düşmez.

Sokakta yürüyen, bir mecliste oturan sadece siz değilsiniz. Sizinle birlikte başkaları da yürümekte, diğerleri de oturmaktadır. Nasıl başkalarının hürriyetinin başladığı yerde sizin hürriyetiniz biterse, yanınızdakilerin rahatsız olmaya başladığı anda da sizin konuşma hakkınız kalkar, uyarı ve hatırlatmaya müstehak hale gelirsiniz.
Sanılmasın ki mütebessim bir edâ, sakince bir ses tonuyla konuşmak sadece medenî bir nezaket icabıdır. Hayır, aynı zamanda İslâmî bir edeb, Peygamberimizin sünnetinde yer alan bir görgü gereğidir bu.
Zaten bu girişi de İslâm'ın konuşma edebindeki bu ölçüsünü dikkate vermek için yapmış bulunmaktayım. Sanırım, arzedeceğim şu vak'a benim gibi sizin de dikkatinizi çekecek, İslâm'ın konuşma usulünde ses tonuna varın-

caya kadar açık hükümler getirip, prensipler vaz'ettiğini takdirle göreceksiniz.
Önce, bilhassa büyüklerin huzurunda yavaş konuşmayı emreden Hucürât süresindeki âyetin mealini okuyalım :

- Ey îman edenler, sesinizi, Peygamber'in sesinden fazla yükseltmeyin. Onun huzurunda birbirinize bağırıp çağırdığınız gibi konuşmayın. Böyle yapacak olursanız ameliniz -haberiniz olmadan- mah-yolabilir!..
Büyüklerin, bilhassa Cenâb-ı Peygamber'in huzurunda sakin ve yavaş konuşmayı emreden bu âyetten sonraki âyetler, yavaş ve sakince konuşmanın takva alâmeti olduğunu da bildirmektedir.
Peygamberin huzurunda edebe riayet etmeyip, yüksek sesle konuşmanın amelin mahvına sebeb olacağını bildiren bu âyetin ihtarı üzerine, ashâbdan Sabit bin Kays ortadan kayboldu, cemaat arasında görülmemeye başladı. Resûlüllah, onu her namazda arıyor, fakat bir türlü bulamıyordu. Diğer ashâb da Sabit hakkında herhangi bir şey bilmiyorlardı.
Nihayet bir adam vazifelendiren Resûlüllah, Sâbit'i arayıp huzuruna getirmesini emretti. Vazifeli kimse bir ara onu evinde yakaladı. Resûlüllah'm emrini tebliğ edince Sabit direnemedi, heyecan ve mahcubiyetle Mescid-i Saâdet'e girdiler.
Hazret-i Resûlüllah'm ilk suâli şu oldu:
- Yâ Sabit, aniden aramızdan kaybolmana sebeb nedir?
Sâbit'de derin bir utanç ve ulvî bir heyecan vardır. Şöyle cevap verdi:
- Yâ Resûlâllah, ben huzurunuzda şimdiye kadar yüksek sesle konuşmuş, kalın ve kaba sesli bir adamım. Halbuki geçenlerde nazil olan âyette huzurunuzda sesimizi yükselterek konuşmamız menedil-

di ve yüksek sesle konuşanların amellerinin mahvolacağı da bildirildi. Bu yüzden ben ameli mahvolmuş bir adam olarak evime kapandım, aynı hatayı işlemeye devam etmemem için kendimi hapsettim. Şu anda kendimi huzurunuzda yüksek sesle konuşan bir cür'etkâr olarak görüyor, bu hatâ yüzünden , Cehennemlik olacağımı düşünüyorum.
Yüksek sesle konuştuğu için Cehennemlik olacağından korkmaya başlayan Sâbit'in bu derece hassasiyeti, • orada bulunan ashabın gözlerim yaşartırken onun geleceğini keşfeden Resûlüllah, şu haberi verdi:
- Yâ Sabit! Sen üzülme! Zira korktuğun gibi Cehennemlik olacak değilsin. Belki sen şükür içinde bir hayat yaşayacak, (şehid) olarak da öleceksin!.
Bu işaretin mânâsı açıktı. Hayatı boyunca İslama kavuşmanın şükrü içinde mutlu yaşayan Sabit, ömrünün sonunda bir de şehidlik rütbesine nail olacaktı.
Aradan seneler geçti ve hicretin on birinci senesinde çıkılan Yemâme gazasında şehidleri tesbit eden ashâb, içlerinden birinin başı ucunda ibretle toplandılar, hep birlikte:
- Sadaka Resûlüllah! demekten kendilerini alamadılar.
Zira bu şehid Resûlüllah'm huzurunda yüksek sesle konuştuğu için kendisini evine hapseden Sâ-bit'ten başkası değildi!. Resûlüllah'm haber verdiği gibi de şükür içinde geçirdiği ömrünü, şehitlikle noktalamıştı.
* * *
Şuurlu mü'minler Allah Resulüne sözde değil özde bağlıdırlar. Ona en ufak bir saygısızlığı bile, kendini cehenneme atmak gibi ürkütücü sayarlar.

İ
50

[ELDEKİ İMKÂNLARI PAYLAŞARAK KULLANMAK I VE İNSANLARIN FİKİRLERİNE DEĞER VERMEK...
İŞTE, PEYGAMBERİMİZİN HALKA KARŞI ÖRNEK TAVRI...
Kelime-i şehâdetin son cümlesini hatırlayabiliyor musunuz?
Ne diyoruz son cümlede?
- Ve eşhedü enne Muhammeden abdühû ve Re-sûlühû.
Bu cümlesinin sonunda, "abdühû" ve "Resûlühû" kelimesi, Peygamberimizin iki şahsiyetinin bulunduğunu haber veriyor:
- Abdühû kelimesiyle Peygamberimizin bir kul, Resûlühû kelimesiyle de bir peygamber olduğunu ifade etmiş bulunuyoruz.
Şimdi bu ayırımın hikmetine geçiyoruz.
Müslümanlar, Peygamberimizin insan üstü nübüvvet cihetini taklid edip de peygamber gibi mu'cize gösteremezler.
Ama kulluk şahsiyetini taklid eder, beşerî tarafını kolayca benimseyebilirler. Zaten sünnetin tatbiki de, onun ancak bu beşerî şahsiyetini taklid etmekle mümkün olur.
51
Size Peygamberimizin bu kulluk şahsiyetinden örnek teşkil eden iki olay arzedeceğim. Belki sizleri de düşündürecek, ibret ve hayretinizi çekecek, daha kesin bir şevkle bu ölçüleri benimsemenize sebeb olacaktır.
Bedir gazasına çıkılmaktadır. Develerine ortaklaşa binen ashâb, Bedir'e doğru ilerlerken, Resûlüllah da arkalarında bulunmaktadır. Resûlüllah'ın devesine de üç kişi ortaklaşa binme durumundadır. Nitekim Resûlüllah bir müddet binmiş, sonra inerek binme sırası gelene deveyi terk etmiştir.
Ancak yürüyen üç sahabe, hep birlikte ısrara başlamışlardır.
- Yâ Resûlâllah, siz binmeye devam ediniz; biz de yürümeye devam edelim. Siz yürürken bizim deveye binip de gitmemiz bize huzur vermez! Resûlüllah'ın cevabı ne oldu biliyor musunuz? Bakın, Fahr-i Kâinat'm cevabı aynen şöyle: - Siz, yürümekte benden daha kuvvetli değilsiniz. Şayet mes'ele yürüyerek sevap kazanmak ise, sevaba muhtaçlık bakamından ben sizden az ihtiyaç sahibi değilim!
Risalet şahsiyetiyle semalara uçup, Sidretü'l-Münte-ha'yı geçen Allah'ın Resulü, kulluk şahsiyetiyle ashabına böyle âdil ölçülerle muhatap olup ümmetine de bu şekilde örneklik ediyor, adalet anlayışını fiilen gösteriyordu. Devam ediyoruz:
Gaziler nihayet Bedir'e varır, suya yakın bir yere inerler. Ancak civarı çok iyi bilen Habbab, bir ara ayağa kalkarak şöyle konuşur:
- Yâ Resûlâllah, burada konaklama işi, size vahiyle mi bildirildi, yoksa şahsî fikrinizle, bir harb

tedbiri tercihinizle mi burayı seçmiş bulunuyorsunuz?

Şöyle cevap verir Allah'ın Resulü:
- Hayır, bir vahiy emri olarak burayı tercih etmedim. Kendi şahsî fikrim ve aklî tedbirimle buraya inmeyi uygun buldum. Yâni, tamamen kulluk şahsiyetimin neticesidir bu seçim.
O zaman Habbab şöyle der:
- Öyle ise, burası bu düşündüğünüz maksad için en uygun yer değildir. Benim bildiğime göre, ilerde suyu bol ve tatlı bir kuyu vardır. Müşrikler o kuyunun yakınına ineceklerdir. Biz onlardan önce, o kuyunun yakınına gidip orada konaklayalım. Diğer su kuyularını kapatıp, o kuyunun suyunu da hazırladığımız büyük havuza doldurarak susadıkça içelim. Müşrikler ise susuz kalıp güç duruma düşsün, neticede saldırılarından cayıp çekilmeye mecbur olsunlar!..
Bakın, ümmetine örnek olan Resûlüllah'm cevabına:
- Fikir, Habbab'm fikridir. Kalkın su başına gidiyoruz!
Diğer ashâb da iştirak ettiği için kalkılıp otuz üç yaşındaki Habbab'm teklif ettiği yere gidilir. Diğer kuyular aynen kapatılıp, tek kuyu açık bırakılır ve neticede bilindiği gibi büyük Bedir Zaferi kazanılır...
İşte size Resûlüllah'm kulluk şahsiyetinden iki misâl.
Birincide yirminci asrın insanının henüz varamadığı sosyal adalet anlayışı, diğerinde de etrafına danışıp, isabetli görüşlere uyma anlayışı..
Ne dersiniz, düşündürücü değil mi?..
53

PEYGAMBERİMİZ İNSAN HAKLARI KONUSUNDA SON DERECE DUYARLIYDI

KIYAMETTE KISAS VARDIR, ONA GÖRE...

Hazret-i Resûlüllah'm sözlerini büyük bir dikkat ye saygı ile dinleyen bir adam, insanlara yaptığı her kotu davranıştan, ahirette kısas olacağım duyunca düşünmeye başladı. Sonra da sualini şöyle sordu:
- Yâ Resûlallâh, benim yalan söyleyen, bana hıyanet eden, emirlerime sık sık isyan eden bazı kölelerim var. Ben de onlara kaba söz söylüyor, elimle dövüyorum. Benimle onların arasında da kısas olur mu kıyamette.
Adalet temsilcisi şöyle cevap verdi:
- Senin verdiğin ceza onların suçuna denkse kurtulursun. Suçundan fazla ise, o fazlalığın kıyamette kısası vardır, bedelini ödersin.
Cevabı dinleyen adam titremeye başladı. Belli ki kölelerinin işlediği suça karşılık olarak verdiği cezadan emm değildi Öfkeyle fazla vurmuş, ağır söylemiş olma ihtimali vardı Bu durumda, o fazlalığın ahirette kısası olacaktı. Yâni, suçun karşılığından fazlayı teşkil eden tokatlar kendine dönecek, ağır sözler ona iade edilecekti...
Adam düşünmeye devam ederken Resûlüllah Hazret-
I iti

leri de ikaza devam etti.

- Okumadınız mı şu âyeti? "Biz kıyamette en adaletli teraziyi kurarız. Hiçbir canlı zulme uğramaz. İsterse onun hakkı hardal tanesi ağırlığında olsun. Mutlaka bize getirilir, hesabına geçirilir."
Adam ağlayarak kararını açıkladı:
- Yâ Resûlâllah, şahid olun ki, ben bu kölelerimin hepsini de âzâd ettim, bu andan itibaren hürdürler. Benim için kısastan kurtuluş, ancak böyle mümkün olur.
Vak'ayı nakleden İbn-i Hacer-i Heytemî, Zevâcir'inde şunları da ilâve eder:
- İnsanların hakkı hardal tanesi kadar da olsa zayi olmayacağı, kısasla alınacağı gibi, hayvanların hakkı da zayi olmayacak, hardal tanesi kadar da olsa insandan alınacaktır. Bu sebeble, hayvana taşıyamayacağı yük vurulamayacağı gibi, tahammül edemeyeceği kadar da aç, susuz bırakılamaz. Haksız yere vurulup dövülmez! Çünkü kısas, hayvan hakkı için de söz konusudur.
Hayvanlara zulmü günah-ı kebâir'den (büyük günahlardan) sayan müellif, şu olayları da sıra ile ilâve eder:
Resûl-i Ekrem Efendimiz Cehennem'e nazar ettiğinde bir kadının azab çektiğini gördü ve sordu:
- Senin buraya düşmene ne sebeb oldu? Dedi ki:
- Bir kediyi eve hapsettim. Aç, susuz kalmış, açlıktan ölmüş. O yüzden burada azab çekmekteyim.
Demek kediye zulmetmek, Cehennem'de azab çekmeye sebeb olmaktadır.
Nitekim Hazret-i Ömer'in oğlu, Kureyş çocuklarının

oynadığı yerden geçerken, bir kuşu hedef alarak ok attıklarını gördü. Kuşcağız hedefte çırpmıyor, onlar da vurup vuramadıklarını inceleyerek eğleniyorlardı. Kendisini görünce kaçışan çocuklara:
•- Bunu yapana Allah lanet etmiştir. Hiç merhamet yok mu sizde? buyurdu.
Sonra da Resûlüllah'tan işittiği hadîsi şöyle haber verdi:
- Kim bir canlıyı eğlence hedefi yaparsa, kendi de Allah'ın lanetine hedef olur.
Merhamet ve şefkat menbaı Resûlüllah, öldürülmesi caiz olan hayvanların ölümü hakkında da şöyle buyurmuştur:
- Öldüreceğiniz zaman onları en kısa acı ile öldürün, azab çektirmeyin!
Bundan dolayıdır ki ateşle öldürmeyi asla tasvip etmemiş, ateşin Allah'a mahsus bir azab şekli olduğunu bildirmiştir. Nitekim bir gazada ashâb, karınca kümesinin bulunduğu yeri ateşe verince, üzüntüsünü izhar ederek şöyle buyurmuştur:
- Ateşle azab, ateşi yaratana mahsustur, kullara
değil!
* * *
Günümüzde kuş gribi bahanesiyle, kanatlı ^ cani, cani, yakıld.ğ.n. gördük. Bu işlem.n ne buyuk bir olduğunu düşünün artık.

t..

'I
[TÜKETİCİ HAKLARIYLA İLGİLİ İLK DÜZENLEMEYİ I
PEYGAMBERİMİZ YAPMIŞTIR
İSLÂM'DA ALDATMAK YOKTUR
Habban... Babası Munkız gibi kendisi de sahabîdir. Hem de Medineli sahabî, ensârdan...
Habban, Allah'ın Resûlü'nü bir gölge gibi takip eder, ondan hiç ayrılmak istemezdi. Nitekim Uhud harbinde ve diğer gazalarda hazır bulunup, kahramanlıklar göstermiş, hiçbir gazada Resûlüllah'tan uzak kalmayı arzu etmemiştir.
Resûl-i Ekrem Hazretleri bundan dolayı Habban'ı severdi; her gördüğü yerde, ona tebessüm ederek bakardı.
Habban, aynı zamanda fasih bir konuşma kudretine de mâlikti. Pek rahat konuşur, maksadını kolay anlatıp, işini aldanmadan hallederdi.
Ne var ki, istikbalin ne getireceğini herkes gibi Habban da bilmiyordu. Mâruz kaldığı bir imtihandan sonra, bunu öğrenmiş oldu.
Bir gazada hemen herkesten önce kalenin dibine atılmıştı. Düşman ise yukarıdan aşağıya taşlar bırakıyor, altındaki gazilerin ölümüne sebep olacak duvarlar uçuruyordu.
57 t
İşte Habban'm başına bu anda bir taş düşmüş, Habban zahiren bakıldığında ölümle burun buruna geldiği halde, Allah'ın lûtfuyla başında açılan derin yara, sonradan iyi olarak kurtulmuştu.
Ancak, bütünüyle de selâmete ermiş değildi. Başına aldığı o darbeden sonra, dilinde pelteklik, zekâsında da birazcık gerilik hâsıl olmuştu.
Bu yüzden alış-verişte maksadını kolayca ifâde edemiyordu. Aldığı malın gerçek değerini bilemediği gibi; sağlamlık, sakatlık durumunu da rahatça idrâk etme melekesinden mahrum bulunuyordu.
Habban'm bu hâlini çarşıda, pazarda satış yapan yabancılar bilmiyorlardı. Bu yüzden de Habban çoğu yerde aldanıyor, hem istediği malı alamıyor, hem de aldığı malı pahalı almaktan kurtulamıyordu.
Eskinin dili lâf yapan, zeki Habban'ı, nihayet bir gün Resûlüllah'a gelip, durumunu şöyle anlattı:
- Yâ Resûlâllah, ben alış-verişte çoğu zaman aldanı-yorum. Hem fiyatta, hem de malın kalitesinde bende yanılma hâsıl oluyor. O anda malın ne kalitesini kestirebili-yorum, ne de gerçek fiyatını?..
Gazada mâruz kaldığı başına taş darbesinden sonra aklî melekesinde böyle bir zafiyet halinin meydana geldiğini bilen Hazret-i Resûlüllah, Habban'a şöyle bir imtiyaz sözü verdi:
- Habban! Sen ahş-veriş yaparken, malı aldığın adama, "Müslümanlıkta aldatma yoktur" de!
Bundan sonra Efendimiz çarşıya, pazara haber salıp, Habban'a tanıdığı hususî durumu şöyle ilân etti:

- Dikkat ediniz, Habban'la alış-veriş edenler bilsinler ki, Habban ne alırsa tam üç gün muhayyerdir.

Üç gün zarfında geri getirirse malı geri alınacaktır. Şayet üç günden sonraya kalırsa malı kabul etmiş sayılır, pazarlıktan dönme olmaz.
Bundan sonra Habban da, ashâb da birbirlerini iyice tanıdılar. Habban ahş-veriş yaparken parola gibi, hemen ilk sözünü söylerdi:
- Müslümanlıkta aldatmak yoktur!
Anlaşılırdı ki, bu kimse, aldığı malda üç gün muhayyerlik hakkı olan Habban'dır. Mâruz kaldığı meleke zafiyeti yüzünden malın değerini ve kendisine uygunluğunu, ancak üç günde seçip, tesbit eder. Yahut yakınlarının tasvibini alır.
Böylece Habban, ashâb arasında imtiyazlı bir kimse olarak şöhret buldu.
Bu olay da, tüketici hakları ile ilgili ilk düzenleme olarak tarihe geçti.
59
PEYGAMBERİMİZ BORCUNU, ALACAKLININ VERDİĞİNDEN DAHA GÜZEL KARŞILIKLA ÖDERDİ
HAYIRLI MÜSLÜMAN İŞTE BÖYLE OLUR
Müslümanların ilk ve son örnekleri Allah'ın Resulü Hazret-i Muhammed Aleyhisselâm'dır. O'nuıı hayatında geçen bütün hâdiseler, O'na iman eden insanlara yegane rehber ve numunedir.
Bundandır ki, Hazret-i Resûlüllah'ın yirmi üç senelik peygamberlik hayatında her türlü hâdise cereyan etmiş; daha sonra kıyamete kadar dünya hayatında başa gelebilecek tüm olayların birer aslı ya açıkça, ya da imâî ve işarî şekilde Hazret-i Resûlüllah'ın zamanında vuku bulmuştur.
Sizlere bir alacaklının haşin tutumu karşısında Hazret-i Resûlüllah'ın gösterdiği anlayışından bir misâl nakledeceğim. Herhalde siz de benim gibi, bunu borç konusunda örnek bir olay olarak ibretle okuyacak, hayretle tefekkür edeceksiniz.
Vak'ayı Müslim'den özetliyorum: ihtiyaç sahipleri Hazret-i Resûlüllah'a gelir müşkül durumlarını arz ederlerdi. Hazret-i Resûlüllah da elinde varsa onîann ihtiyacını karşılar; yoksa birinden ödünç

alır, sıkıntıda bulunan adamı kendisini borçlandırma pahasına da olsa rahatlatmaya çalışırdı.
Bu gibi yardımlar yüzünden Resûlüllah bazen rastge-le kimselere de borçlanır, onlar da rastgele bir kabalık içinde alacaklarını isterlerdi.
İşte Hazret-i Ebû Hüreyre'nin şâhid olduğu şu olay, bunlardan birini teşkil etmektedir.
Resûlüllah Hazretleri'ne bir adam gelip haşin bir şekilde konuştu:
- Yâ Resûlâllah, şu borcunu versen ya; ben daha fazla beklemek istemiyorum!
Borcunu isteyen adam, Resûlüllah'm vereceği cevabı beklemeden:
- Böyle borçluluk mu olur? Hâlâ borcunu vermedi!., gibilerden hürmetsiz şekilde, ima yollu konuşmaya devam etti.

Halbuki, Hazret-i Resûlüllah, henüz cevap vermemiş, onun hoşuna gitmeyecek bir karşılıkta bulunmamıştı. Ama o, cevabı beklemeden lüzumlu lüzumsuz konuşmasına devam ediyordu.
Ashâb buna üzüldüler. Hattâ içlerinden bazıları:
- Müsaade buyur yâ Resûlâllah, şu saygısız herife haddini bildirelim, dediler.
Resûlüllah'm bunlara cevabı ne oldu biliyor musunuz? Bakın ne buyurdu:
- Dokunmayın ona. O alacaklıdır. Alacaklı ise hak sahibidir. Hak sahibinin ise konuşmaya hakkı vardır!
Bu ikazı dinleyen ashâb, alacaklıya karşı susmuş vaziyette beklemeye başladılar.
61
Resûlüllah şöyle emir verdi:
- Benim buna borcum olan bir deveyi, aynı yaşta deve satın alarak ödeyin.
Aradılar, taradılar, ama adamın alacağı yaşta ve kıymette bir deve bulamadılar. Buldukları deve, adamın verdiği deveden daha kıymetli bir deveydi.
Dediler ki:
- Yâ Resûlâllah, bulduğumuz deve, adamın devesinden daha kıymetli bir devedir. Daha kıymetli bir deveyi de vermek istemeyiz.
Hazret-i Resûlüllah şu karşılığı verdi:
- Alacaklıya verdiğinden daha iyisini verin. Bundan çekinmeyin. Zira Müslümamn hayırlısı, borcunu en güzel şekilde ödeyendir!
İşte bundan sonra ashâb, hayırlı Müslümanı tarif ederken, evvelki tarife şunu da ilâve ettiler:
- Hayırlı Müslüman, borcunu en güzel şekilde ödeyen Müslümandır!
62
EFENDİMİZ MAHŞERDE ÜMMETİNİ ABDEST AZALARININ PARLAKLIĞIYLA BİLECEK
"KALBİM TEMİZ" İDDİASI, KURTULUŞ İÇİN YETERLİ Mİ?
Değerli okuyucum Hüseyin Alagöz'ün bir arkadaşı var. İyi bir dost. Lakin namaz kılmıyor. Sadece kılmamakla kalmıyor, namaz kılanlara da bazan sataşıyor ve diyor ki:
- Sen namaz kılmakla bir şey elde edemezsin. Kalb temizliğine bak. Kalbin temiz olmadıktan sonra namazla kendini kurtaramazsın!
Hüseyin Bey bunlara pek cevap vermiyor, durumu bize sormuş. Diyor ki:
- Ben namaz kılmakla bir şey elde edemez miyim? Bu namazsız dostum da bir şey kaybetmez mi? İkimiz de eşit mi olacağız mahşerde? Hatta ona göre, onun kalbi temiz olma ihtimalinden dolayı, namaz kılanı da geçmiş mi olur? Ne dersiniz?
Bu konuya birçok bakımdan cevap vermek mümkün. Ben sadece bir noktadan cevap vereceğim.
Bilindiği üzere mahşerde Peygamberler, ümmetlerine şefaat edecekler. Dolayısıyla Resûlüllah Aleyhisselam da ümmetine şefaat edecektir.
63

Bir kimseyi Resûlüllah Aleyhisselam mahşerde ümmet olarak tanımaz, sahip çıkmazsa onun kurtuluşunun olmayacağı da belli. Acaba Resûlüllah Aleyhisselam ümmetini nasıl tanıyacak, ona nasıl sahip çıkacak?
İsterseniz bu konuyu Efendimizle (s.a.v.) ashabı arasında geçen bir sual-cevapla açıklayalım. Bir gün ashabdan biri sorar:
— Ya Resûlüllah, biz senin ashabınız, yani ümmetiniz, bizi bizzat yüzyüze gördün, tanıdın. Mahşerde de aynı şekilde görünce hemen tanırsın. İnşallah bize sahip çıkar; şefaat edersin.
Bizden sonra gelecek nice ümmetin olacaktır. Onları bizim gibi yüzyüze görmeyeceksin. Mahşerde görmediğin ümmetini nasıl bilecek; nasıl sahip çıkacaksın? Efendimizin (s.a.v.) cevabı şöyledir: - Ben onları abdest azalarındaki parıltılarından bilip tanırım mahşerde. Benim ümmetim mahşer halkı içinde abdest azalarının nuruyla belli olur. Tıpkı atların alınlarındaki beyazlar gibi parlar ab-destle yıkadıkları azaları. Ben de onları uzaklardan bakınca tanır, sahip çıkarım.
Evet, vermek istediğim cevap budur okuyucumuzun namazsız dostuna. Resûlüllah Aleyhisselam namazsız, yani abdestsiz adamı nasıl tanıyacak? Namaz kılmadığına göre abdest de almıyor demektir. Abdest almayanın azalarında bir nur, bir işaret görülmeyecek, böylece kendisine sahip çıkan bir şefaatçi bulamayacak mahşerde.
Bu durumda günde beş vakit abdest alıp namaz kılanla kılmayanın bir olduğunu söylemek mümkün olur mu? Yani Resûlüllah Aleyhisselamm ümmet olarak tanıyıp

sahip çıktığı ile ümmet olarak tanımayıp sahip çıkmadığı aynı mıdır?
Kaldı ki, bu konuda Efendimizin (s.a.v.) bir ikazı da şöyledir:
- Mahşerde sorulacağınız ilk sual namazdan olacaktır. Şayet namaz sorgusundan geçebilirseniz diğerlerinden kurtarma ümidiniz çoğalabilir. Namazdan kurtaramayan, diğerlerinden kurtarsa da işi zordur.
Bu gibi ciddi konularda Bektaşi savunmaları insanı kurtarmaz. İnsan şeytana, şeytan vazifesi gören çevreye uymamak, yaratılış gayesine uygun bir İslamî hayatta devam ve sebat etmelidir. Allah (c.c.) kendisine itaat edenle, isyan edeni bir tutmaz.
65

RESÛLÜLLAH'IN TERÖRİSTE VE TERÖR OLAYLARINA BAKIŞI NASILDI?

'ALLAHIM, MUHALLİM'İ AFFETME!"

Bu yazımda mezarın kabul etmediği bir adamdan bahsedeceğim sizlere. Rasûlullah'ın beddua etme âdeti yoktur. Ama bu adama beddua etmiştir. Kimseyi huzurundan kovduğu görülmemiştir. Ama bu olaylarda o da görülmüş, adamı huzurundan kovmuştur.
Öyle ise fevkalâde bir olayla karşı karşıyayız demektir. Bu nasıl bir olay, nasıl bir vak'a, nasıl bir günah?.. Buyurun birlikte okuyalım. Okuyalım da İslâm'ın

insan öl-¦ düren teröre nasıl baktığını, Allah Rasûlü (sav)'nün terörü nasıl yorumladığını açıkça görelim.

* * *

Mekke'nin fethinden sonraki Huneyn savaşı günle-rindeydi.

Bir sahabe müfrezesi de civarda geziyor, düşmanın âni baskınlarına mani olmaya çalışıyordu. İşte bu sırada müfreze çölde bir atlıyla karşılaştı. Atlı, hemen selam verdi, bunlar da selamlarını aldılar. Bu demekti ki, selam veren Müslümandı. Alan da selamını almakla, aramızda bir düşmanlık yoktur. Sen bizden eminsin, korkma, demek istiyordu.

I 1

1 1

I

¦: I

Buna rağmen müfrezede bulunan Muhallim bin Cessâme okunu çekmiş, selam veren adamın üzerine yürüyerek bir okla adamı atından düşürerek oracıkta öldürmüştü.

İşte bundan sonra öldürülen Amir bin Azbat'm yakınları toplanıp savaş meydanında bir ağacın altında dinlenmekte olan Allah Rasûlü (sav)'ne geldiler. Kısas isteğinde bulundular.

- Yâ Resulallah, bu Muhallim bin Cessâme nasıl bizim kadınlarımızın ciğerini yakıp gözlerinden yaşlar akıt-tıysa biz de onu öldürmek suretiyle onun kadınlarının gözlerinden yaşlar akıtacağız. Bu bizim hakkımızdır. Muhal-lim'i bize teslim eyle. O Amiri aralarındaki eski bir düşmanlıktan dolayı, bile bile intikam için öldürdü, diye ısrar etmeye başladılar.

Ancak Muhallim'in lehinde şahitlikte bulunanlar da vardı. Selam verenin aslında 'Müslüman olmayan' bir düşman savaşçısı olabileceği ihtimali de ileri sürülüyordu. 'Korkudan selam verdi.' deniyordu.

Bundan dolayı Efendimiz (sav):

- Size diyetini vereyim, kısastan vazgeçin, diyerek ölenin yakınlarını razı etmeye çalışmış, bunda da muvaffak olarak yüz deveye uzlaşmayı sağlamıştı.

Böylece öldürülen taraftan bir husumet sürdürülmesi söz konusu olmaktan çıkmıştı. Ama Muhallim için mesele bu kadar kolay bitmeyecekti. Çünkü Muhallim selam veren bir adamı, eski bir düşmanlık sebebiyle öldürmüştü. Sonra da yanlışlık oldu süsü vermişti. Bu öyle geçiştirilebilecek bir hadise değildi. Nitekim Muhallim'e telkinde bulunanlar:

- Git, Rasûlullah'dan özür dile, senin için Allah (cc)'tan af dilesin, günahından kurtul, dediler. O da

Rasûlullah'm huzuruna gelip yaptığından özür dileyerek Allah (cc)'tan af dilemesini istedi.

Ancak böyle bir iki cümlelik özürle koskoca bir adamı acımasızca öldürmenin sonucundan kurtulunabilir miydi? Şayet affedilme böyle kolay olacaksa, adam

öldürmenin çok basit bir olay olduğu anlaşılmayacak mıydı? İstediğin insanı bir bahane bulup öldür, sonra da Rasûlullah'm huzuruna gel, bir özür dile, mesele bitsin demek olmaz mıydı?
Nitekim Rasûlullah, af isteyen Muhallim'e karşı, hiç görülmedik şekilde tepkili bir tavır-gösterdi ve dedi ki:
- Selam veren adamı düşman sayıp nasıl olur da öldürürsün? Sana bu selahiyeti kim verdi?
Muhalîim, 'Özür dilerim, Allah (cc)'tan af dile.' diye sözlerini üç defa tekrar ettiyse de Efendimiz (sav) her defasında:
- Selam veren insanın verdiği bu selamı hiçe sayıp öldüreni Allah (cc) affetmesin, çık git buradan! diyerek Muhallim'i hem huzurundan kovdu, hem de af di-lemeyip aksine aftan mahrum kalmasını istemiş oldu.
Nitekim Resulüllah'm huzurundan uzaklaşan Muhallim bir haftadan fazla yaşayamadı. Kahrından öldü, yakınları da onu bir mezarlığa defnettiler.
Ne var ki suçsuz adam öldüren Muhallim'i mezar da kabul etmiyordu. Sabah bakanlar onu toprağın dışarıya attığını gördüler. Gelip çaresizliklerini anlatan yakınlarına, Rasûlullah'm son cevabı şöyle oldu:
- Siz yine onu mezarına gömün, toprak ondan daha kötülerini kabul etmiştir, onu da kabul edecektir. Ancak Allah (cc) size ders vermek istiyor, masum bir adamı öldürmenin Allah (cc) yanındaki
h

kötülüğünü göstermek için size ibret örneği sunuyor. Sakın haksız yere adam öldürmeyin, selam vereni ölüme layık görmeyin, demiş oluyor, açıklamasında bulundu...
Siz söyleyin, savaş zamanında bile selam veren bir adamın öldürülmesine böylesine unutulmayacak bir tepki gösteren Allah Rasûlü (sav), barış zamanında öldürülen bir insanın katili için neler söyler, neleri reva görürdü acaba?
Bu durumda, İslâmî terörden söz edilebilir mi, Müslüman'ın şu ya da bu bahane ile adam öldürmesi caizdir, denebilir mi?
İşte haksız yere adam öldürenin akıbeti, işte Allah'ın onun cesedini toprağa bile kabul ettirmeyişi, Rasûlul-lah'ın da insanlığa örnek tepkisi.
Böylesine ibretli ve dehşetli bir örnek meydanda iken hangi cahil ve gafil kimse çıkıp da, "İslâm teröre izin veriyor. Müslüman, adam öldürmeyi dininden izin alarak yapıyor." diyebilir?
69
[ALLAH RESULÜNÜN TASVİP ETMEDİĞİ BİR YOLLA, KENDİNİZİ ONA SEVDİREMEZSİNİZ
V
KENDİ HİZMET YAPMAK İÇİN
BAŞKASININ HİZMETİNE
MANİ OLMAK İSTEDİ

Resûl-i Ekrem Hazretleri, Veda Haccı için Mekke'ye doğru yola çıkmıştı.
Bu yolculuk esnasında birçok ashâb da kafileye iltihak etmekteydiler. Ancak, Resûlüllah'a hizmet şerefi bir kişiye verilmişti.
Bu, Muammer bin Abdullah'tı.
Muammer, bilhassa gece yolculuğunda bilgisi ve becerisi olan bir zâttı. Resûlüllah'm devesinin yanında yürüyerek, O'na nezaret edip hizmetinde bulunacaktı.
O'nun bu işteki ehliyet ve kabiliyetini bilen ashâb böyle düşünmüştü. Gerçi Resûlüllah'a hizmet için vazife almak isteyenlerin sayısı pek çoktu, herkes bu şereften nasibini almak istiyordu. Ama çoğunluk, Muammer'i daha liyakatli görmüş, O'nu vazifelendirmişlerdi.
Ne var ki, bu hizmete sadece kendisinin lâyık olduğunu düşünen başka biri de yok değildi.
Aklî melekeleri iyi gelişmemiş, fikrî durumu tam inkişaf etmemiş dar ufuklu bu zât, sadece kendinin lâyık oldu-

ğunu sandığı bu hizmetin, mutlaka kendisine verilmesini istiyor, Muammerin bu hizmete tâyinini bir türlü isabetli bulamıyordu.
Mekke'ye doğru uzanan yol boyunca gece-gündüz bunu düşünen iyi niyetli, fakat kötü hareketli adam, nihayet kendince hizmetin kendisine verilmesinin çaresini de buldu.
Gece Resûlüllah'm devesinin yanma sokulacak, içinde Hazret-i Resûl'ün bulunduğu mahmili deveye bağlayan kolan ipini gevşetecek, böylece mahmil de bir tarafa sarkacak, Muammerdin bu işe ehil olmadığı meydana çıkacaktı. İşte bundan sonra hemen onu görevden azledip yerine kendisini hizmete çağıracaklardı.
Enteresan bir olay değil mi? Allah'ın Resûlü'ne hizmet etmek için Allah'ın Resûlü'nün asla tasvip etmeyeceği bir yol takip edilmekte; kendisi hizmet edebilmek için başkasının hizmetini engelleme yolu denenmekte, üstelik bu yol da gayrimeşrûluk arzet-mekte.
Her ne ise, biz gelelim asıl mes'elemize.
Sadece hizmeti aklına koyan, fakat bu hizmetin gerektirdiği beceriklilik, dürüstlük, güvenilirlik şartını asla düşünmeyen bu adam, nihayet düşündüğünü yaptı da...
Gecenin karanlığından istifadeyle Resûlüllah'm devesinin yanına yaklaşıp devenin karnı altından geçen ipleri bir anda gevşetti!...
Neden sonra Resûlüllah'm içinde bulunduğu kulübe misâli mahmil, bir tarafa sarkmaya başlamış, Allah Resulü için hayati tehlike ihtimali belirmişti.
Fakat Allah'ın Resulü halim-selimdi. Karanlıkta yanında ilerleyen hizmetçisi Muammer'e seslendi:

- Mahmilin ipini iyi bağlamadın galiba, gevşek gibi geliyor bana?
Muammer zaten şüpheleniyordu. Hemen endişesini ifâde etti: ;

- Yâ Resûlallah, her zamanki gibi sıkı sıkıya bağladığımı çok iyi biliyorum. Buna rağmen gevşemişse bunda bir kasıt olsa gerek. Beni hizmetinizden alıkoyup yerime geçmek isteyen biri, karanlıktan istifadeyle gevşetmiş olabilir! di:
Resûlüllah endişeye kapılan hizmetçisine garanti ver-
- Hiç üzülme Muammer, senin yerine kimseyi tâyin etmeyeceğim!
Nitekim Veda Haccı esnasında traşını da O'na yaptıran Resûlüllah:
- Muammer, dikkat et, kulağımın yumuşağını da sana teslim ettim, sakın kesmeyesin, diye iltifat etmiş, Muammer de:
- Benim gibi âcizin biri Allah'ın Resûlü'nün saçlarını kesme şerefine lâyık değildir, bunu tamamen Allah'ın bir ikramı olarak düşünüyorum, yâ Resûlallah... diye karşılık vermiştir.
Saadet asrı; olaylar, hâdiseler meşheridir. Orada, günümüze ışık tutan her türlü misâli bulabiliriz. Yeter ki ibretle okuyup, dikkatle düşünelim.
İşte onlardan biri de, Hizmet için Hizmete mâni olma olayıdır. Allah Resulünün tasvip etmesi mümkün olmayan hileli bir yolla, kendini ona sevdirme çabasıdır.

ALLAH RESULÜ İSLAMA YENİ GİRMİŞ KİŞİLERİN HATALI TUTUMLARINA HOŞGÖRÜYLE BAKARDI

ADAM YETİŞTİRMEDE SABIR ÖRNEĞİ

Müslümanlar henüz parmakla sayılacak kadar azdılar. Medine'de mescide gelenlerden de anlamak mümkündü bunu. Ama, her geçen gün yeni yeni iltihaklar oluyor -tâbiri caizse- dâire her gün genişliyordu.
Ne var ki İslâm'a yeni iltihak edenlerin içinde bazıları kaba-saba hareket ediyor, önceden sahip oldukları bir takım hoşa gitmeyen halleriyle birlikte İslâm'a giriyorlardı. Bunlara ise sabır göstermek, kırıp kaçırmadan kusurlarını düzeltmek gerekiyordu. Yoksa gelenlerin kusur ve hataları görülüp de haşin bir ifâdeyle düzeltilecek olun-saydı, herhalde bu tavır, dâva nâmına faydalı olmayacak, gelenler belki de İslâm'dan uzaklaşacaklardı.
Nitekim İslâm'a yeni iltihak etmiş, yâni ashabın içine henüz karışmış "Zülhuveysar" adında bir zâtın, kaba-saba konuşması, tutum ve tavrı, gerçekten rahatsızlık veriyordu.
Hattâ bir gün, bu zat, Hazret-i Resûlüllah'a:
- Yâ Resûlallah, Allah Cennet'ine sadece ikimizi koysun, başkalarını almasın! diyerek ne kadar dar bir anlayışa sahip olduğunu isbat da etmiş, Resûl-i Ekrem Hazretleri buna üzülmüşse de azarlamadan:
*<•¦, 73
- Yazık ki uçsuz bucaksız bir sahayı çok dar bir çember içine aldın, diyerek tebessüm etmişti.
Ashâb içinde rahatsız edici tutumlarını devam ettiren bu yeni zât, bir gün ne yaptı biliyor musunuz?
Medine Mescidi'nin tabanı o gün çakıl taşlarıyla kaplıydı. Güneş bu çakılların üzerine tavandaki hurma yapraklarının arasından süzülerek iner, taşlardaki

herhangi bir yaşlığı hemen ânında kuruturdu. Bir gün mescidde bir gürültü çıktı. Ashabın bir kısmı bağırıp çağırıyor, her biri bir şeyler söylüyordu.
Resûlüllah bu gürültüyü duyunca hâne-i Saadetinden dışarı çıkıp mescide girdiğinde, bütün ashabı ayakta buldu.
Olay şuydu: "Allah Cennet'ine sadece ikimizi koysun, başkalarını almasın" diyecek kadar dar ufuklu olan "Zülhuveysar", mescidin bir köşesini ıslatmış, yani bevletmiş; bu yaptığına itiraz edenlere de güneşin bunu hemen kurutacağını ileri sürerek, bunda ayıplanacak bir şey olmadığını söylemek istemişti.
Ashabın ayaklanmasının sebebi buydu.
- Yâ Resûlallah, mescidimizi kirletti, secde yerlerimizi ıslattı... diye şikâyette bulunuyorlardı.
Dâvasına adam kazanma örneği veren Resûlüllah, bunlara karşı ne cevap verdi, biliyor musunuz?
- Kolaylık gösterin, kolaylık! Bilmiyor, öğrenmeye ihtiyacı olduğunu bu haliyle ifâde etmiş oluyor. Öğretin, anlatın, çağırıp bağırmayın!
Bundan sonra bir kova su getirten Resûlüllah, kaba saba adamın ıslattığı yere döktürdü, hata sahibini azarlamadı. Sonra bu zât, zamanla olgunlaştı, ashabın içinde değerli bir yer işgal etti. Ancak, siyerde ve hadis kitapların-

da "mescide bevleden zât" diye tarif edilmekten ve Resû-lüllah'm hoşgörüsüne kıyamete kadar örnek gösterilmekten de kurtulamadı.
Demek isterim ki:
- Bir fikre inanan, bir dâvaya gönül veren, Resûlül-lah'ın bu sabırlı ve hazımlı tutumundan ibret almalı, kazanmak istediği kardeşlerinin kusur ve hatalarını yumuşak bir edâ, kaçırmayan bir seda ile düzeltmeli, müşfik bir tavırla öğretmelidir. Zira kusur ve hatalar insanın boynunda dolaşan zehirli akreb gibidir, kimse onu bilerek, farkında olarak taşımaz. Yeter ki, sünnete uyan bir anlayışla izah edilsin, adam kaçırmayan bir samimiyetle düzeltilmesi düşünülsün.

ister.
Bir gün bir haşîn adam gelir, Peygamberimizden yardım ¦'•
Efendimi/, ona bir şeyler verir, sonra da sorar: - Memnun oldun mu? Adam pek memnun olmaz.
Efendimiz biraz daha yardımda bulunur. Adamda yine gözle görülür bir mcınnûniycr eseri olmaz.
Hatta münâsib olmayan sözler de söyler. Bunu duyan as-hâb adamı ayıplar, azarlamak isterler. Ama buna mâni olan Efendimiz, gidip bir .şeyler daha getirerek adama verir ve tekrar sorar:
- Şimdi memnun musun? Adam razı olur.
- Şimdi git ve kardeşlerine de memnun olduğunu anlat, diyen Efendimiz ashabına şöyle hitap eder:

- Sizinle benim hâlim, devesini kaybeden adamın hâli gibidir. Ben devemin huyunu bilir, onu memnım ederek yakalarım, ama siz devenin huyunu bilmediğinizden etrafını çevirir, ürküterek kaçırırsınız.

PEYGAMBERİMİZDE İNSANLARI İYİYE GÖTÜRME SANATI ŞERLİ İNSANLARA ALLAH RESULÜ ' NASIL DAVRANIRDI?

\

Her birimiz, kendi çapımızda sorumluluklar yüklenmiş, birçok kimselerle muhatap olmak zorunda kalmış kimseleriz. Karşılaştığımız insanların hepsi de, tarak dişi gibi aynı seviyede, aynı ölçüde olamazlar. Bunların içinde bazıları vardır ki, iyiyi, doğruyu, hakkı, kendi aklı ve mantığıyla görmüş; bizim tavsiye ve takviyemize asla ihtiyacı kalmamıştır. Biz bunlara alâka göstersek de, göster-mesek de onlar sarsılmazlar; hak ve gerçek bildikleri yolda yürüyüp giderler. Ancak bazı kimseler de vardır ki, görecekleri alâka ve mazhar olacakları iltifatla kuvvet bulurlar; doğruyu ve hakkı gösterdiğimiz yakınlık ve iltifatla daha fazla benimser, şevk duyarlar. Bizler, günlük hayatımızda, bu iki psikolojik gerçeği iyi teşhis edip, hesaba katmak zorundayız. Alâka ve iltifatsızlığımızdan zayıflayacak olanlara karşı, hassas olmak durumundayız.

Böyle bir dikkat ve hassasiyet, asla yanlış ve riyakârca bir tutum değildir. Çevresine etkili olmak isteyen, gönülleri kazanıp, düşmanlıkları gidermeyi düşünen bir kimse; bu iki ruh haletini inceden inceye hesaba katmalıdır. Bu, aynı zamanda sünnettir de...

İsterseniz, fevkalâde ibretli ve değerli bir misâl de ar-zedelim bu konuda. Cenâb-ı Resûlüllah'a ait olan bu misâl, aynı zamanda Buhârî'nin "Edebü'l-Müfred"inde zikre-dildiğinden, değeri bir kat daha artmakta; bize sağlam bir örnek olduğu, daha da kesinlik arzetmektedir.

Hazret-i Âişe validemiz nakleder:

- Bir adam Resûlüllah'ın huzuruna girmek için izin istemişti. Gelenin kimliği ve izin isteği ifade edilince, Re-sûlüllah hoşnud olmadığı bu adam için:

- Ne kötü bir aşiret çocuğudur o! buyurdu. Fakat buna rağmen, huzuruna girmesine müsaade etti.

Adam içeri girince, Resûlüllah derhal alâka gösterdi. İltifatta bulundu, memnun edici tavır gösterdi.

Neden sonra bir başkası da içeri girmek için izin istedi. Onun durumu da Resûlüllah'a arzedilince:

- O, çok iyi bir aşiret çocuğudur! diyerek onu da huzuruna kabul etti. Fakat ona, evvelki kötü kadar iltifat etmedi, fazla alâka göstermedi.

Birinci kötüye gösterdiği alâkayı ikinci iyiye göster-meyince, durum Hazret-i Âişe validemizin dikkatini çekti ve şöyle bir sual sordu:

- Yâ Resûlâllah! Evvelki adam için, kötü, dediniz; fakat içeri girince, güler yüz, tatlı dil ile de iltifatlarda bulundunuz. Bu ikinci için ise, iyi, dediniz; ama kötüye

gösterdiğiniz alâka ve iltifatı, bu iyiye göstermediniz... Bu, birincisinden daha fazla iltifat ve alâkaya lâyık değil miydi?..
Resûlüllah'ın cevabı, şu mealde oldu:
"Yâ Âişe! İnsanların en kötüsü; kendisi şerli olan ve çevresine de şer getirmesinden korkulandır. O kimseye alâka göstermesek, iltifat etmesek, hem
77
kendisi şerre düşecek, hem de bize şer getirecektir! Gösterdiğimiz alâka ve iltifat yüzünden, şimdi hem kendisini kurtarmak üzeredir; hem de bize şer değil, hayır getirecek inancı benimsemeye meyletmiş bulunmaktadır.
Ama ikincisi öyle değildir. O, hakkı ve gerçeği görmüştür. Ne bize şer getirir, ne de kendisi şerre düşer. İltifatımız az da olsa, haktan yüz çevirmez!"
Evet, reddi mümkün olmayan bir gerçektir ki, iltifat gösterilen katı ve haşin kimseler, yumuşarlar. Gösterdiğimiz iltifatla en azından düşmanlıkları zayıflar, sonra kay- ; bolur, derken daha sonra da muhabbet duymaya başlarlar. Yeter ki ölçülü ve kararlı bir sabır gösterelim; mahzur meydana getirmeyecek şekilde muhatap olup, mukabele , etmesini bilelim.
78
PEYGAMBERİMİZ, ADALET KONUSUNDA
MÜSLİM-GAYRİ MÜSLİM AYRIMI
GÖZETMEMİŞTİR
GERÇEK SUÇLU CEZASINI NASIL BULDU?
Tüme bin Ubeyrik, komşusu Katade'nin evini bir gece kimsesiz buldu. Bundan istifadeyle derhal eve girip, içerideki bir zırhlı gömleği aldı. Fakat bu gömleği açıktan götürse, görenlerin kendisinden şüpheleneceklerini tahmin ettiği için, evin bir köşesinde bulunan un çuvalının içine koyup çuvalı da sırtlayarak evinin yolunu tuttu.
Ne var ki, Tume'nin kendisi sadece ismiyle müslü-mandı, öteden beri hırsızlığı kendine iş edindiği için, evini arayıp çaldığı un çuvalı ile gömleği bulabilirlerdi. Bu düşünceyle evinde de rahat edemedi. Tekrar çuvalı sırtlayarak komşusu olan Yahudi'nin kapısını çaldı:
- Bu çuvalı bir fakire vereceğim, sizde bir iki gün kalsın, dedi.
Yahudi'nin hiçbir şeyden haberi yoktu. Derhal kabul etti ve çalınmış çuval böylece Yahudi'nin evinde muhafaza altına alındı.
O gecenin sabahında ev sahibi Katade, evinden zırhlı gömleği ile un çuvalının çalındığını anlayınca araştırmaya başladı. Derken çuvalın dibindeki delikten dökülen beyaz un'un Tume'nin evine kadar sicim halinde uzandığını tesbit etti. Tume'nin evinden de tekrar çıkan un döküntü-
79
sü, yakınındaki Yahudi'nin evine ulaşınca:
- Tak!.. Tak!., diye Yahudi'nin kapısını çaldı. İçerden çıkan Yahudi:
- Buyurun, bir emriniz mi var? dedi. Katade:
- Benim evimden çalınan zırhımla çuvalımın sizde olduğunu biliyorum. Onları almak için geldim, dedi. Yahudi şaşkınlık içinde cevap verdi:

- Ben sizden ne zırh, ne de çuval gibi bir şey aldım!
- Hayır, siz almadınız, fakat benim zırhımla, çuvalım sizdedir, diye ısrar edince, Yahudi:
- Buyurun öyleyse, evimi arayabilirsiniz, dedi. Katade içeri girip kapının arkasında duran un çuvalını sürükleyerek meydana çıkardıktan sonra:
- İşte bu benim çuvalımdır, dedi ve içinde saklı duran zırhı da çıkardı.
Yahudi hayret içerisinde kaldı, tekrar tekrar özür dileyerek bu hâdiseden kendisinin haberi olmadığını, komşusu Tume'nin bunu emanet olarak getirip verdiğini ifade etti ise de, yine de suçluluk duygusundan kurtulamadı.
Durum Resûlüllah'a aksedip de hırsızlık meydana çıkınca, kabilesinde kendi gibi ne kadar ayak takımı varsa hepsini Resûlüllah'ın huzuruna getirip konuşturan Turne, adamlarına şöyle şâhidlik yaptırıyordu:
- Yâ Resûlellah, Tüme bir Müslümandır. Ona hırsızlık etmek yakışmaz. Hırsızlığı, çuval evinde bulunan Yahudi yapmıştır. Bir Müslüman böyle yüz kızartıcı iş yapabilir mi hiç?
Gerek çalman eşyanın evinde bulunmasıyla, gerekse bu şahidlerin aleyhindeki şehadetiyle Yahudi suçlu duruma düşmüş, kendini savunacak delil de bulamamıştı.

Böylece, sadece ismi Müslüman olan, fakat fikri ve ahlâkı İslâmiyet ile asla bağdaşmayan hakikî suçlu, kendinin Müslüman olduğunu, ötekinin de gayrimüslim olduğunu ileri sürerek, suçu iyice onun üzerine yıkmak istiyor, bir nevi İslâmiyet'i istismar ediyordu.
Cenâb-ı Eesûlüllah, hırsızın kendi gibi ayak takımlarını getirip de şahidlik ettirişini esas kabul edip, çuval ve zırh evinde bulunan Yahudi'yi hırsızlık suçuyla hemen cezalandırmadı. O gün ve gece beklemeyi tercih buyurdular. Nitekim bu bekleme sırasında hâdiseyle alâkalı vahiy geldi, âyet-i kerîme nazil oldu. (Nisa Sûresi, âyet 105'den itibaren).
Bu âyet-i kerîmede Yahudi'nin suçsuz, fakat sadece görünüşte Müslüman olup, aslında İslâmiyet'i kendi ahlâksızlığı yönünde istismar eden sözde Müslümanm suçlu bulunduğu, cezaya müstehak olanın bu yalancı şâhidli adam olduğu bildiriliyordu.
- Suçlarını insanlardan gizleyenler, Allah'dan nasıl saklayabilecekler? buyurularak, yalancı şahidlik edenler "hain" olarak vasıflandırılıyor; hainlere yardım edilmemesi isteniyordu.
Kur'an, böylece suçsuz gayrimüslimi kurtarıp, asıl suçlu sözde Müslümanı meydana çıkarınca, hırsız olan Tüme, derhal Medine'yi terkederek Mekke'ye kaçtı. Fakat su testisi su yolunda kırılır, kabilinden orada zaten sadece ince bir iplikle bağlı bulunduğu İslâmiyet'i de alenen terkedip yine hırsızlığına devam ederken bir gece hırsızlık için geldiği evin duvarının altında kalarak hak ettiği cezayı buldu.

Böylece adaletin 14 asır evvelinden tesiscisi olan İslâmiyet'in örnek bir hükmü daha beşeriyete mal oldu. Adaletin önünde Müslümanla Müslüman olmayan diye bir fark olmadığını İslâmiyet, ta o gün tescil etmiş bulundu.

81

KAMU MALLARINI HORTUMLAYANLARI RESÛLÜLLAH NASIL İKAZ ETTİ?

ATEŞTEN HIRKA GİYENLER

İnsanlarda mesuliyet hissi azaldıkça makam ve mevki hırsı da artıyor, belli mevkilere gelebilmek için, âdeta savaşlar veriliyor.

- Neden böyle büyük mücadeleler göze alınıyor?

- O makam ve mevkiin getireceği imkânlar, kazandıracağı rantlar hesaba katılıyor da ondan.

- Ya oranın mesuliyeti, vebali, mükellefiyeti?

- Hayır. Onu hesaba katan yok!. Sadece getireceği imkân, bahşedeceği fırsat düşünülüyor.

Aslında makam yükseldikçe vebali de çoğalır, mükellefiyeti de artar. Getireceği imkânın yanında yükleyeceği sorumluluğun ağırlığı da sahibini düşündürmesi gerekir. Hatta bu düşünce ile o makama gelenlerin geceleri uykularından olmaları, gündüzleri de rahat bir nefes alma fırsatı bulamamaları icabeder... İşinin ehli, sorumluluk taşıyan insanların değerlendirmesi budur.

Size bu konuda ibretli bir olay nakledeyim isterseniz. Memuriyetini kötüye kullanan insanların kabir halini gösteren bu olay, herhalde günümüzün mesuliyetsiz insanına bir şeyler söylüyor olsa gerek...

Tesbit, onuncu asır alimlerinden İbn-i Hacer Heyte-mî'nin "Ez-Zevacir"inden.

* * *

Resûlüllah'ı bir gölge gibi takip eden Ebu Rafî, saadet asrında şahit olduğu bir olayı şöyle anlatıyor:

Resûl-i Ekrem Hazretleri, ikindi namazını kıldıktan sonra Abdül-Eşhel oğullarına gider, akşama kadar da orada konuşurdu. Yine bir gün böyle bir sohbetten sonra, oradan dönmüş, akşam namazına erişmek için acele ile yürüyordu. Bakî mezarlığının yanından geçerken Resûl-i Ekrem iki defa:

- Yazıklar olsun sana! Yazıklar olsun sana! diye hitap etti. Ben buna üzüldüm, üzüntümden dolayı da hızımı azaltıp geride kaldım.

Bunun üzerine Resûl-i Ekrem Hazretleri:

- Ne oluyor, yürüsene, diye seslendi. Ben de durumu sormak istedim:

- Yâ Resûlallah, ben bir şey mi yaptım? dedim.

- Nerden böyle sordun? buyurdu.

- Yazıklar olsun sana, yazıklar olsun sana! dediniz ya, deyince, şöyle izah etti durumu:

- Ben sana demedim bu sözleri. Şu mezardaki adam için söyledim. Onu ben falan kabileye zekât memuru olarak göndermiştim. O da memuriyetini kötüye kullanmış, topladıklarının içinden bir hırkayı çalıp kendine ayırmış. Şimdi

hırsızladığı bu hırka, sırtına ateşten bir gömlek olarak giydirilmiş durumda. Bu hale üzüldüm, ona hitap ediyorum.
* * *
Kamu malından bir hırka yolsuzluğunun neticesi böyle olunca, acaba devleti hortumlayanlar, hortumlanmasına göz yumanlar nasıl olacak. Bunu hiç düşünüyorlar mı?
83
PEYGAMBERİMİZ SAVAŞI SEVMEZ, ÇOCUKLARA SAVAŞ İSMİNİ KOYDURMAZDI
ÇOCUKLARA İSİM KOYMAKTA ÖLÇÜ NEDİR?
Efendimizin yüce nesli, Hazret-i Ali ile Fatıma validemizden devam etmiştir. Nitekim ilk torunları da Ali (ra) ile Fatıma validemizin oğulları Hasan, Hüseyin ve Muhassin olmuşlardır.
Bu üç toruna konan isim hakkında ibretli bir olay nakledilmektedir. Çocuklarına isim koymakta titizlik göstermeyen, hatta gayrimüslim isimlerini dahi koyacak kadar küçüklük duygusuna kapılanlara ikâz olması için bu olayı arzetmekte fayda görüyorum. İnşaallah dikkatle okur, gereken mesajı almakta zorluk çekmeyiz.
* * *
Efendimiz (sav)'in damadı Hazret-i Ali (ra), cengaver ruhluydu, savaşmayı çok severdi. Bu sebeple ilk oğlu dünyaya gelince hemen adını koydu:
- Harp! Yani, savaşmak, vuruşmak. Barışın zıddı. Efendimiz gelip de biricik torununun isminin Harp
konduğunu duyunca hemen itiraz buyurdu:
- Hayır, torunumun ismi Harp değil, Hasan'dır!
84 I Günlük Hayatımızda Peygamberimizle Yaşamak
Güzellik, iyilik... gibi manaları hatırlatıyordu Hasan...
Aradan zaman geçmiş, ikinci torunu dünyaya gelmişti.
Savaşmayı çok seven, oğullarına da bunu hatırlatan ismi koymayı isteyen Allah'ın arslanı, yine ilk koyduğu ismi tercih etmişti: Harb!
Efendimiz (sav) geldiğinde yine, 'Torunumun ismini ne koydunuz?' diye sorunca, Harp, dediler. Hemen itiraz buyurdu:
- Hayır Harp olmaz. Bu da Hüseyin olsun. Ha-san'ın kardeşi Hüseyin.
Yine aradan zaman geçmiş, üçüncü torunu da dünyaya gelmişti. Efendimizin sorusu yine aynıdır:
- Torunumun adını ne koydunuz?
- Yine Harp koyduk Yâ Resûlallah.
- Hayır, Harp uygun olmaz. Hasan, Hüseyin'e ancak Muhassin kardeş olur, Muhassin koymayı tercih ederiz. İsmi Muhassin olsun.
Türkçemizdeki Muhsin...
Efendimiz manası güzel olan bu isimleri, ayrıca kimleri hatırlayarak koyuyordu acaba?
Onu da bizzat yine kendisi beyan buyurmaktadır:

- Ben torunlarıma, Harun Peygamber'in oğullarının isimlerini koymuş oldum. Şebber, Şebir ve Mü-şebbir!
Anlaşılan odur ki, ana babalar koyacakları ismin iki cihetini düşünecekler. Birincisi, manası güzel olması, ikincisi de, İslam kültürüne zıt, gayrimüslimlere âit bir isim olarak bilinir olmaması...
85
t 1'.

ALLAH RESULÜ HİÇBİR MUHTACI ELİ BOŞ ÇEVİRMEMİŞTİR
"MAL SENİN, BORÇ BENİM!"
Onun ideali, insanlığa hizmetti, yoksa insanlığı kendisine hizmet ettirmek değildi. O sebepten eline geçeni yemez yedirir; içmez içirir; yönettiği insanların mutluluğuyla mutlu olurdu.
Yine âdeti üzere eline bir miktar imkan geçmiş, çevresine de münadiler göndermişti.
Sesleniyorlardı Medine sokaklarında münadiler: - Resulüllah, mescidin önünde muhtaçları bekliyor. Miskin derecesinde ihtiyaç sahibi olanlar gelsin, hisselerine düşecek yardımı alsın, kimse mahrum kalmasın!
Az sonra mescidin önüne muhtaçlar toplanmışlardı. Mutluydular. Çünkü kasıp kavuran ihtiyaçlarının hiç olmazsa bir kısmını karşılayacak imkana kavuşacaklardı.
Nitekim düşündükleri gibi de oldu. Efendimiz gelenleri şöyle bir gözden geçirdikten sonra mevcudu da hesap ederek önünden geçenlere hisselerini veriyor, onlara tebessümle bakarak mutluluğunu da açıkça hissettiriyordu. Mutluydu. Çünkü O'nun en büyük mutluluğu insana yardım, insana hizmetle meydana geliyordu. İşte o anda da insana hizmette bulunuyor, ihtiyaç sahiplerinin sıkın-
86 / Günlük Hayatımızda Peygamberimizle Yaşamak
tılarını gideriyordu.
Nihayet elindeki imkan bitti, yardım isteyecek insan da bitti. Demek ki hesap iyi yapılmıştı.
Ne var ki çok zaman geçmedi, ötelerden kan ter içinde koşup gelen bir bedevi görüldü. Adam hem ufkuna bakıyor, hem de nefes nefese koşmaya devam ediyordu. Nihayet geldi, şöyle bir nefeslendikten sonra söylendi:
- Yardım dağıttığınızı söylediler, onun için nefes nefese koştum; ama yine de yetişemedim! Zaten hep böyle şanssızım ben.
Çok üzgündü yoksul adam. Anlaşılan ihtiyacı da fazlaydı. Böyle bir fırsatı mutlaka değerlendirme niyetiyle koşmuştu; ama yine de yetişememişti.
Allah Resulü sordular:
- İhtiyacın çok mu fazlaydı?
Saymaya başladı yardım alabilseydi neler alacağını.
Hepsi de zaruri ihtiyaçtı. Ama Resulüllah'ın imkanı da bitmişti. Elinde avucunda olanı tümüyle vermiş, geriye tek dirhem bile kalmamıştı. Şimdi ne olacaktı?

Efendimiz şefkatle baktı bedeviye. Sonra da beklenmeyen teklifini yaptı yoksul adama:
- Üzülme, ihtiyaçlarını yine alacaksın. Hem de hiçbirini bırakmaksızın!
- Nasıl? Diyerek heyecanlandı yoksul adam. Efendimiz kelimelere basa basa konuştu:
- Şimdi buradan kalk, şehrin içine dal, ihtiyaçlarını nerede bulursan al ve aldığın satıcılara da de ki:
- Mal bana ait, parasını ödemek de Resulüllah'a! Allah'ın Resulü ödeyecektir. İstediğimi verin!
87
Resulüllah (sav) görüldüğü gibi verecek parası olmayınca muhtaçların borcunu yükleniyor, bir fırsatını bulunca ödeyeceğini düşünerek ihtiyaç sahiplerine yardımda bulunuyor, insana hizmeti böylece en öne alıyordu.
Adam sevinçle çarşının yolunu tuttu. Zihninde neleri alacağının hesabını yaparak heyecanla gidiyordu.
Olaya şahit olan Hazreti Ömer, fedakârlığın bu kadarına şaşırmış gibiydi. Nihayet düşüncesini dile getirmekten kendini alamadı da dedi ki:
- Ya Resulallah! Sen gücünün yettiğiyle mükellefsin, yoktan da vermek zorunda değilsin. Elinde olanı tümüyle dağıttın, geriye bir şey kalmadı. Neden başkalarının borç- ' larını da yükleniyor, onların ihtiyaçlarını da karşılamak mecburiyetinde bırakıyorsun kendini? Bu kadarı da fazla değil mi?
Bu sözlerden hiç de memnun olmayan Resulüllah'ın : yüzündeki tebessümün kaybolduğu görüldü. Halbuki o ¦ ana kadar çok mutluydu, tebessümünü çehresinden hiç eksik etmemişti.
Bu defa da saf görünüşlü bir adam söze karıştı: - Ya Resulallah, sen ver, Arşın sahibi Allah seni fakir eder diye korkma, dedi.
Bu sözden memnun kalan Resulüllah'ın tebessümü tekrar yüzünde belirdi, 'fedakârlığa devam et' sözünden memnun olduğu anlaşılıyordu.
* * *
Doğumunun 1435. yılını idrak ettiğimiz Allah'ın Resulü, kendinden sonra gelenlere böyle örnek olmuş, böylesine feragat ve fedakârlık numuneleri vermiştir.
İnsanlık şimdi böyle örneklere muhtaç değil mi?
89
il
PEYGAMBERİMİZ KİM GİBİDİR? ÜMMETİ KARŞISINDA DURUMU NEDİR?
SÜNNETE UYAN CENNETE GİRER
Resûl-i Ekrem Hazretleri yatağında uyumaktaydı. Kuşlar gibi uçuşan melekler etrafına indiler. Başladılar Peygamberimiz hakkında konuşmaya. Kimisi Peygamberimizin uyuduğunu söyledi, kimisi de sadece gözünün uyuyup kalbinin uyanık olduğunu ifâde etti. Bâzıları da dediler ki:
- Resûlüllah Aleyhisselâm birine benziyor, ama kime benziyor, bilen var mı?

Bâzı melekler hemen söz aldılar. Resûlüllah'ın benzediği kişiyi şöyle bir teşbihle nazara verdiler:
- Bir adam ev yapsa, evde çeşitli nimetlerle bezenmiş eşsiz bir ziyafet hazırlasa, sonra herkesi bu ziyafete davet etse, davete icabet ederek gelenler ziyafetten yer, nasiplerini almış olurlar. Davete icabet etmeyenler de nimetten yiyemez, mahrum olur, aç kalırlar. İşte Resûlüllah Haz-retleri'nin durumu da bu adam gibidir.
Dinleyen meleklerden bazıları sordular:
- Teşbihi açıklayın, evden, nimetten davet edenden kasıt nedir?
Konuşan melekler şöyle açıkladılar:
- Evden maksat Cennettir. Davet edenden maksat da Resûlüllah Aleyhisselâm'dır. Ziyafetten kasıt da Cennetin nimetleridir. Davete icabetten maksad ise Resûlüllah'a itaat etmekle, etmemekten ibarettir. Kim Resûlüllah'a itaat ederse davete icabet etmiş, Cennetin bütün nimetlerini yemeye hak kazanmıştır. Kim ona itaat etmezse davete icabet etmemiş, nimetten de, cennetten de mahrum kalmış demektir. İşte Resûlüllah ve insanlar bu durumdalar. Aklı olan davete icabet eder, mahrum kalmaz.
Bu, meleklerin Resûlüllah'ın insanlarla durumunu bir teşbihle anlatmalarından ibaret bir îkaz teşbihidir. Bir de Resûlüllah Hazretleri'nin kendi diliyle kendisini anlatması vardır ki, o da fevkalâde düşündürücüdür. Şimdi bir de bu hadîse ibret gözüyle bakalım:
- Ben kim gibiyim biliyor musunuz? Bir adam gelip size dese ki, ey insanlar, şu tepenin arkasında düşman kuvvetlerini gördüm, yarın sabahtan itibaren size hücum edip canınızı, malınızı, herşeyinizi vuracak, mahvedip gasb ve yağmada bulunacak? Çabuk tedbir alın, uzaklara çekilin, her şeyinizi kurtarın.
Bu îkazı dinleyenlerden bir kısmı hemen malını, eşyasını ve aile fertlerim toparlayıp düşmanın bilmediği yerle-. re çekilip kurtulsa; bir kısmı ise mühimsemeyip işi boş-vermişliğe terketse, sabahın erken saatlarında ise düşman ordusu baskın verip canlarını, mallarını, yağma ile mahvedip perişan hâle getirse durum ne olursa, işte benim ikazımı dinleyenlerle dinlemeyenlerin durumu da o olur. Beni dinleyenler düşmandan korunmuş, kurtuluşa ermiş olurlar; dinlemeyenler ise sonunda düşmanın eline düşmüş, canlarını da, mallarım da mahv ü perişan etmiş
olurlar.
Bu da Resûlüllah Hazretleri'nin yaptığı bir teşbihle durumunu anlatan, bildiren bir ikazdır. Yani isteyen

Resûlüllah'm ikazını dinler, tedbir alır, malını ve canını kurtarır. İstemeyen de vurdumduymazlığa düşer, malını da, canını da şeytan ve nefis gibi düşmanın eline terkeder, • sonunda mahv ü perişan olur. Bundan da kimseyi sorumlu tutamaz. Zira Resûlüllah'm îkazı kendisine erişmiş, ancak kendisi silkinip de kurtuluş çaresini aramamış, mü-himsemeyip işi boşvermişliğe bırakmıştır.

Hazret-i Resûlüllah kurtarmak istediği ümmetine sünnetini tavsiye etmiş, sünnetinden kıl payı da olsa ay-ı ,ı rılmamayı tenbih buyurmuştur. Sünnetinin zıddına bir
çok bid'atların çıkacağını bildirirken de şöyle ikazda bulunmuştur:
- Benden sonra kim benim sünnetimi şahsında yaşamak suretiyle ihya eder de başkalarının da o sünneti yapmasına sebep olursa, bilsin ki o kimse sebeb olduğu kimselerin tümüne verilen sevap kadar sevaba lâyık olmaktadır. Kim de benim sünnetimi fiilen terkeder, başkalarının da terkine sebeb olursa bilsin ki o kimse de, terkedenlerin mâruz kalacakları mes'ûliyetlere müstehak olur.
Sünnetin ehemmiyeti hakkında Resûlüllah Hazretle-ri'nden şu hadisleri de dinlemekteyiz:
* Ümmetimin fesada gittiği zamanda kim benim sünnetimle amel ederse onun için şehid sevabı vardır.
* Ümmetimin şaşıp bozulduğu devrelerde sünnetime sarılanların durumu, avuçlarıyla ateş kavrayanların durumu gibidir. Sünnetimden yüz çevirenler benden değildir.
* Sünnetime sanlan Cennete girer.
* Sünnetimi şahsında yaşayarak devam ettiren, beni seviyor demektir. Beni seven ise Cennete benimle girmeye lâyık kimsedir.

RESÛLÜLLAH NEYE DEĞER VERİR, NE İLE TESELLİ OLURDU? DÜNYADA İSLÂMIN GİRMEDİĞİ HİÇBİR BELDE KALMAYACAK
Her zaman iç oluşu esas alan Efendimiz, dış görünüşü hiç bir zaman iç oluşun önüne geçirmezdi. Dış görünüşe gerekenden fazla ehemmiyet vermediği, bir savaş dönüşünde daha fazla dikkati çekti. Bunu Fâtıma validemizin ;, ağlamasından da anlamak mümkündür.
Savaş dönüşlerinde önce Mescide gelip namaz kılan, sonra kızı Fâtıma'ya uğrayan, daha sonra da hanımlarını gezen Efendimiz bir gaza dönüşünde yine âdeti üzere Mescidde namaz kıldıktan sonra kızı Fâtıma'ya uğramıştı. Fâtıma validemiz iki cihanın güneşini kapıda karşıladı. Ancak gözlerinde pırıl pırıl yaş dökmekten de kendini alamadı. Resûl-i Ekrem Hazretleri Fâtıma validemizin göz yaşı döküşünün sebebini sordu:
- Kızım ne için böyle derinden ağlıyorsun? Bilmediğimiz bir şey mi var yoksa?
Şöyle cevap verdi:
-Yâ Resulâllah, rengin solmuş, elbisen eskimiş, görünüşün toz toprak içinde kalmış. Ona ağlıyorum.

İki cihanın fahri, yavrusunun bu teessürüne şu karşılığı verdi:
- Kızım, sen hiç üzülme. Allah senin babanı öyle bir vazife ile görevlendirdi ki, istense de istenmese de yer yüzünün insan yaşayabilecek her yerine, tebliğine memur olduğu İslâm'ı hâkim kılacaktır. Benim vazifem işte buna zemin hazırlamaktır. Gerisi ağlanacak, üzülecek şey değildir!

Demek ki, Resûlüllah Aleyhisselâm'm herşeyden mühim gördüğü ve yegâne teselli bulduğu şey, tebliğine memur olduğu İslâm'ın yer yüzüne tebliği ve yayılmasıydı. Nitekim yer yüzünde insan yaşayacak her yere İslâm'ın gireceği hakikati onun için kâfi gelmiş, dış görünüşteki savaş eseri perişanlık üzülmeye değecek ehemmiyette bir mes'ele olarak kabul edilmemişti.
Resûlüllah'ı gölge gibi takip edenlerden biri olan Te-mimdârî, dinlediği bir hadîsi aynen zabt ederek şöyle nak-letmişti:
"Ben Resûlüllah'dan işittim. Şöyle diyordu: - Bu din, gece - gündüzün bulunduğu her yere girecektir. Allah bu dînin girmediği hiçbir köşe ve şehir bırakmayacak, girdiği yerde müslümanı azîz, inkarcıları da zelîl kılacaktır.
Temimdârî hadîsi anlattıktan sonra şu ilâveyi de yapmıştır:
- Ben İslâm'ın, müslümanı azîz, münkiri de zelîl kıldığını kendi ailem içinde de müşahede ettim. Ailem içinde İslâm'a girenler şeref ve izzete nail oldular. Ama küfürde ısrar edenler zelîl olup cizye vermek zorunda kaldılar.
93
PEYGAMBERİMİZ İNSANLARA İSLÂMI NASIL ANLATIRDI?
SABAH EVİNDEN MÜŞRİK OLARAK ÇIKTI, AKŞAM EVİNE İMANLI OLARAK DÖNDÜ ;
Mekke'den gizlice hareket eden Resûlüllah ve Ebû Bekir (radıyallahü anh)'e, bir aralık Sa'd adlı biri kılavuzluk etmişti. Resûlüllah Aleyhisselâm Sa'd'a sordu:
— Medine'ye en kısa yol ne taraftan gider?
— Medine'ye en kısa yol, Rakûbe'den giren Gâir yoludur. Ancak bu yolda Benî Eslem'den (Mühanan) denen iki tane hırsız vardır. Bilmem tercih etmemiz uygun olur mu?
Resûlüllah Aleyhisselâm hemen cevap verdi:
- Biz bu yoldan gidelim. Kısa yol bizim için elverişlidir.
Bir müddet tozlu çöllerde yol alıp, kumlu tepeleri aştıktan sonra, ilerde iki kişinin belirdiğini gördüler. Yaklaşınca birinin diğerine:
- Bu Yemenli'dir, dediğini duydular.
Resûlüllah Hazretleri bu şüpheli iki kişiyi yanma çağırdı. Hemen geldiler. Sıcak kumların üzerine oturup sohbete başladılar. Hazret-i Resûlüllah bu meçhul kişilere İs-lâmı anlatıyor; Allah'ın Resulünün sözlerine kulak verme-
İl

lerini, tebliğ ettiği İslâmın hak din olduğuna inanmalarını istiyordu. Dikkat ve itâatla dinleyen bu iki kişi, anlatılanlara alâka duydular, kısa zamanda gönüllerinde İslama karşı bir sevgi doğdu. Oracıkta müslüman oldular.
Resûlüllah'm karşısında paslanmış sinelerinin temizlendiğini hisseden iki meçhul kişiye isimlerini soran Efendimiz, şu cevabı aldı:
- Bize (Mühanan) derler. Biz iki sevimsiz kişiyiz! Tebessüm eden Resûlüllah:
- Hayır, siz sevimsiz değil, sevimli iki kişisiniz, diye cevap verdi. Ayrılırken de şöyle iltifatta bulundu:

- Ben Medine'ye gidiyorum. Orada sizi beklerim.
Böylece çöle hırsızlık için açılmış olan iki kişi, eve sahabe olarak döndüler. Bir daha karıncayı ezmez, ağaç altına düşmüş hurmayı dahi sahibinin izni olmadan yemez oldular.
* * *
İbn-i Ömer (r.a.) anlatıyor:
Biz Resûlüllah ile birlikte yolculuk ediyorduk. Bir bedevî ile karşılaştık. Yaklaştığında Resûlüllah sordu:
- Nereye gidiyorsun?
- Evime, dedi Bedevî. Resûlüllah:
- Hayırda gözün var mı? diye sorunca adam durakladı:
- Hayır dediğin nasıl bir şeydir ki? Resûlüllah şöyle bilgi verdi:
- Hayır odur ki, Allah'dan başka ilâh olmadığına, Allah'ın şerîki ve ortağı olmadığına, Muhammed'in de, Allah'ın Resulü olduğuna inanarak şâhidlikte bulunacaksın.

Bedevî düşünmeye başladı. Neden sonra mukabil suâlini sordu:
- Sen kendini Allah'ın Resulü olarak ileri sürüyorsun ya, buna senin şahidin var mı? Asıl mes'ele burada. Kim olsa kendinin Allah'ın Resulü olduğunu iddia edebilir. İş, bunun isbâtını yapmaktadır?
- Sen isbat mı istiyorsun şimdi?
-Elbette!
"Dikkat öyle ise" diyen Resûlüllah, ilerdeki ağaca hitap etti:
- Ey ağaç, buraya gel!
İkimiz de hayretle bakıştık. Gözlerimize inanamaz gibiydik. Çünkü Resûlüllah'm sesi kendine erişir erişmez köklerinden sökülen ağaç, sürüne sürüne bize doğru geliyordu. Hayretli bakışlarımız altında yaklaşan ağaç önümüzde durdu.
Resûlüllah Hazretleri bununla da iktifa etmedi. Ağaca hitaben:
- Benim Allah Resulü olduğuma şâhidlik eder misin, diye üç kez sordu. Her üçünde de ağaçtan "evet, şâhidlik ederiz ki sen Allah'ın Resulüsün" şeklinde ses geldi.
Bundan sonra ağaca geri gidip yerine dikilmesini istedi. O da gidip yerine aynen oturdu.
Bedevinin bu manzara karşısında sözü şöyle oldu:
- Ne olur buyurun, birlikte kabilemize gidelim. Fakat Resûlüllah'm zamanı müsait değildi. Teklifi kabul edemeyince bedevî:
- Öyle ise ben size geleceğim, gidip işlerimi bitireyim, diyerek evine döndü. Bu öyle bir dönüş oldu ki, sabah evinden imansız, müşrik olarak çıkarken akşam evine îmanlı sahabî olarak dönüyordu.

MÜSLÜMAN, AYNI DELİKTEN, AYNI YILANA İKİ DEFA KENDİNİ SOKTURMAZ

PEYGAMBERİMİZ, MÜSLÜMANLARIN DÜŞMANLARINA YENİK VE EZİK GÖRÜNMESİNDEN HOŞLANMAZDI

HİCRETİN üçüncü senesinde vukubulan Uhud Har-bi'nde müşrikler zahirî bir zafer kazanmışlardı. İslâm'ın büyük bahadırlanndan Hazret-i Hamza gibi kahramanla-n şehid etmiş olmanın kendilerine verdiği sevinç içinde harb sahasından Mekke'ye dönerken, yolda pişmanlık duymaya başladılar. Sebep şu idi:

- Madem ki Uhud'da Müslümanlara ciddî sayılacak derecede bir zayiat verdirmişlerdi. O halde şimdi niye bununla yetinerek gidiyorlardı? Bu mağlûbiyetten istifade etmeli, tekrar Medine'ye bir baskın yaparak Müslümanla-nn hepsinin kökünü kazımalıydılar. Böylece tarihten İslâm Dini'ni ve ona inananlan da silmiş olurlardı!..

Müşrikler bu hülya içinde konuşurlarken aralarında ihtilâf çıktı. Mekke'ye mi, yoksa tekrar Medine'ye mi dönecekleri hususunda tereddüde düştüler. Bu yüzden (Hamrâ ül-Esed) denilen yerde konaklayıp kaldılar.

Müşriklerin içinde bulunan Hazret-i Resûlüllah'ın bir casusu, geceleyin bir fırsatını bularak gizlice Medine'ye geldi ve müşriklerin tekrar Medine'ye hücum etmek istediklerini haber verdi.

Şayet müşrikler böyle bir hücuma geçecek olurlarsa, cidden Müslümanlar için büyük bir felâketin meydana gelmesi söz konusu olabilirdi. Çünkü Uhud'daki gazilerin yaraları bile henüz doğru dürüst sanlamamış, bazı yaralılar ise kendilerine dahi gelememişlerdi. Etrafta bir perişanlık görülüyordu.

Hazret-i Resûlüllah derhal mü'minleri bir araya toplattırdı. Müşriklerin baskın kararlarını haber vererek, onlardan evvel davranmayı, sanki kendilerini takibe çıkmış süsü vermeyi uygun bulduğunu ifade etti.

Ashab, hep birlikte can ü gönülden bu tedbire itaat ettiler. Henüz kolları sarılı, ayaklan topal bir halde iki gün evvel Uhud'da cereyan eden mağlûbiyetin intikamını almak için yola çıkmış göründüler. .

Bu arada Mekke'ye gitmekte olan bir Müslüman dostuna rastladılar... Hazret-i Resûlüllah bu adama iltifat etti. Bu müslüman dostuna gereken talimatı verdi.

Adam Mekke'ye doğru ilerlerken yol üzerinde müşriklerin hâlâ münakaşa ettiklerini görerek içlerine girdi:

- Siz neden bahsediyorsunuz? Uhuddaki mağlûbiyetin neticesinde galeyana gelen müslümanlar öyle dehşetli bir ordu meydana getirmişler ki, kükreye kükreye geliyorlar. Sizleri buralarda bulacak olurlarsa, külünüzü göğe savuracaklar... dedi.

Bu söze:

- Sen ne söylüyorsun? Müslümanlarda kımıldayacak mecal kaldı mı ki? diyen müşrike de şöyle cevap verdi:

- Ben onu bunu bilmem, nerde ise Müslümanların atlarının başları şu tepenin ardından görünecektir. Gerisini siz bilirsiniz?
O gece müşriklerin bulunduklan mıntıkanın karşısındaki tepelere bir çok ateşler yaktıran Resûlüllah Hazretleri, müşriklere göz dağı verdiler. Yakılan ateş çokluğunu

dehşetle seyreden müşrikler:
- Her ateşin başında yüz mücahid bulunsa, şu kadar asker eder. Demek ki Müslümanların galeyana gelerek üzerimize büyük bir ordu ile hücum edecekleri doğruymuş, diyerek hücum fikrinden vazgeçip Mekke'ye doğru kaçmaktan başka çare .bulamadılar!
Bu hâdise başlı başına bir (İslâm siyaseti) ve (Harp taktiğidir)... Üzerinde etraflıca düşünülmeye değer.
O gecenin sabahında Müslümanlar iki müşrik yakaladılar.
Bunlardan biri, geçen sene Bedir Harbi'nde esir edilmişti de, Müslümanlar aleyhine bir daha şiir söylemeyeceğine söz verdiği için serbest bırakılmıştı. Fakat serbest bırakıldığı günden itibaren Resûlüllah'a ve İslâmiyet'e ağıza alınmadık iftiralar etmiş, gece gündüz durmadan söylediği kafiyeli şiirlerle verdiği sözü tutmamıştı.
Yakayı yine ele verince bu defa da fasih ve beliğ ifadelerle Resûlüllah'ı tesir altına almak istedi. Bir daha Müslümanlar aleyhine şiir söylemeyeceğine söz verip, yeminler etmeye başladı.
İşte bu sırada Allah'ın Resulü bizlere ibret ve numune teşkil eden şu karşılığı verdi:
- Şimdi sana yine müsaade versem, hiç şüphesiz gidersin, evinin bir köşesinde oturur, Muhammed'i yine kandırdım, diyerek sakalını sıvazlayıp, kıs kıs gülersin, Müslümanlar aleyhine şiirler düzmeye de devam edersin.
Bundan sonra Allah'ın Resulü sözlerine şunu ilâve ettiler:
- Ama şunu unutma ki, Müslüman, bir delikten kendini iki defa aynı yılana sokturmaz!
Bu arada harp divanında yargılandıktan sonra, bu hainin cezası idam olarak kararlaştırılıp infaz edildi.

ALLAH RESULÜ, KENDİ ASRINDA ŞİİR VE HİTABETLE YAPILAN PSİKOLOJİK SAVAŞA, BÜYÜK ÖNEM VERMİŞTİR

RESÛLÜLLAHIN ŞAİRLERİ MÜŞRİKLERİN ŞAİRLERİNİ NASIL YENDİ?

Hicretin dokuzuncu senesinde Medine'ye Benî Temim kabilesinden (70) kişilik bir heyet gelmişti. Heyetin ba-sındAkra bin Habis ile Zıbrikan da vardı. Bunlar, yolda kendi fikr ve kanaatlarım ne şekilde müdafaa edeceklerini etrafhca müzakere ederek gelmişlerdi. Resûlul lahı ve a hâbl sözlü münazarada yenip kendi dâvalarım* usmnkağünü ilân edeceklerinden hiç şüphe etmiyorlardı.

Nitekim öğle sıralarında mescide gelerek bağırmaya başladılar. Hücresinde uyumakta olan Resûlüllah, bu gürültüden uyanarak onların yanlarına çıktı. Bu arada bir kafüe geldTğini duyan sahabîler de Mescid-i Nebevî'de top-landılar.
Kafile reisi Akra:
Ben övle bir adamım ki, "Medhim zeyn, zemmım şeyJ'dl dye söze başladı. Yanı: Benim -dhfıgım adi yaşar? zemmettiğim ise ölü, Kimse ona itibar et-mez, demek istedi.
Hazret-i Resûlüllah bu şımarıkça söze:

- Yazık sana, medhettiğini yaşatıp, zemmettiğini öldüren yalnız Allah'dır, diye mukabelede bulundu.
Bu arada:
- Biz hatibimizle, şâirimizle, seninle mücadele için geldik. Siz mi, biz mi daha üstün olduğumuzu isbat edeceğiz. Bize cevap verecek şâiriniz, hatibiniz var mı? dediler.
Bu teklife Resûlüllah Hazretleri:
- Ben şiirle gönderilmedim. Üstünlüğümü iddia ederek iftiharla da emrolunmadım. Fakat, madem ki istiyorsunuz, haydiyin bakalım, dedi.
Bir yanda (70) kişilik Benî Temim hey'eti, bir yanda da İslâm'a gönül vermiş ashâb cemaatı.
O anda kimsenin elinde kılıç, kalkan gibi silâh yoktu ama, silâhlı savaştan daha mühim bir savaşın başladığı da bir gerçekti. Bu savaşın meydanı Mescid-i Nebevî idi, kahramanları da bileğine değil, diline ve edebiyatına güvenenlerdi. Buradaki karşılıklı savunmalar, dinleyenler tarafından ezberlenerek bütün Arap yarımadasına günlük gazetelerin verdikleri haberler gibi yayılacak; dâvaların müdafaasını te'min edecekti. Asıl mes'ele de buydu.
Söze ilk olarak Benî Temim'den biri başladı ve kendilerinin insanların en faziletlileri olduklarını, kavim ve kabilelerinden üstün bir kavim ve kabilenin bulunmadığını fevkalâde bir şiirle anlattı.
Bu iddianın mânâsı şuydu:
- Madem ki bizim kavim ve kabilemizden daha faziletli ve üstün topluluk mevcut değildir. O halde nasıl olur da siz kendi dininizin bizim kavim ve kabilemizin dininden üstün olduğunu söyleyebilirsiniz? Bizim kendi soyumuz gibi inançlarımız da soylu ve üstündür.
Bu açıkça meydan okuyuşa karşı mescidde ashabın

kimi yumruğunu, kimi dişlerini sıkıyor, kimi de Hazret-i Ali'nin cevap vermesini istiyordu. Resûlüllah Hazretleri:
"- Ali'den istenen onda yoktur!" buyurduktan sonra, bilek değil, söz ve dil kuvvetine dayanan bu mücadelenin gerçek adamını çağırdı:
- Yâ Sabit! Kalk, cevap ver!
Sabit, Peygamberimizin emri üzerine kalktı, kendisi için hazırlanmış olan kerpiç kürsü üzerine çıktı ve Resû-lüllah'm tebliğ buyurduğu İslâmiyetin insanlara

neler getirdiğini, iman edenlerin etmeyenlerden ne kadar üstün olduğunu güçlü bir dil ve sanatlı bir ifadeyle izah etti.
Bu cevap karşısında münazaranın birinci kısmının berabere bittiğini gören Zibrikan:
- Öyleyse sen kalk, diyerek ikinci şâirlerini konuşturdu.
Hazret-i Resûlüllah buna da:
- Yâ Hassan! Kalk sen cevap ver! buyurdular. Hassan'm mukabelesi kahredici oldu. Her iki taraf da
söz ve şiir kıymetini takdir etmekte ehil olduklarından, sözün gümüşü ile kömürünü seçmekte zorluk çekmiyorlardı.
Bu karşılaşmalardan kafasına bir şey girmemiş olan
kafile reisi Akra:
— Vallahi, asıl ben konuşmak için gelmiştim, durun durun!, diyerek meydana atılmak heyecanına kapılmış ve isteği gibi de konuşmuştu. Resûlüllah Hazretleri buna da:
- Yâ Hassan! Cevap vermeye devam et! buyurdular.
Bu sırada Hassan'm sözleri içinde bir cümleye Hazret-i Resûlüllah bir kelime ilâve yaptı. Bu ilâveden sonra

Benî Temim kabilesi reislerinden olan Akra, kendini tutamadı:
- Vallahi bilmem bu ne iştir? Hatipleri hatiplerimizden, şâirleri şâirlerimizden güzel konuşuyor; kumlu çöllerde kılıçlarıyla, hitabet kürsülerinde sözleriyle bizi geride bırakıyorlar. Kim ne derse desin, ben Müslüman oluyorum! diye feryat etmekten kendini alamadı. Resûlüllah'm önüne gelip kelime-i şehâ-det getirdi.
Resûl-i Ekrem'in iki hatibi Hassan'la Sabit, Benî Temim kafilesi reisini, Resûlüllah'ı savunmada gösterdikleri ehliyetleri sebebiyle teslim almışlardı. Ya bugün biz?
Resûlüllah'ı ve O'nun aziz ashabını bütün yönleriyle rehber edinmek hususunda gaflete düştük. Sadece Be-dir'de, Uhud'da, Huneyn'de İslâm düşmanlarına karşı ellerinde kargı, kılıç gibi maddî silâhlarla çarpıştıklarını düşündük. Bu yüzden günümüzde sözle, fikirle yapılan psikolojik ve kültürel mücadelenin en müessir silâhları olan medya araçlarını kullanmada gerektiği kadar güçlü olamadık.

aı . AH RESULÜ ÜNLÜ BİR ŞAİRİN MÜSLÜMAN
r^sövEN.«sf=rEB1R
TOPKAPİ'DAKİ HIRKA-İ HİKAYESİ
SAADETİN
. İslâm'ın ilk günlerinde bile fikirleri yaymak için silah gücü yeterli değildi. Kılıç yanında edebiyat da hükmünü büyük ölçüde icra ediyordu.
Kılıçla ülkeler fetheden ordulardan sonra, edebiyat ve şiirle de yayılması istenen inançlar telkin ediliyor, düşünceler anlatılıyor, fikirler benimsetiliyordu.
Nitekim Mekke'de meşhur şairlerden Züheyir, iki oğlu Büceyir'le Kâ'b'ı da kendi gibi çok etkili şiirler söyleyen edibler olarak yetiştirmişti. İnançlarını böyle

telkin edecekti. Ancak baba Züheyir'in ölümünden sonra Medine'ye gelerek İslâmiyeti kabul eden oğul Büceyir, kardeşi Kâ'b'm hâlâ küfürde kalışına çok üzülüyordu.
Ka'b ise Mekke'den gönderdiği tahkir edici şiirleriyle hem Büceyir'i aşağılıyor; hem de Allah'ın Resulü ile getirdiği dini, aynı şiddette hakarete mâruz bırakmaya çalışıyordu.
Kâ'b'm Mekke'den gönderdiği hakaret dolu şiirlerini derin üzüntü içinde dinleyen ashâb, öfke ve hiddetle bile-nirken, Hazret-i Resûlüllah:

- Bu adamın hücumunun durdurulması lâzım» bundan böyle yakalandığı yerde susturulmahdır!
buyurdu.
Büceyir, bu karardan sonra kardeşi Kâ'b'a bir mektup daha gönderdi ve İslâm'ın ulviyet ve güzelliğini akıcı bir üslûb içinde anlattığı bu yazısında, hakkında vur emri çıkarıldığına da işaret etti.
Kâ'b'ın kalbine bir tereddüt düşmüştü. Senelerce de- ' vam ettiği babasının dininde artık bir kudsiyet bulunmadığını anlamaya başlar gibi olmuştu. Derken kararını verdi ve tozlu yollardan, kumlu çöllerden geçerek Medine'ye gelip Hazret-i Ebû Bekir'e sığındı.
Merhamet ve şefkat timsâli bu büyük insan, mescide girip:
- Yâ Resûlâllah, Kâ'b huzurunuza gelip imanla şereflenmek ister! dedi.
Resûlüllah gelebileceğini imâ edince Kâ'b, saklandığı Ebû Bekir'in arkasından çıkıp, "O benim, yâ Resûlâllah" diyerek diz çöktü. Ashâb, bu adamın bütün fesahat ve belagatını İslâm'ın aleyhinde kullandığını bildikleri için kılıçlarını çekip üzerine yürümek isterken Resûlüllah:
- Durunuz! O, tevbe ederek gelmiştir.
Deyince, kılıçlar kınına girip, öfke ve hiddetler sevgi ve muhabbete dönmeye başladı.
Bunu gören Kâ'b'm kafasında şimşekler çakıyordu. Artık Kâ'b eski Kâ'b değildi, yeni bir Kâ'b doğmuştu.
Sahip olduğu edebiyat ve fesahatini bundan böyle İslâm'ın emrine tahsis etmeye karar vermişti...
Nitekim o anda gördüğü hoşgörü ve aftan dolayı coşan gönlü, O'nu hemen orada konuşturmaya başladı bile.

arı söylemeye başladığı şiiriyle Resûlüllah'ı da memnun edi-
yordu, islâm'ın Kuas^den, Allah Resulünün fazilet ve müsamahasından eşsiz ifadeleriyle soz ediyordu.
Resûlüllah'ı ve tebliğ buyurduğu islâm'ı bir ara o ka-Kesumıidi ^ ^ _ ^ ^^ ^ bundan son dere-
te saadet asrından günümüze kadar gelen "Kasîde-i BürdK Resûlüllah'm tebrik makamında hırkasını hediye ettiği bu kasidedir.

Toukam Sarayı'ndaki Hırka da Cenâb-ı Resulüllahın Kâ'b » «** ^ hırkadır. (Hırkanın bir adı da Bur-de'dir).
tirilmiştır.
Bugün Hırka-i Saadet dairesinde ziyaret ettiğimiz Re-sûlülSn hırkası, işte Kâ'b'a hediye ettiği bu hırkadır.

106

PEYGAMBERİMİZ, İNSANLARDAN UZAKLAŞARAK KENDİNİ SADECE AHİRET MEŞGULİYETLERİNE VERMEYİ TASVİP ETMEMİŞTİR MÜSLÜMAN CEMİYETTEN KOPMAMALI

Toplumda karşılaştığımız çeşitli kötülükler, sinir ve âsab bozucu fitneler, zaman zaman bize bir köşeye çekilme gereğini hatırlatmakta, artık böyle cemiyetten uzaklaşma fikrini telkin etmektedir.
İşte bu inzivaya çekilme düşüncesine cevab teşkil eden ibretli bir olayı Ahmed bin Hanbel'in Müsned'inden nakletmek istiyorum sizlere.
Bakınız, bir mağaraya çekilmek isteyen adama Resû-lüllah nasıl cevab vermekte, cemiyeti terketme fikrine, hangi din mensuplarının görüşü nazarıyla bakmaktadır?
Hadîs meali, Müsned'den:
Bir adam dağda gördüğü bir mağarayı iyice kontrol eder. Bakar ki, içinde âb-ı hayat kadar soğuk su, önünde de kendini besleyecek kadar verimli toprak var. Bu suyla burada bostan yetiştirip rahatça geçineceğini kurar. Böylece cemiyetin kötülüklerinden, âsab bozucu fitne ve fe-sadlarmdan da kurtulacağını düşünür. Ancak, kararını bir de Hazret-i Resûlüllah'a açmak ister. Der ki:
107
- Yâ Resûlâllah, ben bir mağara keşfettim. İçinde suyu, önünde de toprağı var. Oraya yerleşip inzivaya çekilecek, fitne ve fesadlardan uzak bir hayat yaşayacağım. Artık kendimi dünyevî şeylerden tecrid edip, tamamen uhre-vî faaliyetlere vermek istiyorum!
Dikkat ediniz, bu mağara fikrine Allah'ın Resulü na- . sil cevab veriyor, bu düşüncenin hangi dinin mensuplarına âit olabileceğine işaret ediyor:
- Ben Yahudilikle, Hıristiyanlıkla gönderilme-dim... (Yâni cemiyetin kaçma fikri onlara aittir.) Ben dosdoğru olan İslâm'la gönderildim. Nefsim kudret elinde olan Allah'a yemin ederim ki, (mağarada tek başına gündüz akşama kadar nafile ibâdetle meşgul olmaktansa) cemiyet içinde sabah, yahut akşam Allah için birazcık yol yürümek, İslâm'a hizmet sırasında zahmet çekmek, dünyadan ve dünya içindekilerden hayırlıdır! Ve ilâve ediyor:
- Cemaat içinde safta yer almanız da, inzivadaki altmış sene namazdan hayırlıdır!
Evet, cemiyeti terkedip, meydanı başkalarına bırakarak inzivaya çekilmek isteyene, Hazret-i Resûlüllah'm cevabı budur.

Şimdi düşünme sanırım bizdedir. Yâni, inzivaya çekilme fikrini taşıyanlarda... Ne dersiniz?
- Tek başına bir köşeye çekilip hâdiselere seyirci kalmakta hayır var mıdır? Yoksa sabah, yahut akşam Allah için, İslâm'a hizmet kasdıyla birazcık yol yürüyüp, zahmet çekmek mi gerekir?
108
PEYGAMBERİMİZ ÇALIŞMAYA BÜYÜK DEĞER VERİRDİ
HELAL RIZIK ARAYIŞI NAFİLE İBADETTENDİR
Sabah namazını kılmış olan ashâb oturmuş Resûlül-lah'ı dinliyor, derin vecd ve huzura gömülmüş bulunuyorlardı.
Bu sırada dışardan bir takım sesler işitildi. İşine gücüne giden insanlar, dünya meşguliyeti peşinde koşuşuyorlardı. Bunu düşünen bir zat:
- Keşke bunlar da mescidde oturup bizim gibi Resû-lüllah'ı dinleselerdi, dedi.
Bunu duyan Efendimiz şöyle açıklama yaptı:
- O kimseler şayet namazlarını kılmışlar da helâl rızık peşinde koşuyorlarsa üzülmeyin, onların kazancı sizden geride değildir!..
Demek ki namazını kılarak dünya peşinde koşmak da bir ibâdettir. Yeter ki farzlar kılınsın, helâl rızık peşinde koşulsun.
Nitekim Efendimiz bir başka gün de şöyle buyurmuştur:
- iki farz namaz arasındaki helâl meşguliyet nafile ibâdettendir!
109
Bundandır ki, mü'minler namazlarını kılar da helâl rızık peşinde koşarlarsa bu çalışma nafile ibâdet yerini almış olur. Böylece dünyevî çalışma da uhrevî ibâdet derecesine çıkar. Yeter ki, namazlar bırakılmasın, farzlar ihmâle uğramasın.
Nitekim bir başka hadîslerinde Efendimiz (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:
- İki namaz arasındaki küçük günahlar, kılınan farzlar hürmetine afva uğrar.
Demek ki, sabahı kılan mü'min, öğleyi de kılarsa, bu iki namaz arasındaki küçük günahlar afva uğrayabilir. Yeter ki biri kılınıp, öteki terkedilmesin.
Şu kadar var ki, namazlarını böyle devamlı kılan kimse, küçük de olsa günah işlemekten çekinir, küçük günahlarını da büyük görmeye başlar.
Nitekim Efendimiz bunu da bir hadîslerinde şu veciz ifadeyle beyan buyurmuştur:
- Mü'min günâhını üzerine yıkılacak dağ gibi büyük görür, münkir de burnu ucuna konmuş sinek gibi küçük bilir.
Öyle ise günahlarımızı büyük gördükçe manen ilerliyor, inkişâf ediyoruz demektir. Şayet günah üstüne günah işlediğimiz halde kılımız kıpırdamıyor, basit görüyorsak, uçuruma doğru gidişimizin işaretidir. Kendimize çeki düzen vermeli; tevbe, istiğfar edip, günahlara son vermeliyiz.
110
PEYGAMBERİMİZ DİLENEN ADAMA NASIL YARDIM ETTİ?
ALIN TERİNİN, EL EMEĞİNİN YERİNİ HİÇBİR ŞEY TUTAMAZ
Sıhhati yerinde, güçlü kuvvetli bir adam, Resûl-i Ekrem Efendimize gelerek:

- Desteğinize muhtaç bir fakirim, bana sadaka verip yardım ediniz., diye dilencilik yoluyla para istedi.
Her hâdisenin daha başında iken sonunu keşfeden Aleyhissalâtü Vesselam Efendimiz, el açıp dilenen bu sapasağlam adama:
- Senin evinde herhangi bir şeyin var mı? diye sordu.
Adam büyük bir saflık ve dürüstlük içinde:
- Evet var, dedi ve ilâve etti: "Kalın bir cübbem var; bir kısmını sırtıma örter, uzanan uçlarını da altıma sererim. Bundan başka bir de ağaçtan oyma bir su kabım vardır; onda da suyumu saklar, ev halkının içeceklerini muhafaza ederim.
Adamı dikkatle dinleyen Allah'ın Resulü emir buyurdular:
- Bu söylediklerinin ikisini de hemen bana getir!
111
Uzun boylu, perişan kıyafetli adam, derhal evin yolunu tuttu ve birkaç dakika sonra bir elinde deve yününden dokunmuş kalın bir maşlah, diğer elinde de ağaçtan oyulmuş su kabıyla geldi ve her ikisini de Allah'ın Resulüne teslim etti.
Resûl-i Ekrem Hazretleri bu iki eşyayı göstererek:
- Bunları kim satın alır? diye sordu. Hazır bulunanlardan biri:
- Ben bir dirheme satın alabilirim, yâ Resûlâl-lah, dedi.
Bir başkası:
- Ben iki dirhem verebilirim, dedi ve maşlah ile su kırbası onun üzerinde kaldı.
İki dirhemi çıkarıp veren adam, eşyayı alıp gittikten sonra, Resûl-i Ekrem Hazretleri parayı fakir adama teslim ederek şu şartı ileri sürdü :
- Bu paranın bir dirhemi ile zarurî ihtiyacın olan ekmek diğer ihtiyaçlarını al. Diğer bir dirhemi ile de bir balta ile bir de ip alarak yanıma gel.
Yaptığı işlerin nereye varacağını bilmeyen şaşkın adam gidip Resûlüllah'm emirleri üzerine bir dirhem ile ev ihtiyacını te'min ettikten sonra geriye kalan bir dirhemi ile de büyük bir balta ile ip alarak tekrar huzûr-u Risale t'e girdi ve beklemeye başladı.
Resûlüllah (s.a.v.) perişan kıyafetli, çekingen ve korkak adamın elinden tutarak ona şu emri verdi
- Git Medine'nin kenarından kuru hurma dallarını keserek şehre getir ve sat. Bu minval üzere tam onbeş gün devam ettikten sonra, seni mutlaka görmeliyim, bana tekrar uğra.
O güne kadar kendisinin hiçbir şey yapabileceğine ak-

lı kesmeyen, ancak dilenmek suretiyle yaşayabileceğini zanneden adam, huzûr-u Risâlet'ten çıkarak doğru çalılığın yolunu tuttu.
Aradan tam on beş gün geçmişti. Bir ara Resûl-i Ekrem'in huzuruna yeni elbiseli, çevik hareketli bir adam geldi ve Allah'ın Resulü, kim olduğunu tanıdığı bu adama sordu:
- Nasılsın?
Adam cevap verdi:

- Elhamdülillah on dirhem kazandım, yâ Resû-lâllah! ^unun bir kısmı ile sattıklarımı geri alıp, ev ihtiyaçlarımı te'min ettikten sonra, bir kısmı ile de gördüğünüz gibi üstümü başımı yeniledim.
O zaman Allah'ın Resulü buyurdular ki:
- Birinizin sırtı ile odun getirip satarak nafakasını kazanması, avuç açarak dilenmesinden şereflidir.
İşte İslâm'ın insanlığa telkin ettiği anlayış! Allah Resulünün el emeğine, alın terine verdiği büyük değer...
113

RESÛLÜLLAH TARLADA ÇALIŞAN ADAMI NASIL TAKDİR ETTİ? ALLAH'IN SEVDİĞİ ELLER

Biliyorsunuz ki, İslam'dan evvel yağmacılık, vurgunculukla geçinen o günün çölde yaşayan insanları Müslümanlığı kabullenip, imanları kemâle erince, dinlerinin haram kıldığı yağmacılık, vurgunculuk gibi âdi kazançları birer birer terk ederek helâlinden, ahnteri ile kazanmayı düşündüler. Bu sebeble de sulak arazide bulunanlar topraklarını değerlendirerek sebze ve meyva yetiştirmeye başladılar. Fakat İslam'dan evvel, toprakla uğraşmanın âdi bir iş olduğu kanaati onlarda yerleşmiş olduğundan gönülsüz çalışıyorlardı. Bu yüzden de işçilerin verimi az oluyordu. Bu köylülerden biri, bir gün, Resûlüllah'm yanına gitti. Ashabı ile musafahalaşmak âdeti olan Resûl-i Ekrem, herkesle tokalaştıktan sonra, sıra köylüye geldi. Re-sulüllah'a karşı fevkalade hürmetinden dolayı mübarek elini sıkmaktan çekinen köylü, nihayet Resûl-i Ekrem'in (s.a.v.) uzattığı elini hürmetle tuttu, muhabbetle sıkarak musafahalaştılar.
Fakat köylünün kalbinde bir eziklik meydana geldi. Din onu o kadar hassaslaştırmıştı ki, dayanamayarak Resûlüllah'tan şöyle özür dilemekten kendini alamadı:
- Ya Resûlallah! Toprakla uğraşmaktan yarılarak nasırlaşan bu kaba ve sert ellerimle mübarek ellerinizi sıktım. İncitti isem özür dilerim, toprakla
'Ih
il

uğraşarak yaşayan bir köylünün kabalığını anlayışla karşılayınız.
İslam'dan evvel hayatlarını vurup kırmakla devam ettiren sert tabiatlı haşin köylülerin din sayesinde kazandıkları bu hassasiyeti takdirle karşılayan Resûlüllah, köylünün iman kuvvetinden doğan bu mahcubiyetini, tebessümle seyrederken, nasırlaşmış o kaba ve sert elleri sevgi ile yeniden sıkarak gözlerinin içine baktığı köylüye şu tarihi hadisi ifade buyurdu:
- Bu eller öyle eller ki onları hem Allah hem de Allah'ın Resulü sever. Çalışarak, şerha şerha yarılan eller muhteremdir. Allah bu saygıdeğer elleri yakmayacaktır.
Aziz okuyucu! Bundan sonra ne oldu biliyor musunuz? Resûlüllah'm çalışarak, şerha şerha yarılan ellerin muhterem olduğunu ve Cehennem ateşinin böyle çalışan elleri yakmayacağını söylemesi üzerine, sevincinden âdeta çocuklaşan

köylü, koşa koşa gittiği köyünde başına toplanan köylülere, Resûlüllah'm (s.a.v.) söylediklerini bir bir anlattı.
Daha evvel toprakla uğraşmanın adi bir iş olduğu kanaatinde olduklarından dolayı şevksiz ve isteksiz çalışan köylülere bu sefer, yeniden bir can ve heyecan geldi. Kendileri kısa zamanda kalkındıkları gibi, muhitin sebze ve meyve ihtiyacını da gayet ucuz fiyatla karşıladılar. Kendi kendilerine kalsalardı, bu şevksiz çalışmaları ile bir lokma, bir hırkaya razı olacaklardı ama, Allah'ın Resulünün çalışana ve çalışmaya verdiği değeri görünce, eski hareketsizliği tamamen üstlerinden atarak gayretlerine birdenbire hız verdiler ve ibadet hissi içinde çalışmaya başladılar.
Anlaşılan o ki, "Müslümanlara tembellik dinlerinden geliyor" sözü tamamen yanlıştır ve bizi dinimizden soğutmak gayesini güden bir iftiradan başka bir şey değildir.
115
[EBU HÜREYRE'NİN ŞAHİT OLDUĞU SUT BİZE NE MESAJ VERİYOR?

YÖNETİCİLER, ÖNCE İDARE ETTİKLERİ HALKI DÜŞÜNMELİLER
Kediyi çok seviyordu. Bu yüzden ona: - Ebu Hüreyre! diye hitap ettiler. Yani 'kedi babası' dediler. Kedilere bir baba gibi baktığı, açlıklarını giderdiği için.
Ne var ki, kendisi hayvanlara dahi merhamet eı^p aç_ lığını giderirken, bir gün kendisi de aç kalmıştı. Zaten aç kalmak mescidin bitişiğindeki Suffa Ashabı için sı^ rastlanan olaylardandı. İşte Ebu Hüreyre sık sık maruz kaı_ dığı açlıklardan birini daha yaşıyordu. Ancak, kime halini arzetse de karnını doyursaydı?
Kendisi bu acılı durumunu şöyle anlatıyor: Mescidden çıkarken Ebu Bekr (r.a.)'i gördüm. Yaklaşarak bir âyetin mânâsını sordum. Maksadım bu vasile ile evine gidip karnımı doyurmaktı. Sualimin cevabım verip gitti. Muvaffak olamamıştım. Hemen arkasından Resûlül-lah (s.a.v.) Hazretleri çıktı. Bana şöyle bir baktı, halimden, rengimin uçukluğundan durumu hemen anladı:
- Ya Ebâ Hüreyre, beni takip et! buyurdular. Çok sevindim. Hane-i Saadet'in kapısına vardık. Önce içeri girip çıktı, sonra beni çağırdı. Ben de girdim, oturduk.
116 I Günlük Hayatımızda Peygamberimizle Yaşamak
Hemen bir tas süt getirildi. Komşudan gönderildiği anlaşılan bu sütü görünce ben sevinerek içmeye hazırlandım. Ancak Resûlüllah (s.a.v.) bana tebessüm ederek:
- Ya Ebâ Hüreyre! Git Suffa'da bulunanları ça-., ğır, gelsinler!., buyurdu.
Ebu Hüreyre hem Suffa'ya doğru yol alır, hem de içinden neler geçer bilinmez. Çünkü açlıktan karnına taş bağlayacak duruma gelmişken bir tas süt için Suffa Ashabını da çağırmak olur mu? Zaten bir tas sütü sadece kendisi içse yetmeyecek, yahut da ancak yetecek!.. Çaresiz, Resûlüllah (s.a.v.)'m emri de yerine gelecektir. Suffadaki ashabın hepsini de çağırır, gelirler. Resûlüllah (s.a.v.)'ın hane-i saadetine girip yerlerine otururlar.
- Ya Ebâ Hüreyre, süt dolu tası al, arkadaşlarına sırayla içir!

Ebu Hüreyre'de hayret, ibret yanyana. Bir tas süt ve sırayla arkadaşlarına ikram etmek. Bu nasıl olacak? Zaten ilk içen kimse bitirecek, ikinci, üçüncü ve diğerleri neyi içecek? İbret, hayret yine yanyana...
Sütü alır ve işaret edilen en baştakine uzatır. O içer, ikincisine uzatır, o da içer. Üçüncüsüne uzatır, o da içer, ama süt tası hâlâ ilk andaki dolu halini muhafaza etmektedir. Ebu Hüreyre ibretle, hayretle dağıtım vazifesine devam eder. Sıradakilerin her birine de sütü ikram eder, artık içecek kimse kalmaz.
Efendimiz (s.a.v.) duruma bakar, kimsenin kalmadığını görünce:
- Ya Ebâ Hüreyre, seninle ben kaldık değil mi?
buyurur.
- Evet ya Resûlallah, ikimiz kaldık. Bu defa da şöyle buyurur:
- Şimdi sütü sen al ve kana kana iç!
117
Ebu Hüreyre, açlığın verdiği acelecilikle hemen emre uyar ve süt tasını âdeta başına diker ve içmeye başlar.
Nasıl mı içer?
Açlıktan karnına taş bağlayacak duruma giren aç nasıl içerse o da öyle içer. Neden sonra tası indirir, başını yukarı kaldırır.
Kendisini tebessümle seyreden Resûlüllah Aleyhisse-lam ise emrini tekrar eder:
_ İç ya Ebâ Hüreyre, iç. Kana kana iç! Ebu Hüreyre bir daha başına diker tası. Yeniden bir hamle ile bir daha içer. Artık içecek yeri kalmamıştır. Başını kaldırır, tası da aşağıya indirir. r:
Efendimizden bir emir daha: S
_ İç ya Ebâ Hüreyre, iç. Kana kana iç! s
Ebu Hüreyre der ki:
_ Seni hak peygamber olarak gönderen Allah (cc)'a yemin ederim ki artık bir damla olsun içecek boşluğum kalmadı.
Ashabını doyurduktan sonra kendisi içmeye razı olan Efendimiz, uzatılan süt tasını eline alır, Allah (c cj a hamd ve şükreder. Bismillah diyerek, tasta kalan şutu de
kendisi içer.
* * *
Bu süt mu'cizesi, Resûlüllah'ın bir sünnetini de açık şekilde ortaya koymaktadır. O da, sorumluluk ™yki,nde olan yöneticiler, kendilerinden önce, idareleri altında olan halkı düşünmek; onların rahatlık ve mutluluklarda ilgilenmek zorun Öadırlar. Halkmd.an önce kendi çıkarını, rahatın, düşünen »da reciler, Peygamberimizin sünnetini çiğnemekten, zulme 5 mekten kurtulamazlar.
o\
« fi û
^1
3 fi S
0 g cd
^İ

rrt ö ""Ö
'S «Ö Ö
rt ö 0)
«3 2 _^
OT çj r~H
rt o» -P
•"Ü r""1 îbD
fi .£? S 0 w "w in d) cd
S >^ "^ fi
S
.s-a i
M o R
^ rS "3
£ ^ "
6 43
U2»
3
S "cd ^3 îj
n fi cd
â ı "s t
fl.ı-â
0 £3 rfi 'Ö
CD
d
[O
5m
ıh
u
-s •a
cd >> >* ğ .cd. „„
cd
cd
4-ı '¦'*
(^ cd fi « -fi cd tn
«3 a >
H^ ı-C-5 C -4J
»-i cd 0 cd •-J5 fi ^2 .s
oı '5P h" cd
^ » g^
¦ co
su
:O ^
Cd -Û

II
•a S
cd rfi be 5c
be >?
Td "o •S? o
^ fi
^ cd
fi S cd ,fî
11
¥ "S ^ >> fn ^
-§ ^^ ^
CO cd 44 ^
43 .52 -S
il
o a
4
00
0)
•M «Ç
Sİ ı-l
pq pq
e* •*:
0^
ı-rt cd JS w
cd -*-» rö ^_
¦a
S | 2 -S I
4) TJ
•S
_S CD
03 'I fi 44
55
S? S
U
CD fi .W -İJ
^ ^ »^
rg fi S O
* 'Ö C fi
o cd ^ cd
¦a a 2" fi
'fi S ^
•I - ^
•S

i"
a
İd
•ı-H
'O
-S
o
CD
a
il
l

"cd ;
M M ¦
Cü
cd 44 C
O (D Cd
s a a
cd çd
a
11
s a
> cd
cd -S
42 cd
<U Cü
•S fi
CD -Ş
S fi
cd cd
a s
fi :a
cd ?»
^ -IH
CD
'g I -S
ö S fl
^44^
a o
cd rcp fi cd"
a
fi d cd
fi fe a «

•g, cd fi *h
•rl fi -'3 |2
44 »^ı "^ 4h
fi S ^ ^
fi fl P S

43 cd m
cd fi o
Cü
fH :O ı—h
ö ^ cd
<u t3 S cd
'Ör
d
"C ^
CD fi
•53
CD
a
43
•^r-t
•rH
a
3
fi
«a
cd
a

larda yardımlaşmak için mutlaka Müslüman olması şartını koymaz, hareket kabiliyetini daraltıcı bir sınır çizme mecburiyeti hissetmez. Efendimiz'in müşriklerle bile anlaşma ve uzlaşma içinde oluşu buna delil olabilir. Buradan günümüze ölçüler çıkarıp Müslümanların manevra kabiliyetlerini genişletmek mümkün olur.
Zaten çağın ihtiyaçları da bunu gerekli kalmaktadır. Başka türlü temel hak ve hürriyetleri, ortak değerleri korumakta zorluk söz konusudur.
İnsan haklarında ve demokratik konularda ortak olunabilecek herkesle dayanışmak mümkündür ve gereklidir de.
Aksini savunmak, hem çağın gerçeklerine ters düşer, hem de Efendimiz'in peygamberliğinin onuncu senesindeki Taif dönüşü sırasında yaptığı himaye sözleşmesiyle, Hudeybiye'de yaptığı barış Anlaşması'na da uygunluk arz etmeyen bir dar görüşlülük olur. İslam böylesine bir darlıktan münezzehtir.

Onunla çağın ihtiyaçlarını karşılamak her zaman mümkündür. Yeter ki olayları yorumlamakta yanlışa düşmeyelim...
,121

ALLAH RESULÜ, ÜMMETİNİN DERTLERİYLE YAKINDAN İLGİLENİRDİ

BİR AĞACA KARŞILIK, CENNETTE BİR BAHÇE...

Çocuğu bir-iki değildi evde. Mübarekler bir düzine gibiydiler. Sabah kalkınca her biri bir telden çalar, her birinin ayrı istek ve arzuları bitip tükenmek bilmezdi.

Bunlar neyse de, şu hurma kapışma mes'elesi kafasını iyice karıştırıyordu. Hepsini de defalarca karşısına dizmiş, onlara binbir çeşit nasihatlarda bulunmuş, tenbihler yapmıştı. Fakat çocuk, bunun burası. O anda hepsi de başlarını sallayarak söz veriyorlar, fakat daha sonra komşunun avlusundan kendi avlularına sarkan hurma ağacının dallarından dökülen hurmaları âdeta kapış kapış etmekten geri kalmıyorlardı.

Komşu ise aksi mi aksi, cimri mi cimriydi. Anlayış ve müsamahanın zerresine sahip değildi. Her sabah gelir, kapılarına dökülen hurmaları toplar, günün ortalarında dökülenleri ise çocukları döverek almakla kalmaz, elini ağızlarına sokar, lokma halindeki ezikleri bile boğazlarından çıkarırdı.

Başkası neyse de çocukların ağızlarına elini sokarak hurma lokmaları çıkartması, ona pek ağır geliyordu.

Ne çare ki fakirlik çökmüştü başına. Her birine doya-

siya hurma alacak imkâna da sahip değildi. Bunu alamayınca da acıklı durum bütün mevsim devam edecekti.

Ne yapıp ne edeceğini düşünürken gidip Resûlüllah'a olayı anlatmaya karar verdi. Bütün kuvvet ve cesaretini toplayarak müracaatını yaptı:

- Yâ Resûlâllah, komşumun hurmaları bizim avluya dökülmekte, ondan hiç kimsenin yemesine razı olmayan komşumun elini sokup çocukların ağzından hurma lokmaları çıkarışı da bana çok ağır gelmektedir. Çocuklara yaptığım bunca tenbih ve nasihat ise hiç para etmemekte...

Merhamet ve şefkat menbaı Allah'ın Resulü:

- Sen önce o komşunu bir çağır da görüşelim, buyurdu.

Fakir sahâbî hemen cimri komşusunu çağırdı. Resû-lüllah'm, huzuruna giren adama, teklifi şöyleydi:

- Komşunun bahçesine sarkan o hurma ağacını komşuna ver. Dua edeceğim. Allah da sana Cen-net'te bir hurma bahçesi verecektir.

Allah Resulü, ümmetinin dert ve sıkıntılarıyla şahsen ilgilenir, onların mahrumiyetlerine bir çözüm bulmaya çalışırdı. Nitekim yoksul sahabinin sıkıntısını da, hurma ağacının sahibine, bu ağaca karşılık, cennette bir bahçe teklif ederek gidermek istemişti.

Fevkalâde bir teklifti bu. Böyle teklife kolay kolay sessiz kalınamazdı. Ama cimrilik ve nekeslik insanın basiretini bağlar, faziletini sıfıra indirirdi. Nitekim öyle de oldu. Hazret-i Resûlüllah'm bu teklifine hurma sahibi komşu, "Evet" diyecek kadar akıllılık ve cömertlik gösteremedi. Sessiz kalmayı tercih etti. Bunun mânâsı ise belliydi. Tek bir ağaç bile fakir komşuya hibe edemiyordu.
123
Az sonra meclis dağılmış, olay ashâb arasında bomba gibi patlamıştı. Hayretle karşılayanlardan biri de Ebû'd-Dahdâh idi. Düşünüyordu da, bu teklife (Evet) demeyen adamın halini bir türlü izah edemiyordu. Herkesten önce davranmak istedi. Doğruca cimri adamın evine koştu ve onu hurma ağaçlarının altında gölgelenir buldu. Beklemeden teklifini yaptı:
- Bu ağaçların içinde komşunun avlusuna sarkan şu hurma ağacına (yüz hurma ağaçlı) bahçemi versem kabul eder misin?
Cimri adamın kafasında birden şimşekler çaktı, ihtiraslarında depreşmeler oldu. Böyle şeyleri pek iyi hesap ederdi. Yıldırım hızında cevap verdi:
- Elbette.
- Peki öyleyse, şu andan itibaren şu tarafa sarkan ağacı ben aldım. Bunun karşılığı olarak da senin bildiğin Medine yakınındaki hurma bahçemi tümüyle sana verdim. Tamam mı?
- Tamam!
Ebû'd-Dahdâh koşarak mescide girdi. Ashâb Resûlül-lah'la sohbet halindeydi.
- Yâ Resûlâllah, o tek hurma ağacı için vaad ettiğiniz Cennet bahçesi halen devam ediyor mu?
- Evet, yâ Ebû'd-Dahdâh.
- Öyle ise lütfen kabul buyurun, ben o tek ağacı yüz ağaçlı bahçemi vererek satın aldım. Komşu fakire hediye edebilirsiniz.
Resûlüllah, Ebud-Dahdah'ı yaptığı bu tercihten dolayı tebrik etti. Görünüşte bir ağaç için, 100 ağaçlık bir bahçeyi gözden çıkarmıştı. Ama aslında hem sonsuz mutluluklar yurdu olan cennete girmeyi, hem de orada ebedî bir mülk sahibi olmayı garanti etmişti.
124
[PEYGAMBERİMİZ HER DUYDUĞU SÖZÜ, DOĞRU I SAYMAZ; ARAŞTIRILMASINI EMREDERDİ
SAKIN DÜŞÜNMEDEN KARAR VERMEYİN!
Resûlüllah'ın hayatı kıyamete kadar yaşayacak Müslümanlara canlı bir örnektir. Bu bakımdan, şahsında her türlü olayı yaşayacak olan Resûlüllah, bu olaylara karşı takınacağı tavrı da fiilen gösterecek ki, gelecek Müslümanlar bunlardan ders alıp, benzeri olaylarla karşılaşınca hareket tarzını ona göre tesbit etmiş olsun.
Demek ki Resûlüllah'ın ve ashabın hayatında geçen vak'alar, bizlere birer ibret dersi, hattâ birer dinî direktiftir.
Medine'deki Mescidinde, huzuruna Velid bin Ukbe'yi çağıran Resûlüllah, ona şu emri verdi:

- Mustahk oğulları kabilesine git ve onların verecekleri zekâtları toplayıp getir, Beytülmâl'e (Devlet Hazinesi) teslim eyle. Zahmetinin karşılığını da BeytülmâFde görevli memurdan al..
Velid aldığı emir üzerine hemen atına atladı ve Mus-talıkoğulları aşiretine doğru yola çıktı.
125
Kumlu çöllerden yavaşça ilerlerken arkasından yetişen yolcular:
— Nereye böyle ey Velid? diye sordular. O da:
- Mustahk oğulları yurduna gidiyorum, zekâtlarını toplayacağım... diye karşılık verdi.
Az sonra Velid'i geçen bu yolcular, ondan önce vardıkları aşirete zekâtlarını toplamak üzere Resûlüllah'ın görevlendirdiği memurun gelmekte olduğunu haber verdiler. İşin garipliğine bakın ki, İslâmiyet'ten evvelki senelerde Velid'le Benî mustahk aşireti arasında bir kan dâvası vardı. Araları açıktı. Velid bu olayları da düşünerek endişeyle ilerlerken uzaktan bir toz bulutunun belirdiğini gördü, elini gözlerinin üzerine kaldırıp gelenlere dikkatlice baktı. Bunlar Mustahk oğulları halkının bir kısmıydı. Bir anlık tereddütten sonra atının başını hızla geri çevirdi ve geldiği yere doğru kaçmaya başladı.
Neden sonra Medine'ye yetişen Velid, Resûlüllah'ın huzuruna çıktı. Ve Benî Mustalık'la arasındaki geçmiş olaydan söz etmeden iftiraya varan şikâyette bulundu:
- Yâ Resûlâllah, Mustahk oğulları irtidat edip dinden dönmüş, zekât filân verecekleri yok. Nitekim zekât toplamak için kendilerine vardığımı duymaları üzerine toplanıp karşı çıktılar, canımı zor kurtardım. Yoksa yapayalnız öldürülmem işten bile değildi!..

Haberi dinleyen ashâb birden ayaklandı. Kılıcını kuşanan, kargısını alan, atının üzerine atlayan:
- İzin ver yâ Resûlâllah, bize Müslüman görünüp de sizin gönderdiğiniz me'murunuza isyan eden bu hâinlere haddini bildirelim!... diye ısrara başladılar.
126 / Günlük Hayatımızda Peygamberimizle Yaşamak
Fakat Allah'ın Resulü onları teskin etti:
- Siz yerinizde oturun, ben durumu bir tahkik ettireyim, ondan sonra...
Zeki ve cesur kumandan Hâlid bin Velid'i çağırdı:
- Bir grub arkadaşınla hemen yola çık. Benî Mustahk kabilesine giderek gizlice durumlarını bir tahkik et!
Bir manga askerle hemen yola çıkan Hâlid bin Velid kabileye doğru yaklaşırken yolda rastladığı Mustahk oğullarından bazı kimselere sordu:
- Siz zekâtınızı vermiyor musunuz?
- Ne münasebet, biz kâfir miyiz, dininden dönmüşlerden miyiz ki zekâtımızı vermeyelim?
Hâlid beklemeyi tercih etti.
Namaz vakitleri girince sesler yükseliyordu:

- Allahü Ekber! Allahü EkberL.
Nihayet varıp kabile reisinin evi önünde halkla açıkça konuştu. Üzüntü ile özür dileyen Mustahk oğulları halkı, durumu anlattılar:
- Resûlüllah'm zekât memuru geliyor haberini alınca, onu karşılamak üzere yola koyulduk, fakat nedense böyle bir memura rastlamadık. Zekât verme şerefine erişmek istiyor, zekât memurunu sevinçle karşılamayı düşünüyorduk.
Hâlid bin Velid, bunların zekâtlarını aldıktan sonra dönüp Resûlüllah'm huzuruna geldi ve olayı anlattı.
İşte bu sırada (Hücurât) süresindeki Resûlüllah'm olaydaki sakinliğini, duygusallıktan uzak akılcı tavrını doğrulayan âyet nazil oldu:

- Ey mü'minler, size bir (fâsık) bir haber getirirse onu hakikatin tâ kendisi kabul edip de hemen harekete geçmeyin, tahkik ve tetkik edin, inceleyin ve araştırın. Tetkik etmeden harekete geçerseniz belki büyük bir hata eder, sonunda pişmanlık duyarsınız!

İkazı unutmayalım!
Size bir dostunuzdan, ya da bir düşmanınızdan ciddî bir haber getirebilirler. Tahkik ve tetkik etmeden bu haberin gereğini yapmaya kalkmayın. Önce araştıracak, inceleyecek, doğruluğuna tam kanaat getireceksiniz. Gerekeni, ancak bundan sonra yapacaksınız.
' Bize fiilen örnek olarak Allah'ın Resûlü'nün tavrı ve âyetin bu tutumu te'yidi meydandadır!

PEYGAMBERE İTAAT BÖYLE OLMALI
HARAM SERVETİ NASIL TERKETTİ?
İslâm'ın gelişi sırasında birçok Medine'li içki satışıyla geçimlerini temin ediyorlardı. İçki henüz haram olmadığından, meşru bir ticaret anlayışı içinde Şam'a götürdükleri içkiden büyük çapta bir kâr da sağlıyorlardı.
Böyle bir ticaret mesleği içinde sattığı içkiden ilerleyenlerden biri de Medineli Keysan'dı.
Keysan, yine Şam'a içki götürmüş, iyi bir kazançla dönmüştü. Bu defaki kârlarla yeni içkiler almış, daha büyük bir kafileyle tekrar yola çıkmaya hazırlanmıştı.
Garipliğe bakın ki, Keysan, satın aldığı yeni içkilerden bir miktarını Resûlüllah'a ikram etmeyi de düşündü. Hem de düşündüğünü uygulamak için doğruca Allah Resulünün hâne-i saadetine yöneldi. Ve müsaadeden sonra, huzura girdi.
Gayet saf bir duygu ve hâlis bir niyetle teklifini yaptı:
- Yâ Resûlâllah, yeni içkiler aldım. Bunlar çok iyi hazırlanmış içecekler. Bir miktarını da zatınıza hediye etmek istiyorum!
Resûlüllah Aleyhisselâm, asla hiddet belirtisi göstermedi, hafif bir tebessümle kesin cevabını verdi:
- Ya Keysan, Rabbim gönderdiği emriyle bundan sonra içkinin haram olduğunu, bir damlasının

bile içilmesinin caiz olmayacağını bildirdi. Müslümanlar artık içki içmeyeceklerdir!
Halbuki Keysan'm bütün sermayesi içkiydi, kazancı da içki satışmdandı. Keysan önce şaşırdı, durumunu düşündü. Sonra şu çareyi arzetti:
- Yâ Resûlâllah, şu andan itibaren elimdeki içkileri satıp sermayemi kurtarabilir miyim?
Cevap kesindi:
- Hayır yâ Keysan, elindeki içkileri de satmamalısın. Çünkü Müslümanı sarhoş eden içkiyi satmak da, almak da haram kılınmış, ondan elde edilen paranın da haram rızık olduğu açıkça bildirilmiştir. Hem yâ Keysan, sen şarabı kime satacak, parayı kimden alacaksın? Sen Müslümansm, burada alacak olan da Müslüman!
Keysan durdu, düşündü, tüm sermayesinin, haram kılınmış içkide bağlı olduğunu hesap etti. Ama bütün bu hesaplaşmadan sonra, nasıl karar verdi biliyor musunuz?
- Benim bütün kazancım, çoluk çocuğumun rızkı, içki alıp satmaya bağlıdır. Ben bunu birden ter-kedemem, çoluk çocuk perişan oluruz... mu dedi?
Hayır! Ya ne yaptı?
Bakın ne yaptı. Hemen dışarıya çıktı. Doğruca Şam'a gitmek üzere hazırlanmış olan kafileye vardı, yüklenmek üzere olan denklerin içindeki içki fıçılarım, deri tulumlarını bir bir ayırdı. Küplerin ve derilerin ağızlarını açtı, geriye çekilip, hepsine de ayağıyla tekmeler vurup devirdi.
Görülmedik bir manzara meydana geldi. Sokaktan aşağı vıcık vıcık içki akıyor, Keysan da tüm sermayesinin sel olarak akıp gidişini seyrediyor ve:
- Eğer hayırlı bir nesne olsaydın, Allah ve Resulü seni yasaklamazdı... diye söyleniyordu.

Haramı terketmek hususunda böylesine bir fedakârlık ve titizlik içinde olan Keysan'm, açlıktan perişan olduğunu, çoluk çocuk sefil kaldığını hiçbir tarih kitabı yazmadı. Allah onlara başka kapılar açtı, gösterdikleri dindarlıkları yüzünden başka mükâfatlara nail kıldı.
Keysan'm bu örnek tutumunu arzettikten sonra bir başka örnek olay daha arzetmek istiyorum sizlere.
* * *
Kardeşleri, Kays bin Selâm'ı Resûlüllah'a şöyle şikâyet ettiler:
- Yâ Resûlâllah, kardeşimiz Kays, elinde avu-cunda ne varsa hepsini de israf edip dağıtıyor, fuzuli yerlerde heder ediyor!
Resûl-i Ekrem Hazretleri tek taraflı beyanlarla hüküm vermezdi. Hemen şikâyet edilen Kays'ı çağırttı. Huzuruna giren Kays'a sordu.
- Kardeşlerin senden şikâyet ediyorlar. Malını israf ettiğini söylüyor, şuraya buraya fuzulî şekilde harcadığını haber veriyorlar.
Kays, bu iddiaya şöyle cevap verdi:

- Vallahi yâ Resûlâllah, ben hurmadan hisseme düşeni alıyorum. Muhtaçlara yardımda bulunduktan sonra kalanını da ziyaretime gelen mü'min kardeşlerimle yiyorum. Bu halim herhalde israf olmaz, fuzulî harcama sayılmaz! Başka bir davranışım yok.
Kays'm malını nereye sarfettiğini öğrenen Resûlüllah Aleyhisselâm, mübarek elini onun kalbi üzerine bastırdı, fakire yardım edip, misafire ikramda bulunan Kays'a:
- Kays, korkma, yardımda bulun, ziyaretine gelen misafirlerinle de ye. Allah da sana yardım etsin, sana ikramda bulunsun! diye dua etti.

Bu duadan sonra Kays'a ne oldu biliyor musunuz? Kays malını koyacağı yer bulamadı, bunca infak ve ikramına rağmen, bir türlü serveti azalmıyor, aksine daha da çoğalıp bereketleniyordu.
İşte bu misaller imanı çelikleşmiş mü'minlerin tutum ve davranışlarıdır. Resûlüllah ne demişse seksiz şüphesiz iman etmiş, asla tereddüt ve şüphe içinde olmamışlardır onlar. Aç kalmak, perişan olmak fikri zihinlerine yaklaşmamış, gönüllerine yol bulmamıştır. Haramı haram bilmiş, helâli da helâl kabul etmişler, şüphelilerden de kaçınmışlardır. Bu tutum ve tavırlarından dolayı bir zorluğa maruz kalsalar bile asla yılmamış ve pişmanlık eseri göstermemişlerdir. Allah da onları yıldırmamış, perişan etmemiştir.
Bakmayın siz günümüz müslümanımn vesvese ve evhamlarına. Bu işi yapmazsak perişan olur, aç açık kalırız gibi inanç zaaflarına.
Haramla çoluk-çocuk geçindirilmez, aile yuvası kurulmaz. Keysan, içki ticaretini bıraktı da perişan mı oldu? Kays, ziyaretçilerine ikram etti, misafirperverliğinden geri kalmadı da fakir mi düştü?
Onlar istikbal endişelerini yendiler, mal tutkularını aştılar, sevaplarını aldılar. Ya biz? Biz de benzeri tutum ve anlayışta olmayı göze alabilir miyiz? Evhamlarımızı yenip sevaplara talip olabilir miyiz? Yoksa "Mâmur olası hanede evlâd ve iyâl var" bahanesiyle kazancımızın kıyısına, köşesine haram sızmasına göz mü yumuyor, mukavemet cesareti bulamıyor muyuz? Düşünülecek nokta budur.

İSLÂM DÜŞMANLARINA MÜSLÜMANLARIN GÜCÜ İLE İLGİLİ YANILTICI BİLGİLER VERMEYİ PEYGAMBERİMİZ YALANCILIK SAYMADI MEŞRU HAKKINI ALMAKTA, DÜŞMANA HİLE CAİZDİR

Mekke çok eski devirlerde de büyük bir ticaret merkeziydi. Bu yüzden her taraftan harekete geçen kervanlar Mekke'ye uğrar, yükünü orada satar, kalanını da diğer merkezlere götürür, oralarda müşteri ararlardı.
Haccac bin İllât da ticaret ehli bir kimseydi. Teşkil ettiği ticaret kafilesi önce Mekke'ye uğrar, hattâ Mekke'den gayrı yere gitmeye de pek ihtiyaç duymazdı. Zira, Mekke'nin yerlisiyle iyice tanışmış, birçok malını da veresiye verir hale gelmişti.

Haccac, yeni teşkil ettiği bir kervanla Mekke'ye giderken "Seniyyütü'l-Beyzâ" denen ıssız mevkide gecelediler. Arkadaşları uyumuş, Haccac nöbetçi kalmıştı. Cahiliyye devrinden kalma usûl üzere kervanın etrafını dolaşırken:
- Kendimi ve arkadaşlarımı bu vadinin cinlerinin şerrinden koruyorum, diye mırıldanıyordu.
Bu sırada karanlığı delercesine gelen sesler, onu birden durdurdu. Meçhulden gelen bir ses şöyle diyordu:
- Senin korunduğunu söylediğin cinler de, şey-

tanlar da, hepsi, yaratanının izninde ve iradesindedir. Onun iradesi olmadan hiçbiri bir yere hareket edemez, zarar ve fayda veremez!
Haccac bu olaydan iyice şaşırmış, gelen ses zihninde sanki bir çivi gibi çakılmıştı. Mekke'ye varır varmaz, ilk işi bunu anlatmak oldu. Anlattığını dinleyen müşrikler şöyle dediler:
- Senin karanlıkta işittiğin ses, Peygamber olduğunu söyleyen Muhammed'e geldiği iddia edilen kitabın âyetlerinin mânâlarına çok benzemektedir. Belki de ona gelen âyetlerden biri, senin kulağına çalınmıştır.
Haccac'ı derin bir merak sarmıştı. Mes'eleyi biraz daha inceleyince, içinde birçok şeylerin olduğunu anladı. Zira O, henüz ne bir peygamber ismi işitmiş, ne de böyle bir iddiadan haberdar edilmişti. Karanlıkta gelen bu ses, sanki ona bunu işittiriyor, dikkatini çekiyordu.
Karar verdi ki, Mekke'deki ticari işini bitirince doğruca Medine'ye hareket edecek, söylenen zatı bizzat görecekti.
Nitekim öyle de yaptı. Mekke'de yine kimini veresiye, kimini de peşin satıp ticari işlerini yoluna koyduktan sonra doğru Medine'ye yöneldi. Günlerce kumlu çöllerde kum tepti, sıcaklar altında tozlu terler döktü ve nihayet Medine'ye geldi. Ne var ki, görmeyi murad ettiği zat, Medine'de yoktu. O sırada Hayber gazasına çıkmıştı.
Amma Mekke'den buraya kadar sıcak kumları tepip tozlu terleri silen Haccac, bundan ötesine gelince yılacak mıydı? Doğruca devesini sürdü Hayber'e. Günlerdir tek başına, tenha yollardan gelirken zihnine üşüşen bütün şüphelerini soracaktı, alacağı cevaplara göre karar verecekti.

Nitekim binbir itiraz ve şüphesi var olarak Resûlül-lah'ı gördü. Gariptir ki, henüz bir karar vermemişken, zihninde nice itiraz sualleri kümeleşmişken, içinden derin bir sevgi, sıcak bir duygu yükselmeye başlamıştı. Sanki birkaç senedir arayıp da bulamadığı çok yakınını bulmuş gibi bir his dalgalanıyordu yüreğinde. Bu sırada aklına gelen bütün sualleri sordu, cevaplarını aldı. Verilen bütün cevaplar, Haccac bin İllât'm takdir ve tebrikini gerektiren izahlardı.
Daha fazla beklemeyi yersiz gördü ve hemen orada şe-hadet kelimesini söyleyerek imana girdi, İslâm'la müşerref oldu. Sanki şehadet kelimesini söyleyince bedenindeki bütün kirler gitmiş, gönlüne ve cismine bir hafiflik ve huzur gelmişti. Uçacak gibi oluyordu o sırada.

Ne var ki, bu sevincini zedeleyen bir husus, onu düşündürmeye başladı. Az sonra bu endişesini Resûlüllah'a anlatmaktan da çekinmedi:
- Yâ Resûlallah, ben ticaretle iştigal eden bir kervancıyım. Geçimim, hattâ bütün sermayem, Mekke müşriklerine sattığım ticaret malları ile onların üzerindeki alacaklarımdan ibarettir. Şu anda Mekke'deki müşrik müşterilerim, benim imana geldiğimi, İslâm'la müşerref olduğumu işitirlerse, beni cezalandırmaya kalkar, tek kuruşumu vermezler.
Ben, haksız yere sermayesiz kalırım. Bu müşkül durumdan kurtulmam için derhal Mekke'ye dönüp, imanımı kimseye açıklamadan alacaklarımı tahsil eylesem, bu sırada zatınıza âit sualler sorarlarsa onların arzularına uygun cevaplar versem, acaba bundan sorumlu olur muyum?
Resûlüllah Aleyhisselâm, Haccac bin İllât'a müsaade etti:

- Hakkını alıncaya kadar, onlara dilediklerini söyleyebilir, müslümanların durumu ile ilgili yanıltıcı beyanda bulunabilirsin.
Haccac bu müsaadeden sonra devesinin başını tekrar Mekke'ye çevirdi. Gerisin geriye dönmüş, yeniden Mekke'ye doğru uzanan kumlu çölleri yeni bir heyecan ve düşüncelerle aşmış, hattâ (Seniyyetü'l-Beyzâ) ya bile gelmişti. Tam bu sırada Mekkeli müşriklerle karşılaştı. Bunlar Mekkeli casuslardı. Resûlüllah'm Hayber gazasına ait durumunu araştırıyorlar, gelip geçenden haber soruyorlardı. Ansızın karşılarında eski dostları Haccac'ı bulunca heyecandan şaşırdılar, hemen etrafım alıp sordular:
- Lât ve Menât hakkı için çabuk söyle Haccac! Peygamber olduğunu iddia eden Muhammed'in Hayber'e yürüdüğünü işittik. Şu anda Hayber'dey-miş. Durum ne safhada, hangi tarafın şansı açık görünmekte?...
Haccac mütebessim bir görünüş içinde müjdeyi verdi:
- Merak etmeyin be dostlarım, durum müslümanların aleyhine. Peygamberi Hayber'li dostlarımız yakaladılar, adamlarını da bir bir kılıçtan geçirip katlettiler. Bana öyle gelir ki, birkaç güne kadar bu haber duyulur, başımzda-ki İslâm gailesi son bulur, siz de zafer şenlikleri yaparsınız!
Müşrikler, bu haberden şaşkına dönmüşlerdi:
- Hay ağzını öpeyim sevgili dostum! diyerek Haccac'ı öpen öpeneydi.
- Tezelden haber uçurahm Mekke'ye, diyerek atlarını mahmuzlayıp koştular Harem-i Şerife.
Haccac şehre geldiğinde zafer şenlikleriyle karşılandı. Etrafını alan müşrikler onu tebrik ediyor, getirdiği bu gü-

zel haberden dolayı minnettarlıklarını ifade ediyorlardı.
Haccac bu zafer ortamını kaçırmadı, müşriklere yeni bir teklifte bulundu:
- Sevgili dostlarım, ben buraya niçin geldim biliyor musunuz?
- Müslümanların Hayber yenilgisini müjdelemek için değil mi?
- Evet onun için. Ama bu kadar değil sadece. Ayrıca bir müşkülüm var, onu da hallettirmek için gelmiş bulunmaktayım.

- Nedir o müşkülün?
- Müşkülüm şu ki, şu anda Medinelileri esir alıp, Peygamber'i kıskıvrak yakalayan Hayberli dostlarımın elinde bir hayli ganimet malı birikti. Başka tüccarlar işitmeden, o ganimet mallarından satın alıp size de getirmek isterim. Ama sermayem hep sizin veresiyenizde, büyük çoğunluğu sizin elinizde. Bir fedakârlıkta bulunup da benim alacaklarımı bulup buluşturarak verseniz, toplayıp bana hemen getirseniz, ben gider, herkesten önce Medineli Müslümanlardan alınan ganimet mallarından satın alarak size de getirirdim, hem ben kâr eder, hem de size Müslüman ganimet malı satardım.
- Hay hay, istediğin bu olsun.
Hemen herkes etrafa dağıldı. Haccac Bin İllât'ın ne kadar alacakları varsa hepsini topladılar, olmayanlar olanlardan alarak parasını tahsil edip, tek kuruşuna kadar veresiyesini ödemiş oldular.
Bu sırada Haccac, alacakları için bir çadıra girmişti. Peygamberimizin amcası Abbas girdi yanına. Abbas'ın boynu bükük, gönlü mahzundu.
1 W' 137
- Anlat Bakalım Haccac, kardeşim oğlunun Hay-ber'deki bozgunu nasıl oldu, yakalanışı ne şekilde cereyan etti?
Haccac açık vermedi:
- Bu uzun mes'ele. Buraya alacaklarımı toplamak üzere gelmiş bulunmaktayım. İşimi bitirince uygun bir yerde buluşalım da, sana uzun uzun anlatayım nasıl mağlûp olup, esir düştüğünü.
Ertesi günü Abbas'ın hazırladığı tenha bir yerde buluştular. Gözü yaşlı, gönlü gamlı Abbas, merakla durumun izahını bekliyordu.
Haccac şöyle başladı söze:
- Sakın üzülme, Resûlüllah Hayber'i fethetti, Yahudilerin hepsini de esir etti. Bol miktarda ganimete erişti. Hattâ Hayber Kralının kızını da kendine nikahladı. Şu anda onlar zafer neş'esi yaşıyor, düğün şenliği yapıyorlar.
Hazret-i Abbas şaşırmıştı.
- Sahi mi söylüyorsun bunları?
- Sen onu bırak da, bu söylediklerimi üç gün müddetle kimseye anlatma. Ben, yarın sabah erkenden yola çıkacağım. Üç gün sonra Medine'ye yaklaşır, arkamdan gelenlerin erişemeyeceği bir uzaklığa kavuşurum. Ondan sonra haber ver söylediklerimi.
Gözü gönlü açılıp, üzüntü ve kederi kaybolan Abbas'ın dünyası aydınlanmıştı.
Ertesi sabah Haccac yola çıkmış, Abbas da geçmesi gereken üç günü sabırsızlıkla beklemişti.
Üç gün sonra Abbas'ı yeni elbiseler giymiş, güzel kokular sürünmüş olarak KâTae'yi tavaf eder halde gören

müşrikler, şımarık lâflarla alaya aldılar:
- Hayber bozgunu Abbas'ın başına vurmuş, fikrini bulandırmış. Baksanıza zafer elbiseleri giyinmiş, düğün kokuları sürünmüş!

Abbas gülerek cevap verdi:
- Elbette zafer elbiseleri giyer, düğün kokuları sürerim. Zira kardeşim oğlu, şu anda bir zafer kazanmış, üstelik bu zaferden de bir düğünle çıkmış...
- Ne demek istiyorsun?
- Ne demek isteyeceğim? Siz daha çok avucunuzu yalar, kininizi yutarsınız. Müslümanlar Hayber'i fethetmiş, Resûlüllah da Hayber Kralının kızını nikahlamış. Şu anda onların zafer sevincine iştirak ediyor, düğün şenliklerini yaşıyorum.
- Kimden aldın bu haberi?
- Bir haftadır alacaklarını toplayıp, borcunuzu ödediğiniz Haccac bin İllât'tan.
- O bize böyle söylemedi?
- Elbette söylemez. Çünkü gerçeği söylese hakkını vermez, parasını ödemezdiniz. O şu anda yeni Müslümanlardan biridir. Sizi hakkında şüpheye düşürmemek için böyle konuşmuştur.
- Desene bizden hakkını alabilmek için, hileye başvurdu. Yanlış bilgiler, gerçeğin tersi haberler verdi.
- Dememe lüzum yok, durum ortada.

HER İŞİ, EN İYİ YAPANA VERMEK, BİR PEYGAMBER SÜNNETİDİR EMANETİ EHLİNE VERMEK

Özel mânada şahsımızda, genel mânada da Türkiye'mizde işlerimiz neden geri kalmakta, arzu edilen ilerlemeye neden bir türlü kavuşulamamaktadır?..
- İş ehil ellere teslim edilmiyor da ondan değil mi?
Diyebilir misiniz ki; bir iş ihtisaslı ele emanet edilirse, o iş geri kalır, lâyık olduğu seviyede başarılı olmaz. Elbette diyemezsiniz. Çünkü bir işi o işin ehli yürütemezse, ehli olmayan hiç yürütemez. Öyleyse, işi ehline teslim etmek, ihtisaslısma bırakmak zorundayız.
Bu değişmez hakikati bundan "14" asır evvel tesbit edip bizlere hatırlatan bir olay arzedeceğim. Zannederim okuyunca siz de benim gibi derin derin düşünceye dalacak, İslâm'ın bu ulvî emrine hayran kalacaksınız.
* * *
Hicretin 8'nci senesinde Mekke'yi fetheden Resûlüllah Aleyhisselâm, Kabe'yi tavaf edecekti. O güne kadar Kabe'nin anahtarlarını elinde bulunduran Mekke yerlisi Osman bin Talha, Müslümanlara anahtarları teslim etmek istemedi. Hazret-i Ali ise, bu adamın kolunu kıvırıp, anahtarı elinden zorla aldıktan sonra Kabe'yi açarak, biraz sonra gelen Resûlüllah'm içeride namaz kılmasını

sağladı.
Hazret-i Resûlüllah, Kabe'nin içerisinde namazlarını kılıp dışarı çıktıktan sonra Abbas Hazretleri, Kabe'nin anahtarının kendisine verilmesini, bu şerefe lâyık görülmesini rica etti.

Hazret-i Ali'nin elinde bulunan Beytullah'm anahtarlarına sahip olmayı, daha birçok kimse arzu ediyordu. Müslümanların kıblesinin anahtarını teslim alıp, onun özel hizmetinde bulunmak basit bir görev değildi.
İşte bu sırada Nisa sûresinin 58'nci âyet-i celîlesi nazil oldu.
Ne buyuruyordu bu âyet-i kerîme, biliyor musunuz?
Bakın ne emir veriyordu:
"Allah, emaneti ehline vermenizi emreder!"
Kabe'nin anahtarı bir emanetti ve bu emanetin ehli de, hâlâ iman etmemiş olan Osman bin Talha'ydı. Ömrü boyunca bu işle uğraşmış, henüz iman etmemiş olmasına rağmen bu işte tam ehil olmuştu.
Bu âyet-i kerimenin gelişinden hemen sonra Hazret-i Ali'ye emir veren Resûlüllah Aleyhisselâm, hemen gidip Osman bin Talha'yı bulmasını, Kabe'nin anahtarlarını ona teslim ettikten sonra da, kendisinden özür dilemesini irâde buyurdu.
Derhal gidip Osman bin Talha'yı bulan İmam-ı Ali, kendisinden özür dileyerek gönlünü aldıktan sonra, Kabe'nin anahtarını ona teslim etti. Osman bin Talha hayretler içinde:
- Biraz evvel benim canımı alırcasına bileğimi büküp elimden aldığın anahtarı, bu defa özür dileyerek geri vermenin sebebini anlayamadım, dedi.
141
İmam-ı Ali:
- Senin bu işin ehli olduğun, gelen bir âyet-i kerîmeyle bildirildi ve emaneti ehline teslim etmemiz emredildi, dedi.
Bu defa Osman bin Talha'yı bir düşüncedir aldı. Ve Müslümanların işi ehline bırakmak hususunda gösterdikleri bu anlayışa hayran olarak hemen orada kelime-i şehâ-det getirdi ve Müslüman oldu.
Bazı tarihçiler bu Osman'ın başka bir Osman olduğunu, Talha oğlu Osman'ın daha önce hidâyete erdiğini yazarlarsa da, çoğu müfessirler âyeti tefsir ederken arzetti-ğimiz gibi kaydederler.
Kıymetli hadîs kitaplar ndan Ebû Ddvud, Ensdrdan bir sahâbînin şu hadîsini nakleder:
- Biz bir sefere çıkmıştık.
Yolda aç kaldık. Önümüze çıkan bir keçi sürüsü içinden bir keçiyi yakalayarak kestik, pişirmeye başladığımız sırada, Resûlüllah :linde yayı ile çıkageldi.
Eti pişen keçiyi, başkasının sürüsünden zorla aldığımızı öğrenince, elindeki yayını tencereye dokundurup toprağın üzerine yuvarladı ve bize dönerek şunu söyledi:
- Savaş halinde olmadığınız bir milletin malını zorla alıp yemek, ölü eti yemek gibidir. Barış yaptığınız bütün insanlar; mallarından, canlarından, her türlü varlıklarından emindirler. Rızaları olmadan hiç kimse, hurmalarının bir yaprağını bile koparamaz,.
142

PEYGAMBERİMİZ BOŞ DURAN İNSANA ALLAH'IN SELÂMINI BİLE ESİRGEDİ

MÜSLÜMAN DÜNYA ÂHİRET DENGESİNİ İYİ KURMALI

Bir okuyucum, sohbet sırasında arkadaşına şöyle demiş:

- Peygamberimiz buyurdu ki:

"Hiç ölmeyecekmiş gibi dünyaya, hemen ölecekmiş gibi de âhirete çalış!"

Arkadaşı buna itiraz etmiş:

- Böyle bir hadis olduğunu sanmıyorsun, bunu sen araştır!

Okuyucum da bize soruyor, diyor ki:

- Böyle bir hadis yok mudur? Ben yanlış mı duymuşum?

Şu anda elimde okuduğum (Kur'an Nedir? İman Nedir?) adlı eserde bir kısım hadisler sıralanmıştır. Bu manaya gelen birkaç tane hadisi de burada görmekteyim. Bunlardan bir kaçını arzedeyim. Bakalım okuyucumun naklettiği hadis mi, değil mi?

* * *

- Dünyaya çalış, sanki ebedî yaşayacaknuş gibi. Ahirete çalış, sanki yarın ölecekmiş gibi!

Bu hadis, okuyucumun anlattığının aynısı olmasa da çok az farkla benzeridir. Lafız itibariyle aynı olmasa da, mana itibariyle aynıdırlar. Her ikisi de dünyaya da, ahirete de çalışmayı emretmektedir.

Zaten Efendimizin ikazları hep bu denge içinde olmuştur. Nitekim diğer hadisin ikazı da şöyledir:

- Sizin hayırlınız, ahireti için dünyasını, dünyası için de ahiretini terketmeyendir!

Demek ki denge mühimdir. Birini ihmal, diğerine dört elle sarılmak denge sayılmamaktadır. Her ikisini de ihmal etmemek hedeftir.

Hatta bu konuda fevkalâle güzel bir müjdeyi de diğer hadislerde görmekteyiz. Buna göre, iki namaz arasında kalan dünyevî çalışmalar nafile ibadettirler. Yani, sabah namazını kıldıktan sonraki çalışmalar, şayet öğle namazıyla iki namaz arasına alınmışsa nafile ibadet derecesinde makbuliyet kazanmaktadır. Demek ki dünyevî çalışmalarını iki ibadet arasına al, farzlarını ihmal değil, ikmal eyle. Göreceksin ki dünyevî meşguliyetlerin bile amel defterine nafile ibadet kudsiye-tinde geçmiş olacaktır.

Nitekim bu hadislerin izah edildiği adı geçen kitapta şu ibretli olay nakledilmektedir:

Resûl-i Ekrem Efendimiz Muaz bin Cebel ve l^bu Hu-reyre ile gidiyordu. Yol üzerinde bomboş şekilde oturan bir adam gördü, selâm vermeyip yoluna devam etti. Sonra ge~ ri dönüp de aynı yoldan gelirken adamın yine aynı yerde oturduğunu gördü. Bu defa Efendimiz adama doğru baktı ve selâm verdi.

Bu durum Ebu Hüreyre'nin dikkatini çekti. Sormadan edemedi. Dedi ki:

— Ya Resûlallah, buradan geçerken bu adama selam vermediniz, geri dönünce selâm verip geçtiniz, hikmeti nedir ki?
Efendimizin cevabı şöyle oldu:
— Geçerken baktım, hiçbir işle meşgul olmuyor, bomboş oturuyordu. Selâmı onun için vermedim. Dönüşte yine baktım boş durmuyor, hiç olmazsa eline bir çöp almış, toprağı karıştırıyor, selâma layık gördüm!
Evet, Resûlüllah Hazretleri'nin boş duran adamla, hiç olmazsa bir çöpten çubukla toprağı kurcalayan adama takındığı tavır t öyle. Artık gerisini siz düşünün. İslâm'ın tembelliğe, çalışmayı ihmal ve terke ne gözle baktığını siz tahmin eyleyin.
145
PEYGAMBERİMİZİ HATIRA GETİREN VE SALAVATA VESİLE OLAN BİR ÂDET...
SAKALI ŞERİF ZİYARETİ NASIL OLMALI?
Türkiye'nin hemen her tarafındaki cami ve medreselerde, Hazret-i Resûlüllah'a nisbet edilen Sakal-ı Şerif çıkarılır, mübarek gün ve geceler vesilesiyle ziyaret edilerek, hissiyat-ı diniyyenin kuvvetlenmesine vesile kılınır.
Bazı müstesna gün ve geceler vesilesiyle çıkarılan bu Sakal-ı Şeriflerin, aslında Resûlüllah'a ait olup olmadığı hususunda endişe duymamak gerektir. Zira, maksat, hissiyat-ı diniyyenin kuvvetlenmesine sebeb olup, İslâmî duygularımızın yeniden canlanmasına vesile olmasıdır. Vesile olan şeyin zâtına bakılmaz, te'min ettiği faydaya, sebeb olduğu iyiliğe bakılır.
Sakal-ı Şerîf niyetiyle ziyaret edilenler, şayet Sakal-ı Şerîf değilse, bu niyetle ziyaret edenler hiçbir şey kaybetmezler. Niyetlerinin mükâfatı olan sevabı alırlar.
Sakal-ı Şerifi ziyaret şekline gelince: Bir şişe içinde bulunan Sakal-ı Şerifi ziyaret edenlerin şişeyi öpmeleri, yüzlerine gözlerine sürmeleri caiz değildir. İçinde Sakal-ı Şerifin muhafaza edildiği şişenin kendisinde bir kudsiyet yoktur. Paşabahçe fabrikasının imali olan bu küçük şişeyi öpenler, her gün çay içtikleri

bardağa dudaklarını değdirmekle nasıl bir şey kazanmazlarsa, Sakal-ı Şerifin saklı olduğu şişeyi öpmekle de, aynı şekilde bir şey kazanamazlar. Fazla olarak şişenin kendisinde bir kudsiyet bulunduğu, öptükleri takdirde ibadet etmiş oldukları fikrine kapılmaları halinde, günaha da girmiş olurlar. Hem sıhhî bakımdan da, aynı şişenin binlerce insan tarafından ıslatılmasmdaki sakıncalar da aşikârdır. Kaldı ki Resûlüllah'ın Sakal-ı Şerifine hürmet, onu saklayan şişeyi öpmekle değil, o sakalın sahibinin Sünnetini bizzat yaşamakla mümkün olur. Hazret-i Resûlüllah'ın Sünneti içinde ise, Sakal-ı Şerifin öpülmesini tavsiye eden herhangi bir delile rastlamak mümkün değildir.
Ziyaretin en güzeli; Sakal-ı Şerîf açılırken, salât ü selâm getirip, Resûlüllah'ı hayâlen iyice hatırlamak, yaşadığı hayatının ulvî düsturlarını kendisine rehber edinmekle mümkün olur.

Resûlüllah'ın altında gögelenmiş olduğu bir ağacın gölgesinde toplanmayı âdet edenlerin, bu hareketlerini hoş görmeyen Halife Hazret-i Ömer, ağacı kestirmiş; bu hareketin ağaca bir nevi kudsiyet izafe etmek mânâsına geldiğini işaret buyurmuştur.
Kuzat mezunu hocam Selâhaddin Efendi, Sakal-ı Şerîf ziyaretlerine geriden bakmak suretiyle iktifa ederdi.
- Bunlar işi putperestliğe benzetiyor, vesilelik cihetini bırakıp, zâtına teveccüh ediyorlar. Şişe öpmek, ele yüze sürmek, diye İslâmî bir âdet olmadığı halde, kötü bid'at işliyorlar," derdi.
Demek isterim ki:
Sakal-ı Şerîf ziyareti, mübarek ve güzel bir âdet-i İs-lâmiyyedir. Ancak, şişe öpmek, ele yüze sürmek gibi kötü âdetler terkedilmeli, Resûlüllah'ın zâtı ve hayatı düşünülüp, salât ü selâmla iktifa edilmelidir.
147
-72?

PEYGAMBERİMİZ, İSTİKBALDE ÜMMETİNİN
BAŞINA GELECEK ÖNEMLİ OLAYLARA İŞARET
ETMİŞTİR
BAZI KIYAMET ALÂMETLERİ
Yusuf Nebhâni'nin merakla okuduğum "Peygamber Efendimizin Mucizeleri" adlı değerli bir eserinden bahsedeceğim sizlere. Eserde baştan sona, Efendimiz (sav) Hazretlerinin mucizeleri yer almıştır. Oldukça sade ve açık bir üslubla ifade edilen mucizelerin bir kısmı da istikbalde ortaya çıkacak olaylara aittir. Bu olaylardan bir kısmı vaki olmuş, bir kısmı halen vaki olmakta, bir kısmı da anlaşılan istikbalimizde vaki olacaktır. Bunlara ise bilmem bizler erişeceğiz, bilmem bizden sonraki nesiller şahit olacaklardır.
Sizlere istikbalde vaki olacak olaylardan bahseden bu Hadis-i Şeriflerden bazı nakiller yapacak, bir yorum da ilave etmeyeceğim. Yani sizleri hadislerle başbaşa bırakacağım. Yorumu, düşünmesi, irşad ve ikaz olması okuyucuya aittir. Kendi sınırlı idrakimle sizin her birinizin belki bizi de geçen anlayışınızı sınırlamayı düşünmeyeceğim. İkinci cildin sonundan aynen arzediyorum:
1- Bir zaman gelecek; dinini koruyan kimse avucun-da ateş tutan kimse gibi olacaktır!
2- Kıyamet kopmadan önce, dünyada en çok zevk-ü
148 / Günlük Hayatımızda Peygamberimizle Yaşamak
sefa süren kimseler, en aşağılık kimseler olacaktır!
3- Âhir zamanda, ibadet edenlerin çoğu cahil, bilginlerin çoğu da fâsık (amelsiz) olacaktır.
4- Kıyamet kopmadan önce idareciler çoğalacak, fakat güvenilecek insanlar azalacaktır!
5- Kıyamet kopmadan önce toplumda en az saygı görenler, mü'minler olacaktır!

6- Kıyamet kopmadan önce devlet idaresine münafıklar, ekonomiye de fasıklar hakim olacaktır!
7- Kıyamet kopmadan önce ekonomi önem kazanacak, kadınlar çalışacak, akrabalık bağı kopacak, okuryazarlık artacak, ancak yalancı şahitlik yaygınlaşacaktır.
8- Kıyamet kopmadan önce emanete ihanet edilecek, zekât vermek azalacak ve din dışı ilimler revaç bulacaktır!
9- Âhir zamanda insanın köpek büyütmesi, çocuk büyütmesinden hayırlı görülecektir. O zamanda büyüklere saygı kalkacak, küçüklere şefkat duyulmayacak, zina çocukları çoğalacak, yol ortasında fuhuş yapılacak, insanlar koyun postu giymiş kurtlar haline gelecek, hatırı sayılanlar da kötüleri hoş görenler olacaktır.
10- Ayağı çıplak, başı kabak çobanların zenginleşip yüksek binalarda yaşamaya başladıklarını gördüğün zaman kıyameti bekle.
11- İşler ehlinden gaynsma verildiği zaman kıyameti bekle.
12- Kıyamet kopmadan önce akrabalık bağı kopacak, akrabalar birbirinden şikâyetçi olacak, mal meşru olmayan yollarla kazanılacak, kan dökülecek, fakir kendi sıkıntısıyla başbaşa bırakılacaktır.
13- Kıyamet kopmadan önce helal para ve Allah için

dostluk azalacaktır.
14- Yirmi kadar insan biraraya geldiği halde içlerinde Allah'dan korkan biri bulunmadığı zaman kıyamet kopacaktır.
15- Bir zaman gelecek, insanın toplum içinde dinini koruması zorlaşacak, günaha girmeden geçim temin etmesi güçleşecektir. Annesi, babası, eşi ve çocukları, akraba ve komşuları onu gücünden fazla harcama yapmaya zorlayacak ve mahvına sebep olan gayri meşru işleri yapmaya sürükleyeceklerdir.
16- Bir zaman gelecek, imanlı insan, imanını toplumdan gizleme ihtiyacı duyacaktır.
17- Benden sonra sabrın çok önem kazanacağı bir devir gelecektir. Öyle günlerde, dinine bağlı kalan kimselere, elli kat fazla sevap verilecektir.
tm-

! !'¦
ALLAH RESULÜ DİNİ HÜKÜMLERİ UYGULARKEN İNSANLARIN YERİNE GETİRMEKTE ZORLANMAMALARINA DA DİKKAT EDERDİ.
BİR ZEKÂT HATIRASI
Resûlüllah Hazretleri, ashabından bazılarını zekât toplamak için vazifelendirmişlerdi. Ensârdan Übeyy bin Kâb da, zekât toplamak üzere vazifelendirilmişti. Kendisine görev alanı olarak bildirilmiş olan mıntıkanın

Müslü-manlarmı bir bir gezer, Allah'ın farz kıldığı zekâtlarını kendisine getirmelerini isterdi.
Kendisi bu hâtıralarını anlatırken ibretli bir vak'a nakleder. O günün Müslümanlarının Zekât gibi malî ibadetlere nasıl baktıklarını gösteren bu tarihi hâdiseyi aynen nakletmekte büyük faydalar görmekteyim.
Şimdi söz, zekât toplama memuru Übeyy'dedir:
- Resûl-i Ekrem Hazretleri, Benî Kudâa, Benî Uzre ve Benî Sa'd kabilelerinin sadakalarını toplamaya göndermişti. Bunların hepsinin sadakalarını topladım, yalnız bir adam kalmıştı. O'nun yanına gittim, zekât almaya geldiğimi söyledim, beni büyük bir sürünün içine götürdü:
- Dilediğini alıp götür, dedi.
Ben de gezdim, malların içinde ne en iyisi, ne de en kötüsü olan orta büyüklükte bir inek seçtim: Bu kâfidir, bunu alıp götürürüm, dedim. Bana itiraz etti:

- Ben böyle süt vermeyen bir ineği zekât olarak önüne katıp da Resûlüllah'm huzuruna göndermekten haya ederim, bu süt vermeyen ineği bana bırak, şu genç ve semiz deveyi bari al! dedi. Ben, kendisine cevap verdim:
- Bunu alamam. Zira, bu senin mallarının en iyisidir. Resûlüllah bana, zekâtları malların ne en iyisinden, ne de en kötüsünden seçmeyip, orta olanından almamla emretti. Bunu alabilmem için Resûlüllah'm izni olmalıdır.
Konuşmamız bu minval üzere uzadı. O:
- Ben Resûlüllah'm huzuruna süt vermeyen bir ineği, zekât olarak göndermekten utanırım, diyordu. Ben ise:
- Bundan başkasını almaya yetkili değilim, diye ısrar ediyordum. Bir ara şu teklifi yaptım:
- Sen şu deveni al, Resûlüllah'm huzuruna gidelim. Mes'eleyi anlat. Resûlüllah emir verirse kabul ederim!
Adam teklifimi kabul etti, birlikte deveyi de alarak Resûlüllah'm huzuruna geldik. Şöyle konuştu:
- Yâ Resûlâllah! Zekât memurunuz geldi, ona malımı arzettim, içlerinden bir sütsüz inek seçti, ben de ona razı olmadım, benim verdiğim semiz deveyi de o kabul etmedi, şimdi deveyi buraya getirdim, lütfen kabul buyurun!
Malının en iyisini zekât vermek isteyen bu zata karşı Resûlüllah Hazretleri gülümseyerek şöyle buyurdular:
- Übeyy, senin malından vermek mecburiyetinde olduğunu ayırmış, sen ise, daha fazlasını vermek hamiyetini göstermişsin, Allah niyetini kabul buyursun.
Bundan sonra:
- Übeyy, bu deveyi al ve zekât malları içine kay-deyle! diyerek ellerini açıp bu zata duada bulundular. Resûlüllah'm bu duasından sonra o zatın Medine'nin sayılı zenginlerden biri olduğunu gözlerimizle gördük.

RESÛLÜLLAH AYNA YERİNE SUYA BAKARDI

Dindar adam deyince bir çoklarının hayalinde pejmürde bir tip canlanır:

- Buruşuk ve karışık bir giyim, dikkatsiz ve ihmal edilmiş bir traş, boyasız ve yırtık ayakkabı, hatta çamurlu ve sökük paçalar.

Öte yandan Müslümanın bu bakımsızlığını diline dolayanlar:

- İşte Müslümanlık budur: Özensiz bir giyim, sevimsiz bir tıraş, yakası paçası ayrı taraflara kaymış üst baş... Demek isterler.

Garip olanı şudur ki, kılık kıyafetini pejmürdeleştirip ihmal eden adam, bu perişan tipini makbul bir tevazu ve gösterişten uzak oluş sanarak müdafaa etmek ister.

Hatta bazı çevrelerde temiz bir giyim, derli toplu bir kıyafet, tıraşını düzeltip, elbisesini ütüleme... gibi titizlik, bir nevi riyakârlık ve ihlâssızlık eseri olarak değerlendirilir.

Böylece İslâm'ın üst baş düzelmeye ait bir titizliği benimsemediği, ihmal edilmiş bir kılık kıyafetin dinî

yaşayışa daha uygun olduğu kanaati yaygınlaştırılmıştır. Bu yüzdendir ki, müslüman denince ya hayalimize derhal perişan giyimli adam gelmekte; yahut kılık kıyafeti sevimsiz birini görünce dindar bir adam olduğu fikri kuvvet bulmaktadır.

Şimdi sizlere fevkalâde değerli bir olay arzedeceğim. Bu, öyle bir vak'a ki, başlı başına bir cild kitap da yazsa-nız İslâm'ın kılık kıyafet titizliğine âit hükmünü bu kadar açık anlatmamız mümkün olmaz.

Unutulmaması gereken bir hakikattir ki, İslâmı en doğru ve en gerçek hüviyetiyle temsil eden tek insan Allah'ın Resulü Hazret-i Muhammed Aleyhisselâm'dır. Vereceğimiz misal de işte ondan olduğu için fevkalâde mühimdir. Bakınız: O, nasıl bir kılık kıyafet hazırlığı istemekte, nasıl bir üst baş temizliği emretmekte, kendisi bizzat bu konuda ne türlü bir örneklik göstermekte, kılık kıyafet titizliğini bize nasıl anlatmaktadır?

Hâdiseyi Cenâb-ı Resûlüllah'm saygıdeğer hanımları Âişe validemizden öğrenmekteyiz:

Resûlüllah'm ashabından bir cemaat toplanmış, Hazret-i Fahr-i Kâinatı ziyarete gelmişlerdi. Cemaat, Mescid-i Saadet'in bitişiğindeki Hâne-i Saadetin kapısına gelince giriş izni istemişlerdi.

Bu sırada içeride olan Allah'ın Resulü, derhal giyinip kuşandıktan sonra ziyaretçileri karşılamak üzere kapıya doğru yürüdüler. Tam kapının yanına varıp da açacakları sırada birden duraladılar. Yan taraftaki çukurda birikmiş küçük bir su gölü vardı. Hemen o su gölünün üzerine doğru eğildiler. Suyun içindeki akislerine bakarak sakallarını, saçlarını bir güzel düzeltip, başlarındaki sarıklarına yeniden bir çeki düzen verdiler.

Resûlüllah'm bir kısım kimseleri karşılamak üzere

çıkarken kendisine böylesine çeki düzen verdiğini gören Âişe validemiz bunu garip karşıladığından:
- Sen de mi gösteriş ihtiyacı duyuyorsun, Yâ Re-sûlâliah? dedi.
Bu soruya İslâm'ın gerçek temsilcisi bakın nasıl cevap verdi:
- Evet! Bir Müslüman, kardeşlerinin karşısına çıkarken kendini hazırlamalıdır!..
Allah güzeldir, güzeli sever!
Demek ki, kendini kapıp koyuvermiş bir kılık kıyafet pejmürdeliği, tevazu ve faziletin delili değildir. Tertemiz, derli toplu bir giyim içinde güzel görünmek Resûlüllah'm sünnetinin ta kendisidir.
Dostlarımızla, kardeşlerimizle karşılaşıp, etrafımıza muhatap olurken giyim kuşamımızı da derleyip toplamak zorundayız.
Suyu ayna yerinde kullanan Allah'ın Resulü bize başka türlü örnek olmaktadır herhalde?

EFENDİMİZ, KADINLARI İYİ TANIR, ONLARIN PSİKOLOJİLERİNE UYGUN DAVRANIRDI

MÜ'MİNİN HAYIRLISI, AİLESİNE HAYIRLI OLANDIR

Kadının yar atılı şmdaki farklılığı bilmek şarttır. Bunu bilmeden ona muhatap olmak, yanlış sonuçlara varmak olur. Netice sevimli olmaz. Mutlaka kadının yaratılışmda-ki hîssiliği bilecek, ona göre muhatap olacaksınız.
Bu, kadın için eksiklik, noksanlık da değildir. Belki kadının yapacağı işin gereğidir. Bir erkek bir ülkeyi idare eder, ama bir çocuğu büyütemez. Mutlaka bir kadına ihtiyacı olur. Bir kadının yaptığı çocuk bakımını, en güçlü erkekler bile yapamaz.
Demek ki farklı yaratılış, farklı iş içindir. Bir eksiklik değil, bir iş ayırımı icabıdır. Efendimiz (sav) Hazretleri kadının bu özelliğini bildirmiş, erkeklere de sıkı sıkıya tenbihte bulunmuştur:
- Sizin hayırlınız, ailesine hayırlı olandır.
Yani, kim evindeki ailesine anlayışla muhatap olur, güzel bir aile reisliği örneği verirse, o kimse gerçekten hayırlı kimsedir.
Efendimiz bu konuda yaratılış farkını o kadar hesaba katmış, kadının his dünyasını o kadar düşünmüş ki, biz-

zat verdiği örneklerle ümmetine mesajlar sunmuştur. Âişe validemiz bir hatırasını şöyle anlatır:
"Bir defasında kafile ile gidiyorduk. Resûlüllah (sav) Hazretleri yanındakilere:
- Siz yürüyün, biz Âişe ile biraz geriden geleceğiz, buyurdu.
Onlar yürüyüp uzaklaştılar. Bana:
- Haydi Âişe, seninle bir koşuşalım, bakalım kim geçecek, dedi.
Ben de zaten hazırdım. Hemen yarışa girdim. Birlikte koşuştuk. Ama ben O'nu geçtim.
Âişe validemiz bu geçmeyi anlatırken, şunu da ilave eder:
- Ben o zaman çok gençtim, bedenimde zayıflık yoktu.

Bir yıl sonra, yine benzeri bir yolculukta Efendimiz, aynı teklifi tekrarlar:
- Haydi Âişe, seninle bir daha yarışalım.
Validemiz sevinir, koşuşmayı tekrar ederler. Fakat bu defa Efendimiz geçer, validemiz geride kalır.
Efendimiz (s.a.v.) buyurur ki:
- Âişe, bu geçiş, geçen seneki geri kalışa karşılıktır. Bundan sonra da şöyle teselli eder:
- Sadece ödeştik, farklı bir şey yoktur, üzülme!
Evet, kadının psikolojisini bilen Efendimiz (s.a.v.) onunla zaman zaman koşuya girer, bazan ondan geri kalır, onu rahatlatırdı. Bazan da onu geçer, ona gerçek durumunu bildirirdi. Ama bunu bir üstünlük iddiasına götürmez, sadece ödeştik demekle yetinirdi.

Lütfen dikkat buyurun, bunları yapan Efendimiz

(s.a.v.), zamanı gelince Cebrail'le arkadaşlık eder, göklere uçar, Cebrail'i de geçer, Sidretül müntehaya ulaşırdı.
Ama yeri ve zamanı gelince kumlu çölde hanımı Aişe ile birlikte yarışa çıkar, bazan onu dahi geçemez, geçince de, 'Farklı bir şey yok, sadece ödeştik", demekle iktifa ederdi.
Bir türlü aşağılara inmeyip, hep yükseklerde uçan beyler, lütfen biraz aşağılara inin, hanımların dünyasına girin, ona göre muhatap olun.

SERVETİNİ VERİP İNANCINI KURTARAN SUHEYB'İ
L
PEYGAMBERİMİZ TEBRİK ETTİ
J
"BU ALIŞVERİŞTEN SUHEYB KAZANÇLI ÇIKTI"
Suheyb, Hazret-i Resûlüllah'dan üç gün sonra terket-mişti Mekke'yi. Ne var ki, peşine düşen İslâm düşmanları yalnız giden Suheyb'i çölde çevirdiler:
- Sen Mekke'ye fakir ve hakir bir insan olarak gelip yerleşmiştin, aramızda mal mülk kazandın. Şimdi ise kazandığın bu mal mülkü alıp Medine'ye götürüyorsun. İşte bu olmaz, dediler.
Suheyb, arkasını bir tepeye vererek kendini garantiye aldıktan sonra şöyle mukabelede bulundu:
- Ey Kureyşli müşrikler! İyi biliniz ki, ben sizin en iyi ok atanlarınızdanım. Vallahi daha fazla yaklaşmayın. Elimde şu yayımla bu kadar okum bulunduğu müddetçe hiçbirinize boyun eğmem. Bunlar elimden çıktıktan sonradır ki beni öldürebilirsiniz.!
Bu sözleri devesinin arkasına siperlenmiş vaziyette söyleyen Suheyb, bir ara etrafını çeviren müşrik sayısının gittikçe çoğaldığını gördü. Kurtuluş çaresi yoktu. Bir teklif daha yaptı:
- Siz benden ne istiyorsunuz? Bugüne kadar alın

terimle kazandığım servetimi size versem defolur gider misiniz?
Hep birlikte bağrıştılar:
- Servetini bize terket. Senin Müslümanlığına engel olmayacak, istediğin yere gitmene müsaade edeceğiz!..
Suheyb bunlara, paralarını sakladığı yeri, yemin ederek haber verdi.
Ancak bu şartla Suheyb'i serbest bırakan müşrikler, haber verdiği paranın yerini araştırmak üzere Mekke'ye dönerken Suheyb de kendisinden üç gün evvel yola çıkmış olan büyük hicret kafilesinin arkasından Medine'ye doğru yollandı.
Bütün muhacirler Medine'ye yakın bir yerde bulunan Küba'ya gelip toplanmaktaydılar. Burada bir "BEKARLAR EVİ" vardı. Kendisi de bekâr olan sahabelerden Hazret-i Sa'd, evini, İslâmiyet için memleketlerini terkeden muhacirlere tahsis etmişti. İşte Suheyb de nihayet bu "bekârlar evi"ne gelip indi.
Bu sırada yolda açlıktan gözleri kararmış olan Suheyb, Hazret-i Ömer'in de hazır bulunduğu sofradaki hurmalardan hemen atıştırmaya başladı. Suheyb'in ağrımaya başlayan gözleri, günlerce çektiği yol zahmetinden kanlanmıştı.
Hazret-i Ömer:
- Yâ Resûlâllah! Suheyb'in hem gözleri ağrıyor, hem de yaş hurma yiyor! dedi.
Hazret-i Resûlüllah ise:
- Yâ Suheyb, gözlerin ağrıyorken, yaş hurmayı nasıl yiyorsun? diye sordu.
Suheyb kimbilir kaç günün açıydı. Şaka ile karışık cevap verdi:
- Yâ Resûlâllah, ben gözlerimin ağrımayan tarafından yiyorum bu yaş hurmaları.

Bu söze Resûlüllah Hazretleri gülümsediler. Neden sonra karnı doyup gözlerinin önü aydınlanınca aklı başına gelen Suheyb yanında bulunan Ebû Bekir'e sitem etti:
- Hani birlikte gelecektik ya? Beni bırakıp da çıktın yola değil mi? dedikten sonra başına gelenleri şöyle anlattı:
- Yâ Resûlâllah, Mekke müşrikleri benim yalnız çıktığımı anlayınca silâhlanıp yolumu kestiler. Ben de, tüm servetimin yerini onlara haber vererek kurtuldum...
Malını, mülkünü müşriklere terk pahasına da olsa yolundan dönmeyen Suheyb'in bu fedakârlığına Hazret-i Resûlüllah:
- Suheyb kazandı. Suheyb kârlı çıktı... diye mukabelede bulundular.
İşte bu hâdise üzerine Bakara sûresinin (207)'nci âyeti nazil oldu. Bu âyette:
- Allah rızası için mal, mülkten başka, gerekirse canını bile vermeye hazır olanların bu fedakârlığını Allah bilip, hallerine şefkat edicidir... buyurularak, İslâmiyetin-den, dindarlığından dolayı zor duruma düşenleri Allahü Azimüşşân medheyledi.
"Tarih tekerrürden ibarettir" derler. Eğer dindarlığınızdan dolayı şurada burada ziyana uğratılıyor, başınız derde sokuluyorsa, üzülüp kederlenmemelisiniz. Bu hal, sizin samimiyet ve sadakatinizin çok değerli bir ifadesidir. Allah bu sadakatinizi âyetleriyle medheylemiştir. Yeter ki bu sabrı gösterebilesiniz. Bu şuura erişebilesiniz.

161
|A
ALLAH RESULÜ, HİZMET VE İBADET MEKANLARINA I İLGİ GÖSTERENLERE BÜYÜK DEĞER VERİRDİ I

MEDİNE MESCİDİNİ TEMİZLEYEN ZENCİ KADINA PEYGAMBERİMİZİN İLTİFATI

Üstü başı hırpanî idi. Giyim kuşamında itibar verici bir görünüş yoktu. Sadece giyim kuşamında değil, sima görünüşü, derisinin siyahlığı da, yamalı giyim kuşamına eşlik ediyordu.

Hem fakirlik, hem de zencilik birleşince onu iyice kendi içine kapatmıştı.

Bu yüzden, sadece kendi başına yaşar, kendisine itibar etmeyenlerin yanında ille de itibar sağlamaya çalışmazdı.

Ne var ki artık yaşlılık, onun da belini bükmüş, gözlerini yere dikmişti.

Ama o, bu haliyle de mescidi temizlemekten geri kalmazdı. Cemaat gidince hemen Resûlüllah'm mescidine gelir, kıyıda köşede çer çöp gibi şeyler varsa, onları birer birer toplar, mescid dışındaki çöplüğe götürüp atar, mescidi iyice temizleyip güzelleştirdiğine kani olunca elindeki değneğine dayana dayana Medine kenarındaki tenha evine dönerdi.

Fakirlikle zenciliğin birleşip kendi içine kapattığı bu

kimsesiz kadın, günün birinde vefat etti. Komşuları onu mütevâzi bir cenaze merasimiyle defnettiler.

Zaten yaşadığından kimsenin haberi olmayan zenci kadının ölümünden de kimsenin haberi olmaması bir bakıma normaldi. Ancak, durumu Resûlüllah Aleyhisselâm işitince sordu:

- Neden vefat haberini bana duyurmadınız?

Belli ki mühimsememişler, yahut cenazesini gece kaldırdıkları için Resûlüllah'a duyuracak zaman bulamamışlardı.

Kimsenin itibar etmediği bu zenci kadının namazında hazır bulunamadığına üzülen Hazret-i Resûlüllah, doğruca onun mezarına gitti. Kıbleye karşı tekbir alıp mezarda cenaze namazını bizzat kıldı, namazdan sonra ona dua etti. Bu, mazhariyetlerin en büyüğü idi. Zira bu iltifatı Hazret-i Resûlüllah göstermekteydi.

Alimler, her kula nasip olmayan Resûlüllah'ın bu iltifatı üzerinde dururlar. Bizzat gidip zenci kadının mezarında namaz kılarak dua etmesinin sebebini araştırırken derler ki:

- Cami ve mescidlerle, cami ve mescid benzeri hizmetler gören yerleri temizleyip hizmetinde bulunmak, öyle kudsî bir meşguliyet, öylesine hayırlı bir hizmettir ki, Resûlüllah bu hizmetin sahibine hususî iltifat ediyor, bizzat gidip özel olarak namazını kılıyor, dua ederek hizmetinin kudsiyetine fiilen işarette bulunmuş oluyor.

Demek ki, camileri, cami vazifesi gören İslâm'a hizmet yerlerini temizlemek, çer-çöp gibi kirlerden kurtarıp yardımda bulunmak, Resûlüllah'ın iltifatına lâyık olmak demektir. Herhalde basit görülecek bir liyâkat değildir bu da.
163
Konuyu burada bitirirken, cevabı istenen bir sorudan da bahis açmak isterim. Cami ve cami hükmünde olan yerlerin temizliğini soran okuyucum diyor ki:
- Bazı evlerin odaları, yahut bazı apartmanların dâireleri, mescid misâli hizmetlerde bulunmakta; buralarda sadece ibâdet edilip, dini eserler okunmaktadır. Bunlar da mescid ve camiye benzeyen kudsiyette midirler?
Hemen ifâde edeyim ki, mescid kelimesinin mânâsı, secde edilen yer, ibâdet edilen mahal demektir.
Bu mânâya göre, nerede Allah'a secde ediliyor, ibadetlerde bulunuluyor, dinin emirleri konuşuluyor, dinî usûl ve kaidelerden söz ediliyorsa, orası mesciddir, ibâdet yeridir, camidir. Hattâ, kapısında minare bulunması halinde resmen camidir. Bulunmaması halinde ise, hükmen mescid ve ibadethanedir. Böyle yerlere hizmet edip temizlemek, camiye hizmet edip, mescidi temizlemek hükmündedir. Zira cami ile içinde Kur'ân okutulan yerler, aynı gayeye doğrultusunda faaliyette bulunan yerlerdir.
Asr-ı Saâdet'te hükmen mescid vazifesi ifâ eden evler vardı. Bunların ilki, Resûlüllah'ın hizmetine tahsis edilen Hazret-i Erkâm'ın evi idi. Öteki de Medine yakınındaki Küba'da, adı İslâm Tarihine "Beytüluzab" olarak geçen (bekârlar evi) idi. Hayatını İslâm'a hizmete vakfeden bekâr sahabeler, buradan hizmete dağılırlardı.
Bunlar cami inşâ olunmadan önceki hükmen cami ve mescid sayılan evlerdir. Buralara hizmet de mescide ve camiye hizmet hükmündedir. Zenci kadına gösterilen iltifata nail olmak isteyenler, böyle hizmet yerlerine ilgi gösterip yardımda bulunmalıdırlar.

ALLAH RESULÜNÜN BEŞERİ KİMLİĞİYLE PEYGAMBERLİK ŞAHSİYETİNİ BİRLİKTE DÜŞÜNMEK GEREKİR

TARİHLER PEYGAMBERİMİZİ TANITABİLİR Mİ?

Allah'ın kendilerine ihsan ettiği kabiliyetleri sebebiyle şöhret sahibi olmuş, nice büyük kumandan ve devlet reisleri gelip geçmiştir bu dünyadan...
Tarihler, bunların hayatlarını büyük bir ihtimamla bizlere kadar ulaştırmış, kahramanlık ve icraatlarını teferruatı ile yazarak, kendilerinden sonraki nesle intikal ettirmiştir.,
Ancak, geçmiş devlet reisleri ve ordu kumandanları hakkında bilgi veren bu tarihler, bazan o zatların hakikî hüviyetlerini aynen yazmışsa da, bazan mübalâğalarla dolu ifadeler kullanıp, onları sahip olmadıkları birtakım vasıf ve icraatlarla da tanıttıkları olmuştur.

Buna rağmen, tarihe mal olmuş öyle büyükler var ki, kalemler onların hayatlarını, diğerleri gibi mübalâğa ile anlatmak şöyle dursun, aynen kaydetmeye bile başarılı olamamışlardır.
Evet, Peygamberlerin, hususiyle Resûl-i Ekrem Haz-retleri'nin hayatı, binlerce cilt siyer ve tarih şeklinde yazılmış, fakat hiçbirinde de hakikî hüviyeti aksettirilmeye

muvaffak olunamamıştır.
Neden acaba? Yazarların ehliyetsizliğinden, konunun ulviyetini takdirsizliklerinden midir?
- Hayır! Peygamberler, diğer tarihî lider ve dünya meşhurları gibi, tek şahsiyetli değildir de ondan!
Çünkü, hayatı yazılan diğer tarihî liderler, meşhur kumandan ve feylesoflar; sadece bizim gibi birer kul ve beşerdirler. Gerçi Peygamberler de, aynen bizim gibi birer kul ve beşerdirler. Ancak, onlarla bu müşterekliğimizden ayrı olarak, onlarda bir de Resûllük şahsiyeti, Peygamberlik hüviyeti vardır...
İşte dikkatinize sunmak istediğim taraf da burasıdır. Zaten, Peygamberi, diğer dünya büyüklerinden üstün kılan hususiyeti de, bu Risalet tarafı, yani Peygamberlik vasfıdır.
Tarih ve siyerler, işte bu vasfı anlatmakta güçlük çekmekte yahut yüksek Risalet şahsiyetini gerektiği ehemmiyette okuyucunun dikkatine verememektedir. Bu itibarla, Peygamberlerin sadece beşerî hayatını anlatan tarihleri okurken, "İşte Peygamber bundan ibarettir" dememek lâzımdır.
Nitekim tarihten, Peygamberimizin hayatını okuyan kimse, O'nun da bizim gibi acıktığını, yokluk ve sıkıntı çektiğini, düşmanlarının eziyet ve zulmüne uğradığını, icabında kendi evinde bile hanımlarıyla münakaşa edip huzursuzluklara maruz kaldığını okuyunca; bu halleri basit görüp Resûlüllah'a sevgi ve saygısı sarsılmaması için, derhal şöyle bir muhakeme kurması gerekir:
- Bu gibi beşerî tavırlar, Peygamberin imam ve önderi olduğu insanlığa, örnek tavır ve hareketlerdir. Yoksa Peygamber bundan ibaret değildir. Çünkü beşerî konularda böyle mahrumiyetlere müptelâ olan Resûlüllah; icabın-

da şimşek hızında Burak'a binerek, bir gece içinde bütün semaları dolaşıp Hazret-i Cebrail'in bile geçemediği yerleri geçmiş, huzur-u izzet'e varıp Cenâb-ı Rabbü'l-âlemîn'le görüşmüş, aynı gece içinde tekrar Mekke'deki makamına dönerek hiç bir insanın nail olamayacağı mu'cizelere maz-har olmuş, zamanı gelip hikmeti icab edince Rabbiniiz O'nun parmaklarından çeşmeler gibi sular akıtmış, oturduğu bir kişilik sofrada yüzlerce kişi karnını doyurup kalktığı halde, sofradaki bereket yine kaybolmamıştır.
İşte tarih ve siyerden, Peygamberin beşerî hayatını okuyan kimseler; O'nun beşerî hallerini, Resûllük ve Ne-bîlik vasfına ait binlerce mu'cizeleriyle birleştirerek okur, ikisini birlikte düşünerek peygamberi tanırsa, hürmetsizliğe

düşmez. Peygamber de diğer dünya kâşif, mütefekkir ve dahilerinden biri gibidir, demekten kurtulur.
Şayet böyle yapmaz da, (Resûlüllah'm sadece beşerî tavırlarını dikkate alır, binlerce mu'cizelerini hiç hatırlatmazsa; bu takdirde hürmetsizliğe düşebilir, peygamberi de tarihin kaydettiği diğer dünya dâhileri gibi sanır. -Hâşâ- "Hz. Muhammed'in felsefesi" gibi herzeler bile yazmağa başlar. Böyle bir inancın ise, (Allah korusun) onun imanını zayıflatıp zedeleyeceği aşikârdır.
Bu bakımdan Peygamberin hayatını yazıp okuyanlar, O'nun Resûllük şahsiyetinin delili olan binlerce mu'cizelerini de yazıp okumalı, mu'cizelerle beşerî hayatını asla birbirinden ayırmamahdırlar.
167
PEYGAMBERİMİZİN HER HALİ NİÇİN MU'CİZE DEĞİLDİR?
PEYGAMBERİMİZDE, İNSANLAR İÇİN EN GÜZEL ÖRNEKLER VARDIR
SUAL:
- Bir çok âlimlerden işitiyor, okuduğumuz siyer kitaplarında da görüyoruz ki, Resûl-i Ekrem Efendimiz, Allah'ın hususî yardımlarına mazhardır. Gösterdiği mu'cizelerle en güç işleri bile yapıyor, ihsan edilen harikulade hallerle bir başka insanın yenemeyeceği zorlukları yeniyordu.
Meselâ: Ordusunda susuz kalan askerlerine parmaklarından çeşme gibi sular akıtarak, yakıcı hararetlerini gideriyor; düşmanlarının üzerine doğru saçtığı bir avuç toprakla, her bir müşrikin gözüne birer avuç toprak isabet ettirip onları mukavemetsiz hâle getiriyor. Yanındaki mü-cahidler, zaman zaman melaikeyle takviye görüyor, açlık zamanlarında da üç-beş kişilik yemeği yüzlerce ashabına yedirmesine rağmen tükenmiyor, yemeğin ilk anındaki mevcudiyeti aynen kalıyor...
Bunlar gibi daha nice mu'cizeler gösterip, harikulade haller kendinden zuhur eden Allah'ın Resulü buna rağmen hayatının büyük bir bölümünde bizini gibi mihnet çekiyor, sıkıntılara duçar oluyor. Uhud'da müşriklerin

mübarek yüzünü kanatıp, dişini kıracak kadar hücumuna maruz kalıyor, herhangi bir insanın maruz kalabileceği zorluk ve meşakkate aynen o da uğruyor.
Halbuki, meleklerin reisi bulunan Cebrail ve Mikâil, emrinde iki muhafız gibi bulunmasına rağmen, zaman zaman maruz kaldığı bu mağlûbiyetler, mahrumiyetler, müşkülât ve meşakkatler niçin birer mu'cize ile def edilemiyor? Düşmanlarını, göstereceği birer mu'cize ile neden yok etmiyor?
CEVAP:
- Resûl-i Ekrem Hazretleri, insanlar için lider ve rehberdir. İnsan cinsinin önder ve kılavuzudur. Beşeriyet, onu taklid edecek, onun hayatını kendisine örnek hayat olarak benimseyip, aynını yaşayacaktır.
Şayet Allah'ın Resulü, insanlara örnek olacak hayatının tamamını mu'cize ve harikulade hallerle yaşasaydı, başına gelen bütün hadiseleri birer mu'cize ile defetseydi, o zaman bizlere lider ve rehber olamazdı. Çünkü bizim yaşadığımız

âlem içinde yaşamıyor, bizim maruz kaldığımız sünnetullah dediğimiz tabiat kanunlarına uymak mecburiyeti duymuyor, demekti. Öyle olunca, O'nun ile bizim aramızda bir bakıma aynilik kalkar, bizim onu taklid etmemiz mümkün olmazdı. Çünkü O, bir mu'cize ile karşılaştığı nice zorlukları hallediyor, biz ise âdi şartlar içinde yaşıyoruz. O'nunla beşeri vasıflarda-ki müşterekliğimiz kayboluyor.

Halbuki mu'cizeler sadece peygamberliğin tasdiki için gösterilir, onun dışındaki hayatı bizim gibi beşerî şartlar içinde cereyan eder. Tâ ki, bize bizden imam ve lider ol-

sun, bizim his ve duygularımızda bizden bir parça gibi olup aynilik meydana gelsin. İşte bunun içindir ki, müşrikler, kendilerine peygamber olarak bir melek gönderilmesini istediklerinde, Rabb'imiz onların bu dileklerinika-bul buyurmayıp, insanlara yine insan cinsinden ve bizim şartlarımız içinde yaşayanlardan bir lider gönderdi.

Bu sebeple, Resûl-i Ekrem'in her hali ve hareketi, mu'cize ve harikulade olmaz. Umumiyetle bizim gibi yaşar, üzülür, kederlenir, maddi çareler bulur, bize örnek olur. Muvaffakiyet sebeplerini bir araya getirmediği takdirde O da mağlûp olur! Zaferi, bu şartları elde eden, düşmanları kazanır!.

Burada dikkat edilecek husus şudur:

Siyer ve tarih kitapları, Resûl-i Ekrem Hazretleri'nin ekseriyetle bize örnek olan arzettiğim beşerî veçhesini nakleder, bizim gibi yaşayışını dikkate verir. İnsan, sadece bu bilgi ile kalırsa Allah'ın Resûlü'nü lâyıkıyla tanıyamaz, hürmetsizlikte bulunabilir.

Bize bakan beşerî hayatını okurken, bizim fevkimizde olan Cebrail ve Mikâil'in iki muhafızı gibi oluşunu, Miraç gibi nice harikulade hallere kısa zamanda mazhar olup, Rabb'imizin huzuruna kabul buyuruluşunu, yani binlerce mu'cizenin sahibi olduğunu hatırlamalı ki, vicdanmdaki ulvî bağlılık zaafa uğramasın, itikadında "O da bizden farklı değilmiş" şeklinde bir zayıflama meydana gelme-

PEYGAMBERİMİZİN SURET VE SİYRET YAPISI NASILDI?
ALLAH RESULÜNÜN KONUŞMASI,
EVDEKİ VE TOPLUMDAKİ HALİ,
ASHABINA KARŞI TAVRI

Bir suret vardır, bir de siyret.

Sureti dış görünüş diye tarif edecek olursak, siyreti de iç oluş, huy ve ahlâk güzelliği şeklinde ifade edebiliriz.

Resûlüllah Hazretleri hem suret, hem de siyret bakımından kendinden daha üstünü bulunmayan bir eşsizlikteydi. O'nun hem sureti, hem de siyreti, Rabbimizin te'dib ve terbiyesi ile olgunlaşmış, kemâl mertebesine çıkmıştı.

Nebiyy-i Ekrem Efendimizin siyretini hadis kitabla-rında okuyan zatlar suretini de merak etmiş, bir çok sahâ-biden dış görünüşünü de sormuşlardır. Sahâbi Hind

bin Ebû Hâle'den de işte bu suret güzelliği sorulmuş, o da meşhur tarifiyle Resûlüllah'm suretini anlatmıştır:
Resûlüllah Hazretleri, zayıf, nahif yapıda değildi. Belki babayiğitçe ve dolgun yapıdaydı. Yüzü dâima parlardı. Orta boylu insandan uzun, ama uzun boyludan kısa gibi görünüyordu. Başı küçük değil, büyükçe idi. Saçları hafif dalgalı idi. Saçları ikiye ayrıldığında mâni olmaz, kendi halinde bırakırdı. Saçlarının uzunluğu kulaklarının yumuşağını geçtiği olurdu. Gür ve parlak saçlı idi. Alnı ise

genişti. Bitişik olmayan kaşları hilâl gibi kavis halindeydi. Kaşlarının ortasındaki bir damar öfkelendiği anda şişerdi. Burun yapısı güzel görünüşteydi. İyice dikkat etmeyen, burun ortasında hafif bir çıkık var zannederdi. Gözleri kara, yanakları yumuşak ve çıkıntısızdı. Mübarek ağızları küçük değildi. Dişleri zarif ve hafif seyrekti. Göğsü çıplak değildi. Erkeklere mahsus şekilde kıl vardı. Karnı ile göğsü aynı hizada görünürdü. Göğüs yapısı ve omuzları arasındaki mesafe genişti. Bilekleri uzun, avuçları geniş, elleri ve ayakları düzgündü. Yürürken ayaklarını sürtmez, sağlam adım atardı. Ama mütevazi yürürdü. Kimse yürüyüşünden rahatsız olmaz, kibir hissine girmezdi. Yukarıdan aşağıya iniyormuş gibi sür'atli ve önüne eğik yürürdü. Döndüğü vakit bütün vücuduyla döner, gözleriyle de, döndüğü tarafa bakardı.
Ekseriyetle bakışları inceleme ve ibret alma mahiyetinde olurdu. Ashabı arasında giderken karşılaştığı insana ilk sözü "Esselâmü aleyküm" olurdu.
Resûlüllah Aleyhisselâm'm suretini bu ifadelerle anlatan Hind'e şu sual da sorulur:
- Acaba, konuşması nasıldı. Konuşurken nasıl bir tavır ve halde bulunurdu?
Hind bu suâli de şöyle cevapladı:
- Resûlüllah Aleyhisselâm, dâima hüzünlü ve tefek-kürlü halde bulunurdu. Konuşurken de düşünerek konuşurdu. Dinleyenler söylediği sözlerin çok sağlam bir düşünce süzgecinden geçtikten sonra kelimelere dökülen ha-kikatlar olduğunu anlardı. Lüzumsuz konuşmaz, ihtiyaç olmadıkça susmayı tercih ederdi. Sözü başladığı kesinlikle bitirirdi. Az fakat öz konuşurdu. Kelimeleri kısa da olsa mânaları uzun olurdu. Tane tane söyler, cümleleri asla karıştırmazdı. Halinde ne kabalık sezilirdi, ne de lüzu-

mundan fazla incelik. Belki herkes belli bir nezaket ölçüsüyle muhatap olma ümidini hissederdi. Az da olsa iyiliği küçümsemezdi. Hakka bir hücum olursa düzeltmedikçe hiddeti geçmezdi. Dünya ve dünya ile alâkalı hiç bir şey onu derin şekilde gazaplandırmazdı. Şahsına vâki olan haksızlıkları kolayca affederdi. Ama temsil ettiği dâvaya karşı işlenen haksızlıkları, haksızlar tevbe etmedikçe af-vetmezdi. Bir şeye işaret edeceği zaman eliyle açıkça işaret eder, göz ucuyla, gizlice işareti asla tercih etmezdi. Hayret ettiğinde ellerinin içini yukarı çevirmek suretiyle hayretini ifade eder, dünyanın hâli böyle sık sık değişir demek isterdi. Bâzan da sol elinin başparmağını sağ elinin içine vurur,

maksadını dille söylerken el ile de pekiştirmek isterdi. Sevindiğinde kahkaha atmaz, sadece tebessüm eder, kızdığı zaman da yüzünü çevirir, kızgınlığını böyle nazara verirdi.
Hind'den bunları dinleyen Hazret-i Hüseyin der ki:
- Bir gün babamdan Resûlüllah Aleyhisselâm'm ev içi durumunu sordum. O da bana şöyle bilgi verdi:
- Resûlüllah Aleyhisselâm istirahat için evine çekilmek istediğinde ashabından izin ister, sonra evine çekilirdi. Evinde de boş durmaz, ev içindeki işlerini üçe ayırırdı:
- Allah'a karşı vazifesi.
- Ailesine karşı vazifesi.
- Şahsına âit vazifesi.
Şahsına âit vazifesine ayırdığı zamanda ümmetine âit işlerle meşgul olurdu. Ümmetinden gelenlerin işlerini konuşur, mes'elelerine hâl çâresi bulurdu. Bu hususta o kadar titizdi ki hiç kimseyi geri çevirmez, getirilen mes'ele-lerden hiç birini küçük görüp de reddetmezdi. Müracaat edenlerin işlerini gördükten sonra etmeyenler için de şöyle buyururdu:

- Burada hazır bulunanlar, bulunmayanlara duyur-sunlar ki, kendilerini dinleyemediklerimi de dinlemek, mes'elelerine çare bulmak isterim. Kim ihtiyâcını bana duyuramayanların hâlini bana duyururs a, bilsin ki Allah da onun ihtiyâcını mahşerde karşılar, hizmeti karşılıksız kalmaz.
Hazret-i Hüseyin (r.a.) suâline devam ederek der ki:
- Evi içinde böyle hareket eden Resûlüllah Aleyhisselâm evden çıkınca nasıl bir tavır içinde bulunduğunu sordum, babam şöyle cevap verdi:
- Resûlüllah evinden çıkınca susar, ancak ümmetini ilgilendiren hususlarda konuşurdu. Ümmetini kaynaştırır, onları birbirinden uzaklaştırmazdı. Her milletin itibarlısına iyilikte bulunur, onu kendi kavmine başkan tayin ederdi. İnsanları kötülükten sakındırmakta titizlik gösterir, bir kimseyi geri çevirse bile yüzünü ekşitmezdi. Ashâbıyla yakından ilgilenirdi. İnsanların aralarında olan şeylerden sorardı. İyi olan: teşvik eder, yayılmasına işaret eder; kötü olanı sevmez, ondan uzaklaştırmak isterdi. İnsanların gaflete düşüp yanılacaklarını dâima hesaba katar, sözlerinde ve ikazlarında bu hususu nazara verirdi. O'nun yakınları insanların seçkinleri olurdu. İnsanların en seçkini ise, herkese iyilik tavsiye edip, iyiliği bizzat nefsinde yaşayandı.
Hazret-i Hüseyin araştırmasına devamla babasına Resûlüllah'm oturuşunu sorduğunda şu izahı dinlediğini ifade eder:
- Allah'ın Resulü, otururken ve ayakta iken daima zikir halinde bulunur, bir anlık olsun gafleti olmazdı. Oturduğu yerde zâtına özel makam seçmezdi. Hususî makam edinmekten men'ederdi. Bir topluluk içine girdiğinde boş bulduğu yere oturur, böyle olunmasını da emrederdi. Mec-

listeki her sahabeyle yakından ilgilenir, herkese eşit mu-, amele ederdi. Kiminle yanyana otururşa, orada sabit kalır, o kendisini terketmedikçe orasını terkedip de başkasının yanına oturmazdı. Sanki bütün insanların şefkatli babası gibiydi. Kimse bir ihtiyacını ona söylemekte tered-düd etmez, o da karşılamakta zorluk hissi duymazdı. Hak aramakta yanında bütün insanlar eşit haldeydi. Kimse hakkım almak için sırasından ileriye geçemezdi. Resûlül-lah'm meclisine sabır, temkin ve haya hâkimdi. Orada kimse yüksek sesle konuşmaz, muhatabını ses tonuyla te'sir altına alamazdı. Büyüğe saygı, küçüğe sevgi esastı.
Hazret-i Hüseyin Resûlüllah'm suret ve siyretini dinlerken sorduğu suallerine şunu da ilâve etmiş ve demiştir ki:
- Babacığım, Resûlüllah, ashabı yanında nasıl bir tutum içinde bulunurdu?
İmam-ı Ali'nin bu suâle cevabı şöyle oldu:
- Resûlüllah, ashabı yanında daima mütebessim halde bulunurdu. Herkes kendisinden emin halde yumuşak görünüşteydi. Kaba ve sert bir tavrı görülmezdi. Hiç kimseyle alay etmez, kimseyi mâruz kaldığı bir kusurundan dolayı ayıplamazdı. Hoşa gitmeyen kötülükleri görmezlikten gelir, onun üstünü açıp da teşhir etmeyi istemezdi.
Konuştuğu zaman ashâb, başında kuş var da uçacak-mış gibi hareketsiz dinlerdi. Huzurunda asla münakaşa yapmazlardı. Ashabının güldüğüne güler, üzüldüğüne de üzülürdü. Onların duygularına ortak olur, ayrılmazdı. Sözünü bitirmeyenin sözünü kesmezdi. Konuyu bitirmesini bekler, yanlışları kırıcı olmayan bir yumuşaklıkta düzeltirdi. Konuşurken tane tane konuşması, dinleyenlerin kolay anlamasını te'min içindi.

İNSANLARIN ŞEHİTLİĞİ YAKIŞTIRDIĞI KUZMAN'A PEYGAMBERİMİZ NEDEN CEHENNEMLİK DEDİ?

İHLAS OLMADAN AMEL MAKBUL OLMAZ

Sarraf altını mihenge vurur, sahtesini sahisinden mi-hengle ayırır. Manifaturacı kumaşını metre ile ölçer, miktarını bu ölçü ile bilir. Bakkal, ise terazisinin gözündeki gramlarla karara varıp, alıp sattığım bununla kıymetlendirir.
Bütün bunlar eşyanın değerini tesbit, kıymetini tâyin için kabul edilen birer beşerî ölçülerdir. Eşya için kullanılan bu ölçüleri, insan için kullanamayız. İnsanın değerini tâyin için kaç kilo ağırlığında ve ne kadar metre boyunda diye bir kıymet ölçüsü mevcut değildir. O halde, insanı ne ile değerlendirecek; karşılaştığımız kimseleri, sahnede gördüğümüz teşekkülleri, topluluğa istikamet vermek isteyen grupları ne ile kıymetlendireceğiz? Yoksa, eşya değerlendirmekte bir ölçüye sahip olduğumuz halde insan değerlendirmekte bir mihenge mâlik değil miyiz? Her rastgeldiğimize kucağımızı açacak mıyız? Eğer böyleyse, biz gelen ağam, giden paşam zihniyetinde, belli ölçüsü bulunmayan biçâreleriz demektir. Bu takdirde hiçbir yerde söz sahibi olamaz, hiçbir dâvaya sahip çıkamayız. Çünkü dâva sahiplerinin ölçüsü olur. Bu ölçü ile kıymetlendirdiği insanlar, teşekküller, halka istikamet vermek isteyen

gruplar; onun nazarında kabul veya red muamelesi görür. Ölçüsüne uygun gelenlere kucağını açıp, muhabbet ve şefkatini sergilerken, mihenginin altında sahteliğini gördüklerine de alâkasızlığını ilân eder. O halde gerek insanları, gerekse insanların teşekkül ettirdiği grup ve toplulukları ne ile ölçecek; bunların arkalarından gidilebilecek kimseler olduklarını hangi kıstasla tesbit edeceğiz? Böyle bir ölçüye sahip olmazsak, bizi parlak vaadler, tantanalı hareketlerle aldatabilirler; biz de uçuruma sürüklendikten sonra uyanmış olabiliriz!
Evet ölçümüz:
- İslâmiyeti yaşamak ölçüsüdür. Peygamberimizin sünnetini benimseme şartıdır.
Hiç tereddüt etmeden sorabilirsiniz:
- Sen, bu iddia ettiğini yaşayabiliyor musun?
Tetkik ediniz: Eğer iddia ettiği hakikatları yaşıyorsa, riyasız, ivazsız hususî hayatı İslâm'ın emirlerine uygun devam ediyorsa, ölçünüze uymuştur, iyi insandır, iyi teşekküldür, iyi gruptur. Mihenginizin altında sahte çıkmamıştır. Eğer Allah nâmına hareket etmiyor; Peygamberimizin belirlediği ölçülere uygun hizmet ettiğini söylediği halde, asıl maksadını gizliyor; tek cümle ile İslâmî hayat yaşamıyorsa, sahteliği meydana çıkmıştır. Onları teşhir ediniz. Saf mü'minlere mihenge vurduğunuzu, sahte çıktığını bildiriniz. Arkalarından gitmelerini, aldanmalarını ön-leyiniz.
Allah nâmına çalışmayan, Peygamberin sünnetini hayata geçirmekten gayri niyet taşıyanların faaliyetlerinin bizi aldatmaması için Resûlüllah'm hayatından bir olay nakletmek isterim:
177
Bu vak'a, insan değerlendirmekte esas ölçünün ne olması gerektiğini apaçık göstermektedir.
Uhud savaşının şiddetini arttırdığı, mü'minlerin bozguna uğrama alâmetleri gösterdikleri sıkışık bir anda ortaya çıkan biri, düşman saflarına öyle bir savlet etti ki ilk hamlede dokuz kâfiri birden öldürdü.
Arkadan gelip de en öne geçen bu sözde kahramanı görenler onu tebrik ve takdir etmeye başladılar. İnsanların bu derece hayranlığını kazanan o kişi hakkında Allah'ın Resulü:
- O Cehennemliktir! buyurdular.
Halbuki bu adamın İslâm'a büyük yardımı dokunmuştu, bir hamlede dokuz müşriki birden öldürmüştü. Neden Cehennemlik olacaktı?
Evet, sonradan geldiği halde küfür ordusunun içlerine kadar dalan bu adam, Cehennemlikti. Zira Allah'ın Resulü onu derhal mihenge vurmuş, şaşmaz ölçüsü ile ölçmüştü. Bu adam Allah nâmına hareket etmiyor, Peygamber sevgisiyle çarpışmıyordu. Halbuki onu tebrik ve takdir edenler; din için, İslâmiyet için kendini tehlikeye attığını sanmışlardı. En nihayet Uhud meydanında küffârdan aldığı yaralarla yere yuvarlanan bu adama yaklaşan saha-bîler:
- Şehidlik makamı sana mübarek olsun, yâ Kuz-man! dediler.

Resûlüllah'm, "O Cehennemliktir" dediği bu adam, ne dedi biliyor musunuz? Aynen şöyle: •
- Ben şehitlik için çarpışmadım. Allah'ın dinini korumak, Peygamberi insanlara sevdirmek de aklımdan bile geçmez. Benim maksadım, İslâm'ı müdafaa değildi..

Evet, bu adamın maksadı, ister Medine hurmalıklarını korumak olsun, ister başka şey!.. Allah nâmına hareket etmiyor. İslâm için, Resûlüllah için çarpışmıyordu ya! Bu kâfi idi.
İşte bunun için, bozgun işareti gösteren Müslüman saflarından küffâra hücum edip, bir hamlede dokuz müşriki öldürdüğü halde, Resûlüllah'm hükmüyle Cehennemlikti. Müslümanların safında görünüşü, bir hamlede bir sürü İslâm düşmanı öldürüşü, onu Cehennem namzedi olmaktan kurtaramamıştı.
Evet, Allah nâmına.hareket etmeyenler, İslâmın emirlerini nefislerinde yaşamayanlar, ResûlüUah'ın sevgisini yüreklerinde taşımayanlar ne kadar tarafımızda görünürlerse görünsünler, bizden değillerdir. Müslümanların savunmasını yapıp ta başka maksat güdenler, sadece birer Kuzman'dırlar. Hepsi o kadar... Zira Müslümanların ellerinde değerlendirme ölçüsü vardır. Bununla insanları mihenge vurur; samimisini de, sahtesini de birbirinden ayırabilirler.

RESÛLÜLLAH YETİM VE KİMSESİZ ÇOCUKLARA SAHİP ÇIKARDI

KÜÇÜK BEŞİR'İN BAŞINA GELENLER
Müjdeci manasına gelen Beşir hem manası uygun, hem de tarihî yönden güzel bir isimdir. Nitekim tarihimizde Beşir adında bir çok hayırsahipleri, millî kahramanlar vardır. İlk kahraman da sahabeden Beşir bin Akre-be'dir.
Hicrî (80)'de Filistin'de vefat etmiştir.
Bu aziz sahabeyi bir gün, babası elinden tutup Resûl-ü Ekrem Efendimiz (s.a.v.)'in huzuruna getirmişti. Efendimiz (s.a.v.) küçük Beşiri yanına oturttu. Başını okşadı, eliyle saçlarını sıvazladı.
Sonra görüldü ki, Beşir ihtiyarladığı, saçları bembeyaz olduğu halde Efendimiz (s.a.v.)'in mübarek elinin değdiği yerler simsiyah kaldı, asla ihtiyarlama işareti görülmedi.
Beşir'in nail olduğu ikinci iltifat da kekemelikten kurtuluşuydu. Belki bu yüzden Resûl-i Ekrem Efendimiz (s.a.v.)'e getirmişti babası. Yalvaran bir sesle.
- Ya Resûlallah, Beşir'in dilinde kekemelik vardır, dua buyurun da kurtulsun, güzel konuşsun, dedi.

Efendimiz (s.a.v.), yanma oturttuğu küçük Beşir'e şefkatle bakmış, sonra ellerini açıp dua etmiş. Hazır bulunan ashab da amin demişti.
- Sonra ne oldu?
Bir insana Allah'ın Resulü dua edince ne olursa Beşir'e de o olmuştu. Kekemelik diye bir kusur söz konusu olmadı hayatında bir daha. En fasih, en beliğ

konuşmayı o yapar duruma geldi. Hatta bu konuda ibretli bir olayı da okumaktayız tarihlerimizde.
Halife Abdülmelik bin Mervan, düşmanlarından biri olan Amir bin Said'i öldürdüğünde çok sevinmiş, bir topluluğun içinde güzel konuşan Beşir'e emretmişti:
- Kalk, şu düşmanımı öldürmeye muvaffak oluşumu dile getiren bir konuşma yap. Böylece başkaları da hadlerini bilmiş olsunlar.
Gözler Beşir'e çevrilmiş, halifenin bu emrine ne diyeceği merak konusu olmuştu. Beşir, Resûlüllah'm duasıyla kekemelikten kurtulmuştu. Şimdi dilini bir bakıma adam öldürmeyi övme manasına gelen konuşmaya kullanacak mıydı? Kullanmayacaksa halifenin isteğini nasıl reddedecekti? Bunu yapabilir miydi?
Beşir kararlı şekilde cevap verdi:
- Ben Resûlüllah (s.a.v.)'dan işittim, buyurdu ki:
"Kim gösteriş için, bir yanlışı beğendirmek için konuşma yaparsa, mahşerde de aynı konuşma yaptırılır. Böylece dünyadaki hatasını bizat mahşerde de tekrar etmiş olur, uğratılacağı ceza için kimseye bir diyeceği kalmaz."
Ben bu duruma düşmek istemiyorum. Resûlüllah (s.a.v.)'ın duasıyla kekemelikten kurtulan dilimi O'nun beğenmeyeceği yerde kullanmaktan haya ederim.
181
Herkeste bir sessizlik, halifede iki sessizlik...
Evet, Beşir'e verilecek cevap yoktur. Çünkü Beşir sıradan biri değildir. Ayrıca Resûlüllah'm manevi oğludur, Ai-şe validemiz de O'nun anası!
Bu nasıl mı oldu? Ona da bir göz atalım.
Beşir'in babası Uhud'da şehid olmuştu. Beşir babasına çok üzülmüş, uzun süre ağlamıştı. Bir gün Efendimiz Beşir'in ağladığını görünce sordu:
- Nedir bu hal Beşir?
- Babam yok. Annem başkasıyla evlendi. Ben hayatta yalnız kaldım Ya Resûlallah!
Efendimiz (s.a.v.) Beşiri en güzel şekilde teselli etti:
- Üzülme, üzülme, Resûlüllah baban, Aişe de anan olsun ister misin?
- Ne demek Ya Resûlallah? Anam babam size feda olsun.
- Öyle ise artık tebessüm et. Yalnız değilsin, hem baban, hem de anan var.
Yakınları derler ki:
- Bu olaydan sonra Beşir'in yüzünden tebessümü hiç eksik olmadı.
Bu olayda, toplumda yetim, kimsesiz, hamisiz kalan çocuklara sahip çıkılması yönünde, bir peygamber sünnetinin varlığı da ortaya konulmaktadır.
182
183
[peygamberimiz, kişiye komşularının yaptığı] { tanıklığa büyük değer verirdi)

YERYÜZÜNDE ALLAH'IN ŞAHİTLERİ

Resûlüllah (s.a.v.) Efendimiz, ashabı ile otururken, biraz ilerideki yoldan bir cenazenin geçtiği görüldü.Tabutun içindeki cesedin kime ait olduğunu öğrendikten sonra, as-hab-ı Kiram bu mevta hakkında şöyle konuştular:

- İyi adamdı, İslam'a sımsıkı bağlıydı, Sünnet-i Seniyye'yi asla ihmal etmez, komşuları ile daima iyi geçinirdi; her şeyi din ile ölçerdi; dine aykırı hal içinde olanlarla asla menfaat ve işbirliği yapmazdı...

Ashab-ı Kirâm'dan hiçbiri, bildiğinin aksini konuşmak ihtiyacını duymadan gayet açık ve samimi olarak bu cenaze hakkında kanaatlerini söylediler; hemen hepsi de onun mukaddesatına bağlı, şuurlu bir Müslüman olduğunda ittifak ettiler.

Bütün bu konuşmaları baştan sona kadar dinleyen Resûlüllah, en sonunda şu tek cümle ile sohbeti tamamladı:

- Vacib oldu!

Ashab-ı Kiram, bu "vâcib oldu?..." kelimesinden pek bir şey anlamamışlardı.

Ne vâcib oldu? Kime vâcib oldu?...

Fakat işin sonunu beklemeyi tercih ettiler.

Bir müddet sonra aynı yerden geçen bir başka cenazenin hakkında da böylesi konuşmalar oldu. Ancak bu seferki konuşmalar, evvelki gibi müsbet değildi; çok yakından tanıdıkları bu adam hakkında ashab, hiç de iyi şahidlik etmiyorlardı:

- Bunca zamandır İslam'a bir hizmeti dokunmadığı gibi, Müslümanlara sıkıntı vermekten de geri kalmayan zararlı bir adamdı, diyorlardı.

- Hele komşuları ile hiç iyi geçinemezdi; çünkü ölçüsü menfaati idi, nerde menfaatini görürse şahsiyetini ve inancını orada hemen feda etmekten asla çekinmezdi, diye de ilâve ediyorlardı.

Hazır bulunan ashâb, bu adam hakkında hep kötü not verdiler; lehine konuşan olmadı.

Resûlüllah (s.a.v.) ise âdeti üzere yine evvelki gibi tek kelime ile konuşmayı bağladı:

- Vâcib oldu!

Nihayet Hazret-i Ömer (r.a.) dayanamayarak sordu:

- Yâ Resûlâllah, evvelki cenazenin lehinde konuştuk, tek cümle ile 'vâcib oldu' buyurdunuz; bunun aleyhinde konuştuk, yine tek cümle ile 'vâcib oldu' dediniz. Bunun hikmetini bildirir misiniz?

Efendimiz:

- Anlatayım ya Ömer, dedi. Siz evvelki cenazenin komşuları, lehinde şahidlik yaptığınızı görünce 'vâcib oldu' dedim. Çünkü hüsn-ü şehadetiniz sebebiyle ona Cennet vâcib oldu. Bu adam için de aynı şeyi söyledim; çünkü aleyhindeki şehadetiniz sebebi ile

buna da Cehennem vâcib oldu.

Sözünün burasında Allah'ın Resulü şunları söyledi:
- Ölenin komşusu olan sizler, yeryüzünde Allah'ın şahidlerisiniz. Cenab-ı Hak İslâmî ölçülerle yaptığınız bu tanıklığınıza göre hükmeder. Cen-net'ini veya Cehennem'ini ölen kimseye vacip kılar.
Kalblerde ve vicdanlarda Peygamberimizin koyduğu ölçülerin hakim olduğu devirlerde, Müslümanların aralarında komşu kavgaları, eş-dost geçimsizlikleri gibi huzursuzluklar pek olmuyordu. Çünkü, o devirlerde Müslümanlara İslamî ölçüler tam telkin ediliyor, halkın dinî duyguları geliştirilerek Allah ve Resulünün söylediklerine sıkı bir bağlılık vücuda getiriliyordu. Bu sebeble de komşularının, hakkında yapacağı tanıklığa büyük bir değer veren şuurlu Müslüman, daha hayatta iken onların kalblerini kazanmak; onları darıltacak hareketlerden kaçınarak hakkında iyi şahidlik yapmalarını te'min etmek mecburiyetini duyuyordu. Nasıl duymasın; çünkü komşuları Allah'ın yeryüzünde şahidleri idi. Onların şehadetleri bir kişiyi ya Cennet'e veya Cehennem'e götürüyordu.
Aziz okuyucular! İslam'ın polissiz, zabıtasız te'min ettiği bu asayişi, bu nizamı, başka bir fikir sistemi ile te'min etmek mümkün mü?
Peygamberimizin koyduğu ahlaki ölçüler dışında dünya saadeti arayanların kulakları çınlasın.
185
ALLAH RESULÜNÜN MEDİNE'DE İSLAMA HİZMETİ BAŞLATTIĞI İLK MEKAN
BEYTÜ'L-UZAB (BEKÂRLAR EVİ)
Fahr-i Kâinat Efendimiz Mekke'den hicretle Medine'ye geldikleri sıralarda, Medine'nin bir saat kadar yakınında bulunan Küba'da, bir Müslüman zengini ve hanedanı olan (Gülsüm İbn-i Hidm)'in evine indiler.
(Ibn-i Hidm), İslâm için hiçbir fedakârlıktan çekinmeyen, misafir olarak kaç kişi gelirse gelsin masraftan asla kaçınmayan, şuurlu ve eli açık bir Müslümandı. Ne var ki, evli ve çoluk-çocuk sahibi idi. Resûl-i Ekrem Hazretleri'ni ise grup grup gelen ziyaretçiler bir an olsun yalnız bırakmıyordu.
Bu yüzden, (İbn-i Hidm)'in aile efradı, bir köşeye sıkışıp kaldılar. Resûl-i Ekrem Hazretleri de üzülüyorlardı.
Bu hali gören (Sa'd bin Hayseme), hemen huzur-u Risâlet'e çıktı ve:
- Yâ Resûlâllah, (İbn-i Hidm)'in evinin bitişiğindeki şu hane, bu fakirindir. Gece istirahatlerinizi yine burada yapın, fakat sabahları ziyaretçilerinizi bizim fakirhanede kabul buyurun, dedi. Resûl-i Ekrem Hazretleri sordular:
- Sa'd! Senin ehl-i beytin yok mu?
186 / Günlük Hayatımızda Peygamberimizle Yaşamak
— Yâ Resûlâllah, ben bekârım. Evimde ziyaretçilerden rahatsız olacak hiçbir kimse yoktur.
Bu cevaba tebessümle mukabele eden Allah'ın Resulü, Küba'da kaldıkları müddetçe, (İbn-i Hidm)'in evinde gece istirahat buyurup, Bekâr Sa'd'm evinde gündüz ziyaretçilerini kabul ederek istişarelerini yaptılar.

Bir ara, Bekâr Sa'd'm evi, o derece doldu ki, Mekke'den hicret eden Muhacirler, Sa'd'm evinin avlusuna kadar hasır sererek burada günlerce, aylarca ikamet ettiler.
Artık Sa'd'ın evi, şahsî bir hane olmaktan çıkmış, İslâm kahramanların yegâne uğrağı ve barınağı olmuştu. Bunun için, Sa'd'ın hanesi:
"Beytü'1-Uzab" yani (Bekârlar Evi) diye anılmaya başlandı; tarihe de bu isimle geçti.
Küba'da İslâm'a büyük hizmetler yapmış olan bu bekârlar, sadece erkeklerden (Sa'd bin Hayseme)'den ibaret değildi. Nitekim Resûl-i Ekrem Hazreleri'nden üç gün sonra Küba'ya gelmiş olan Hazret-i Ali, yaşlı, fakat bekâr bir Müslüman hanımın evinde kalmaktaydı.
Hazret-i Ali'nin geldiğini işiten Resûlüllah Hazretleri, O'nu huzuruna çağırmışsa da:
- Yâ Resûlâllah, Mekke'den buraya kadar yürüyerek geldiği için tabanları patlamış, yatıyor, ayağa kalkamıyor, dediler.
Bunun üzerine Allah'ın Resulü, bizzat kalkıp misafir olduğu Müslüman hanımın evinde, Hazret-i Ali'yi ziyaret ettiler, ayak altlarını da mübarek elleriyle mesh ederek iyi olması için dua buyurdular. Ertesi gün, sanki hiçbir şey olmamış gibi ayağa kalkan İmam-ı Ali, kendisini misafir eden bekâr Müslüman hanımın evinde iken gördüğü bir hâtırasını, daha sonra şöyle anlatır:

- Evinde misafir olduğum ihtiyar kardeşimizin her gece, kapısını bir adam açıp ona bir şeyler verdiğini görüyor, bundan şüpheleniyordum. Nihayet bir gün:
- Kimdir bu adam ki, her gece gelip senin kapını açıyor, sen de ondan bir şeyler alıyorsun? dedim. Ev sahibesi bana şöyle cevap verdi:
- O senin huylandığın zât, (Sehl bin Huneyfj'dir. Ben İslâm'a hizmet eden bekâr ve kimsesiz bir kadın olduğum için kabilesindeki putları gece toplayıp bana getirir, bu suretle benim odun ihtiyacımı karşılar. Allah ondan razı olsun, getirdiği ağaç putları kırıp yakarak ihtiyacımı karşılar, sıkıntıya mâruz kalmam.
Hazret-i Ali'yi misafir eden bu bekâr hanım kahramanın, vefatına ait bilgiye rastlamadı isem de, Resûl-i Ekrem'in hanesinde ziyaretçilerini kabul ettiği "Bekârlar Evi" sahibi (Sa'd bin Hayseme)'nin, Uhud'da şehadet mertebesine kavuştuğunu öğrenmekteyiz.
Hattâ Uhud'a giderken, bu bekâr (Sa'd) ile babası arasında bir mücadelenin de geçtiği, (El-Hakâik) adlı eserde şöyle zikredilmektedir:
Bekâr Sa'd'm babası Hayseme:
- Oğlum Sa'd, Uhud'a ben gideyim, sen hanemdeki masum kardeşlerine bak, dedi. Sa'd:
- Baba, önümüzdeki Cennet'ten başka bir şey olsaydı, ev hizmetçiliğini kabul ederdim; fakat bu kadar kutsal ve ulvî bir hizmet varken, kendimi aile hizmetçiliğine razı edemiyorum, diye cevap verdi.
Çoğumuzun boğulup kaldığımız bir aile hizmetçiliği, onların nazarında çok basit ve fâni olduğu için, kâinat çapında bir dâvanın hizmetini tercih ettiler; böylece

bin dört yüz sene evvelki örnek hayatlarını kendilerinden sonraki İslâm kahramanlarına miras bırakmış oldular.
188
YAŞLILIĞIN SAYGIYI ZEDELEYİCİ ZAAFLARINA, ALLAH, PEYGAMBERİMİZİ DÜŞÜRMEDİ

RESÛLÜLLAH NİÇİN FAZLA YAŞAMADI?

Hazret-i Resûlüllah'ın aziz ömürleri, ancak altmış üç sene devam etmiş, birçok kimselerde görülen yetmiş, seksen, hattâ doksan ye yüz yaş gibi uzunca bir ömür kenesine verilmemiştir.

Halbuki, Cenâb-ı Resûlüllah'ın hayatları başkaları gibi de değildi. O, yaşadığı her ay ve gün şöyle dursun, her saniye için dünyayı alâkadar eden kanunlar vazediyor, insanlığı mutlu kılacak ölçülere vesile oluyordu. Hayatlarının her dakika ve olayı birer ölçü ve ibret nümunesiydi. Buna rağmen fazla yaşamadılar, birçok kimselerde görülen bir asırlık ömür onda görülmedi. Yarım asrı on üç sene geçen bir hayatla dünyalarını değiştirdiler.

Hikmet âlimleri, bunun sırrı üzerinde dururken bizi irşad eden şu gerçeği dikkatimize verirler:

Hazret-i Resûlüllah, aziz ömürleri boyunca ümmetinden son derece hürmet ve saygı görmüş, hayatının başından sonuna kadar gösterilen bu saygı ve hürmeti her geçen gün ziyadeleştirecek muvaffakiyetlere de mazhar olmuştur.

Şayet ömürleri altmış üçü de geçip, bir çokları gibi daha yaşlanmış, daha çok ihtiyarlık devresine girmiş olsay-
189
di, yaşlılarda görülen ihtiyarlık halleri onda da görülür, kendisine gösterilen kudsî hürmet ve saygının eksilmesine sebep olabilirdi. Ona sonsuz bir muhabbetle bağlı olan Ashab'ı, onda yaşlılık sebebiyle gördükleri ihtiyarlık hallerinden dolayı üzülür ve hürmetleri zaafa uğrardı.

Bu yüzden Resûlü'nü ömrü boyunca hayatın en mü-kemmeliyle yaşatmış olan Rabbimiz, O'nu ihtiyarlatmadan, ihtiyarlar hakkında koyduğu ilâhî kanun hükümlerine maruz bırakmadan huzuruna almış; gösterilen sonsuz muhabbet ve bağlılık zedelenmeden hayatın en aziziyle ömrünü sona erdirmiştir.

Hikmet âlimlerinin bu izahı, bizi düşündürmelidir. Zira Rabbimiz yaşlılar hakkında vazettiği kanundan hiç kimse müstesna kalmıyor. Resûlüllah bile yaşlılığın icabı hallerden istisna edilmiyor ki, ihtiyarlık alâmetlerine maruz kalmadan ilâhî huzura almıyor.

Demek ki yaşlılık devremizde bir takım melekelerimize zaaf gelmesi, gençlik devremizdeki gibi her şeyi gerçek çehresiyle, en doğru şekliyle görmemizin imkânsızlaşması bir realitedir. Bir yaratılış kanunu gereğidir.

Bu ilâhî kanunu bilen gençler, yaşlılarda görecekleri muhakeme zaafını, gerçekleri çıplak olarak idrâk edememe halini, eğri ile doğruyu bazan kesin olarak ayıramama durumunu normal görmeli; anlayış ve saygıyla karşılama-lı; yaşlıların gençlik devrelerinde sahip olduları doğru görüşlerini muhafaza etmelerine yardımcı olmalıdır.

Gerçek dostun, anlayışlı yakının vefası bunu gerektirir.
Böylece hem o yaşlıyı kurtarmış, hem de hürmetini muhafaza etmiş olur.
Zaten dünün gençleri nasıl bugünün ihtiyarlan ise, bugünün gençleri de yarının ihtiyarlarıdır. Aynı hal bizim

de başımıza gelecek, aynı akıbete biz de maruz kalacağız. Biz bugün yaşlılarımızın yaşlılık icabı görülen hallerine hürmetle, anlayışla bakamaz, onların muhakeme zaaflarını, doğru ile eğriyi ayırdetmede güçlük çekmelerini ithama vesile edersek, bizden sonrakilerin de bizi aynı şekilde görüp itham etmelerine hak kazandırmış olur, ettiğimizi bulma durumuna düşeriz.
Bir hadîs-i şerif bu mevzuda bize ışık tutmaktadır:
- Kim kardeşini bir ayıpla ayıplarsa kendisi de aynı şeyle ayıplanır!
Yaşlılarımızın yaşlılık hallerinden dolayı sebep oldu-ları yanlış kanaatlerini düzeltmeli, zararlarını önlemeli, faydalı hale getirmeye çalışmalıyız. Ama bunu yaparken onları kırıp üzmemeye de gayret etmeliyiz.
Ana babanın meşru olmayan isteklerine karşı takınacağımız tavır, bu konuda ışık tutarak bize ölçü vermiştir.
- Ana babanın meşru isteklerine itaat vacibdir.
Meşru olmayan yersiz isteklerine ise itaat edilmez. Ama hatalı istekte bulundular diye de hemen hücum edilip darıltılarak gönülleri kırılmaz. Belki hem yanlış isteklerine uyulmaz, hem de gönülleri kırılmamaya gayret edilir. Yaşlılar hakkındaki prensibimiz bu olmalıdır.

PEYGAMBERİMİZ HKR İNSANIN DERDİNİ DİNLERDİ
Bir köylü Resûl-i Ekrem Efendimizin huzuruna girmiş, saygı ve hürmetten ne söyleyip ne diyeceğini şaşırmıştı.
Titriyor, kendisini heyecandan kurtaramıyordu. Peygamberimiz adamın hâlini görünce şöyle buyurdu:
- Ey Allah'ın kulu, ben Kureyş'ten kuru ekmekle geçinen bir kadının oğluyum!
Yani içinizden biriyim. Ne var öyle titreyip, heyecan duyacak? Benim anamın senin anandan farkı yoktur.
Bu ikazdan sonra titremesi geçen köylü derdini anlatabilmiş, dileğini ortaya koymuştu.
Peygamberimiz ne köylü, ne şehirli, ne erkek, ne de kadın, halkından hiç kimseyi ayırmaz, hepsini de huzurunda eşit. tutardı.
Nitekim bir gün yaşlı bir kadın huzuruna gelip, derdi olduğunu, ancak burada söyleyemeyeceğini ifade etmişti.
Efendimiz ona:
- Ey Allah'ın kulu, Medine sokaklarından hangisine istersen oraya geleyim, derdini anlat, buyurdu.
Nitekim az sonra Medine sokaklarından birinin başında kadınla buluşmuş, uzun süre onu dinleme sabrını göstermişti. Bir ara Hazret-i Ömer (r.a.) Rcsûlüllah'ın (s.a.v.) yaşlı bir kadını uzun zaman dinleyişinden sıkılmış, ayrıldıktan sonra:

- Ya Resûlâllah! Bu kadar da sabredilir mi? diye sormuş tu.
Efendimizin cevabı şöyle oldu:
- Bu kadın, hakkında Mücâdele sûresi nazil olan kadındır. Onun mes'elesini Allah dinliyor, hakkında sûre nazil ediyor da bize ne olmuş?

YAZARIN YAYINEVİMİZDE ÇIKAN KİTAPLARI
1-Tarihin Şeref Levhaları
2- Hayatın Gerçekleri ve Biz
3- Aile Hayatımız
4- Sünnet Işığında Hayat
5- İnsan ve Din
6- Sohbetler
7- İbretli Bakışlar
8- Onlar Böyleydi
9- İslâm Büyükleri
10- Bir Oku Bin Düşün 11-Fetvalar
12- Nasıl Sahabe Oldular
13- Aile İmtihanı
14- Günlük Hayatımızda Dualarımız
15- Ne Haldeyiz
16- Dini Hikâyeler
17- İslâmı Böyle Yaşadılar
18- Meğer Biz Neymişiz
19- Esas Nokta
20- Sualli Cevaplı Dini Bilgiler
21- İmanda Birlik, Vatanda Dirlik
22- Ateşte Yanmayanlar
23- Hayatın Gayesi
24- Olaylar Konuşuyor
25- Hayatınız Hedejini Buluyor mu?
26- Herkesi Kucaklayan İslam
27- İslam Adaleti 28-Yeni Âüe İlmihali
29- Güncel Sorunlara Çözümler
30- Sırlı Olaylar
«•*«3BP#afc*'S^""l»9S**
Günlük Hayatımızda
PfpnıberUzle Yaşamak
Günlük hayatında, Peygamberimizle birlikte yaşamak, onun sevdiği bir ümmet olmak, her müslüman için yüce bir gaye, ulvi bir hedeftir.
Bu mümkün mü?
Elbette mümkündür. Bunun için Peygamberimizin fert ve toplum hayatına yön veren tavsiye ve davranışlarını, kendimize örnek almak yeterlidir,

insan ilişkilerinde Efendimizce ortaya konan saygı, sevgi, yardım, şefkat, özveri gibi ahlâki erdem ve ölçüleri vazgeçilmez değerler haline getirmeden, hiç kimse Peygamberimizi yeterince sevdiğini ve günlük hayatında onu rehber edinerek yaşadığını ileri süremez.
ISBN 975-6476-25-7
) 7 56
476253